

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-16-15

Druk nr 3192
Warszawa, 25 lutego 2015 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo łowieckie
z projektami aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Środowiska.

Jednocześnie zwracam się do Pana Marszałka z prośbą o jednoczesne rozpatrywanie ww. projektu z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2970).

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo łowieckie

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2e w brzmieniu:

„2a. Polowanie dzieli się na indywidualne i zbiorowe.

2b. Polowaniem indywidualnym jest polowanie wykonywane na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego:

- 1) przez jednego myśliwego, działającego niezależnie od innych myśliwych znajdujących się w tym samym obwodzie łowieckim, bez użycia psa; pies może być użyty wyłącznie do poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny;
- 2) na drapieżniki, przez jednego albo więcej myśliwych, z udziałem uczestnika polowania, którego zadaniem jest naganianie zwierzyny (naganiacza), z psem, na którym myśliwi zajmują stanowiska przy:
  - a) norach i oddają strzały wyłącznie do zwierzyny odchodzącej od nor lub
  - b) stogach i oddają strzały wyłącznie do zwierzyny odchodzącej od stogów;
- 3) na ptactwo, podczas którego współpracuje ze sobą nie więcej niż trzech myśliwych, z użyciem psa.

2c. Polowaniem zbiorowym jest polowanie zorganizowane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, prowadzone przez osobę przez niego wyznaczoną do kierowania przebiegiem polowania (prowadzące polowanie):

- 1) wykonywane z udziałem co najmniej dwóch współdziałających ze sobą myśliwych albo myśliwego i naganiacza, albo
- 2) na którym myśliwi zajmują stanowiska wyłącznie na nadziemnych stanowiskach myśliwskich umożliwiających oddanie strzału z wysokości co najmniej 2 m (odległość od powierzchni gruntu do podłogi w ambonie), na którym każde

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247 oraz z 2014 r. poz. 228 i 951.

naganianie zwierzyny rozpoczyna się i kończy o czasie wyznaczonym przez prowadzącego polowanie.

2d. Polowanie zbiorowe może być wykonywane z użyciem psa.

2e. Polowanie indywidualne może odbywać się równocześnie z polowaniem zbiorowym w tym samym obwodzie łowieckim, pod warunkiem że dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczestników polowania i otoczenia, wyrazi na to zgodę.”;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Zwierzęta łowne dzieli się na:

- 1) zwierzynę płową;
- 2) zwierzynę grubą;
- 3) zwierzynę drobną;
- 4) drapieżniki.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, listę gatunków zwierząt łownych z rozróżnieniem na zwierzynę płową, grubą, drobną oraz drapieżniki, uwzględniając możliwość prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej oraz dobro ochrony środowiska, kultywowanie tradycji łowieckiej, rozmiar szkód w rolnictwie i leśnictwie, a także potrzebę ochrony gatunków rodzimych.”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Gospodarka łowiecka jest prowadzona w obwodach łowieckich przez dzierżawców albo zarządców.

2. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych w parkach narodowych i rezerwatach, prowadzone w oparciu o przepisy o ochronie przyrody, odbywają się na zasadach określonych w ustawie i zgodnie z obowiązującymi okresami polowań i warunkami wykonywania polowań.

3. Gospodarka łowiecka jest prowadzona na zasadach określonych w ustawie, w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane, określające w szczególności wielkości pozyskania zwierzyny.

4. Roczne plany łowieckie są sporządzane na okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca roku następnego (rok gospodarczy).

5. Roczne plany łowieckie są sporządzane przez dzierżawców obwodów łowieckich, po zasięgnięciu opinii właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. W przypadku gdy obwód łowiecki jest położony w granicach więcej niż jednego nadleśnictwa, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza nadleśniczy właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

6. Roczne plany łowieckie w obwodach wyłączonych z wydzierżawienia są sporządzane przez ich zarządców i podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W przypadku gdy obwód łowiecki wyłączony z wydzierżawienia jest położony w granicach więcej niż jednej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, roczny plan łowiecki dla tego obwodu zatwierdza dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwy dla obszaru, na którym jest położona największa część tego obwodu.

7. Roczne plany łowieckie dla obwodów łowieckich:

- 1) graniczących z parkiem narodowym są opiniowane dodatkowo przez dyrektora tego parku narodowego;
- 2) na terenie których znajdują się obręby hodowlane, są opiniowane dodatkowo, w zakresie pozyskania piżmaka i łyski przez uprawnionych do rybactwa w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471, z późn. zm.²⁾).

8. Roczny plan łowiecki jest przedkładany do zatwierdzenia nie później niż do dnia 21 marca danego roku wraz z opinią wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz opiniami, o których mowa w ust. 7, jeżeli są one wymagane.

9. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego następuje w terminie 7 dni od dnia przedłożenia go do zatwierdzenia.

10. Odmowa zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w całości albo części może nastąpić, jeżeli plan:

- 1) nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa;

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 200, poz. 1322 oraz z 2013 r. poz. 628 i 1158.

- 2) zawiera dane, które nie gwarantują osiągnięcia celów określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym.

11. W przypadku odmowy zatwierdzenia w całości albo części rocznego planu łowieckiego przysługuje odwołanie do:

- 1) dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 5;
- 2) Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w przypadku, o którym mowa w ust. 6.

12. W przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego w części, plan ten podlega realizacji w zatwierdzonej części.

13. Roczny plan łowiecki podlega poprawieniu w części niezatwierdzonej. Do zatwierdzania poprawionej części rocznego planu łowieckiego przepisy ust. 4–12 stosuje się odpowiednio.

14. Dopuszcza się zmianę rocznego planu łowieckiego w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) istotnej zmiany liczebności zwierząt łownych w obwodzie łowieckim;
- 3) zmiany granic obwodu łowieckiego;
- 4) zmiany dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 5) większego niż przewidywany w rocznym planie łowieckim rozmiaru szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1;
- 6) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierząt łownych lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzęcia łownego objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 7) wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

15. Do zmiany rocznego planu łowieckiego przepisy ust. 5–13 stosuje się.

16. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane są sporządzane dla sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejonów hodowlanych), na okres 10 kolejnych lat gospodarczych.

17. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane są sporządzane przez dyrektorów regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w uzgodnieniu z marszałkami województw i Polskim Związkiem Łowieckim.

18. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane zatwierdza Dyrektor Generalny Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

19. Odmowa zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego może nastąpić, jeżeli plan:

- 1) nie spełnia wymogów określonych przepisami prawa;
- 2) zawiera dane, które nie gwarantują w okresie, na jaki został sporządzony, osiągnięcia celów łowiectwa wskazanych w art. 3.

20. W przypadku odmowy zatwierdzenia wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw środowiska.

21. Dopuszcza się zmianę wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego w przypadku:

- 1) klęski żywiołowej;
- 2) zmiany granic rejonu hodowlanego lub obwodu łowieckiego wchodzącego w skład tego rejonu;
- 3) istotnej zmiany liczebności zwierząt łownych w rejonie hodowlanym;
- 4) istotnej zmiany charakteru użytkowania gruntów;
- 5) wprowadzenia zmiany na liście gatunków zwierząt łownych lub określenia okresu polowań na gatunek zwierzęcia łownego objęty dotychczas całoroczną ochroną;
- 6) wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

22. Do zmiany wieloletniego łowieckiego planu hodowlanego przepisy ust. 17–20 stosuje się.

23. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych, które powinny zawierać roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane, uwzględniając potrzebę optymalnego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz ochrony lasów i użytków rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta.”;

- 4) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, może określić, w drodze rozporządzenia, dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo jego

części, minimalną albo maksymalną liczbę zwierząt łownych danego gatunku do pozyskania w danym okresie, w celu ograniczenia populacji danego gatunku zwierząt łownych z uwagi na zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w szczególności wystąpienie epizootii, w celu odbudowy populacji danego gatunku zwierząt łownych w związku z jej znacznym zmniejszeniem albo w celu zachowania populacji danego gatunku zwierzyny w związku z jej niskim stanem.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska uwzględni stopień zagrożenia dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, rozmiar szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne, stopień i przyczyny zmniejszenia populacji danego gatunku zwierząt łownych oraz potrzebę optymalnego gospodarowania populacjami zwierząt łownych.

3. W przypadku wydania rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich oraz dyrektorzy regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązani zmienić, odpowiednio, roczne plany łowieckie lub wieloletnie łowieckie plany hodowlane, w zakresie wielkości pozyskania zwierzyny danego gatunku, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia.

4. Do zmiany rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych przepisy art. 8 ust. 5–13 i 17–20 stosuje się odpowiednio.”;

5) w art. 26 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) strefy ochronne zwierząt łownych utworzone w otulinie parku narodowego;”;

6) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Podziału na obwody łowieckie oraz zmiany granic tych obwodów dokonuje w obrębie województwa sejmik województwa, w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego.

2. Jeżeli obwód łowiecki ma się znajdować w obszarze więcej niż jednego województwa uchwałę, o której mowa w ust. 1, podejmuje sejmik województwa właściwy dla przeważającego obszaru gruntów, na których ma się znajdować obwód łowiecki, w uzgodnieniu z sejmikiem województwa właściwym dla pozostałego obszaru.

3. Podział na obwody łowieckie obszarów gruntów pozostających w zarządzie organów wojskowych albo przydzielonych tym organom do wykorzystania oraz zmiana granic tych obwodów odbywa się w uzgodnieniu z tymi organami.

4. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, przygotowuje marszałek województwa.

5. Marszałek województwa po przygotowaniu projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, kolejno:

- 1) występuje o:
  - a) opinię do:
    - właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
    - właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
    - Polskiego Związku Łowieckiego,
    - właściwej izby rolniczej,
  - b) uzgodnienie z organami, o których mowa w ust. 2 lub 3;
- 2) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia opinii i dokonanych uzgodnień;
- 3) ogłasza przez umieszczenie na stronie podmiotowej urzędu marszałkowskiego, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), o sporządzeniu projektu uchwały oraz wyłożeniu jej do publicznego wglądu i opublikowaniu na stronie podmiotowej urzędu marszałkowskiego, na co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i opublikowania projektu uchwały, wyznaczając w ogłoszeniu termin na składanie uwag do projektu uchwały, nie krótszy niż 21 dni od dnia wyłożenia i opublikowania projektu uchwały, oraz informując o formie i miejscu składania uwag;
- 4) wyklada projekt uchwały do publicznego wglądu oraz publikuje go na stronie podmiotowej urzędu marszałkowskiego na okres co najmniej 21 dni;
- 5) rozpatruje uwagi w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu ich składania;
- 6) wprowadza zmiany do projektu uchwały wynikające z rozpatrzenia uwag, a następnie ponawia uzgodnienia z organami, o których mowa w ust. 2 lub 3;
- 7) przedstawia projekt uchwały sejmikowi województwa wraz z zestawieniem nieuwzględnionych uwag lub opinii.

6. Uwagi do projektu uchwały, o której mowa w ust. 1, może wnieść każdy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej projektem uchwały.

7. Uwagi wnosi się na piśmie w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 5 pkt 3. Uwagi wniesione po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

8. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114), opatrzone:

- 1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262 oraz z 2014 r. poz. 1662) albo
- 2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP w rozumieniu przepisów ustawy dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

9. Przy rozpatrywaniu uwag dotyczących wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego uwzględnia się szczególne właściwości nieruchomości lub prowadzonej na niej działalności, które istotnie utrudnią prowadzenie na niej gospodarki łowieckiej, albo – w przypadku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim – spowodują konieczność zaprzestania lub istotnego ograniczenia prowadzenia na niej dotychczasowej działalności.

10. Jeżeli sejmik województwa stwierdzi konieczność dokonania zmian w przedstawionym projekcie uchwały, w tym także w wyniku uwzględnienia uwag lub opinii do projektu uchwały, czynności, o których mowa w ust. 5, ponawia się w zakresie niezbędnym do dokonania tych zmian. Przedmiotem ponowionych czynności można uczynić część projektu uchwały objętą zmianą.”;

- 7) po art. 27 dodaje się art. 27a i art. 27b w brzmieniu:

„Art. 27a. 1. Jeżeli w wyniku objęcia nieruchomości obwodem łowieckim korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może żądać od dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w skład którego wchodzi nieruchomość, odszkodowania za powstałe ograniczenia. Odszkodowanie obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

2. Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, można wystąpić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 1.

3. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego uzgadnia z właścicielem albo użytkownikiem wieczystym nieruchomości wysokość odszkodowania w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę stan, przeznaczenie i wartość nieruchomości w dniu jej objęcia obwodem łowieckim.

4. W przypadku braku uzgodnienia, o którym mowa w ust. 3, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może wnieść powództwo o ustalenie wysokości odszkodowania do sądu powszechnego, w terminie 3 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 3.

Art. 27b. 1. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości zabudowanej wchodzącej w skład obwodu łowieckiego może wystąpić do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania na tej nieruchomości, uzasadniając to swoimi przekonaniem religijnymi lub wyznawanymi zasadami moralnymi.

2. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości powinien we wniosku, o którym mowa w ust. 1, w szczególności wykazać rzeczywiste związki z wyznawaną doktryną religijną oraz wskazać w wyznawanej doktrynie religijnej zasady uznające za niedopuszczalne polowanie na zwierzęta łowne lub wskazać wyznawane zasady moralne, które pozostają w sprzeczności z polowaniem na zwierzęta łowne.

3. Sprawy o ustanowienie zakazu wykonywania polowania sąd rozpatruje w postępowaniu nieprocesowym.

4. Uczestnikiem postępowania w sprawie o ustanowienie zakazu wykonywania polowania jest dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego, którego dotyczy wnioski.

5. Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której sąd ustanowił zakaz wykonywania polowania, może w każdym czasie złożyć dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego pisemne oświadczenie o rezygnacji z ustanowionego zakazu wykonywania polowania. W takim przypadku zakaz wykonywania polowania przestaje obowiązywać z dniem doręczenia oświadczenia dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.”;

8) w art. 28 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, może uchylić decyzję, o której mowa w ust. 2, jeżeli w odniesieniu do zarządcy obwodu łowieckiego zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 29a ust. 2a. Do zasięgnięcia opinii przepis art. 29a ust. 2b stosuje się. Opinie Polskiego Związku Łowieckiego nie zasięga się, jeżeli zarządcą obwodu łowieckiego jest Polski Związek Łowiecki.”;

9) w art. 29a po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Wyzierzawiający może, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego albo na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego, wypowiedzieć dzierżawę bez zachowania terminów wypowiedzenia w przypadku:

- 1) niezrealizowania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie lat;
- 2) braku zatwierdzonego w całości rocznego planu łowieckiego dla wydzierżawionego obwodu łowieckiego przez co najmniej 3 miesiące;
- 3) trwałego zaprzestania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego wypłacania odszkodowań za szkody, o których mowa w art. 27a lub art. 46 ust. 1, lub pokrywania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 2.

2b. Brak przedstawienia przez Polski Związek Łowiecki opinii w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia o opinię uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii.”;

10) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. W przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania: łośi, jeleni, danieli i saren, dzierżawcy oraz zarządcy obwodów łowieckich są obowiązani do udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, poniesionych przez nadleśnictwo na terenie obwodu łowieckiego, przy czym udział ten nie może przekroczyć 10% wartości wpływów ze sprzedaży tusz tych gatunków w poprzednim roku gospodarczym.

2. Udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się odpowiednio w wysokości czynszu dzierżawnego albo ekwiwalentu, o którym mowa w art. 31 ust. 3, przy czym udział ten przypada w całości właściwemu nadleśnictwu.

3. Obwody łowieckie podlegają zaliczeniu do następujących kategorii:

- 1) bardzo dobre;
- 2) dobre;
- 3) średnie;
- 4) słabe;
- 5) bardzo słabe.

4. Zaliczenie obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 3, następuje na podstawie:

- 1) wskaźników liczebności zwierzyny;
- 2) czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu.

5. Zaliczenia obwodu łowieckiego do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 3, dokonuje sejmik województwa:

- 1) w uchwale, o której mowa w art. 27 ust. 1, albo
- 2) w uchwale, stanowiącej akt prawa miejscowego; przepisy art. 27 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

6. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 5 pkt 2, wymaga zaopiniowania przez właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Polski Związek Łowiecki.

7. Czynsz dzierżawny ustala się, w zależności od kategorii obwodu łowieckiego, mnożąc ilość hektarów obszaru dzierżawionego obwodu łowieckiego przez średnią cenę żyta ustalaną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, stosując wskaźnik przeliczeniowy, który nie może być wyższy niż 0,07 q żyta za 1 hektar.

8. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wskaźniki liczebności zwierzyny,
- 2) czynniki wpływające na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego

– uwzględniając liczebność poszczególnych gatunków zwierzyny w określonych środowiskach jej bytowania, rodzaj i wielkość jej pozyskania oraz nasilenie czynników

antropogenicznych.

9. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania udziału, o którym mowa w ust. 1,
- 2) wysokość wskaźników przeliczeniowych, o których mowa w ust. 7, dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich

– uwzględniając stopień niezrealizowania rocznego planu łowieckiego i rozmiar szkód powodowanych w lasach przez poszczególne gatunki zwierzyny oraz konieczność zróżnicowania wysokości czynszu dzierżawnego w zależności od kategorii obwodu łowieckiego.”;

- 11) w art. 32 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie działają na podstawie ustawy oraz statutu uchwalanego przez Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego. Projekt statutu jest uzgadniany z ministrem właściwym do spraw środowiska.”;

- 12) w art. 33 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Zobowiązania koła łowieckiego z tytułu odszkodowań, o których mowa w art. 27a i art. 46 ust. 1, oraz kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 2, przejmuje Polski Związek Łowiecki w przypadku:

- 1) rozwiązania koła łowieckiego, gdy majątek koła nie jest wystarczający na pokrycie zobowiązań koła z tytułu tych odszkodowań lub tych kosztów;
- 2) trwałego zaprzestania przez koło łowieckie wypłacania tych odszkodowań lub pokrywania tych kosztów.

2b. W przypadku przejęcia przez Polski Związek Łowieckich zobowiązań, o których mowa w ust. 2a pkt 2, Polskiemu Związkowi Łowieckiemu przysługuje roszczenie zwrotne do koła łowieckiego.”;

- 13) w art. 34 po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) rozpatrywanie skarg, o których mowa w art. 43n;”;

- 14) w art. 35:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Działalność Polskiego Związku Łowieckiego oraz kół łowieckich jest finansowana z funduszy własnych, wpisowego, składek członkowskich, zapisów i darowizn oraz dochodów z działalności gospodarczej.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Polski Związek Łowiecki oraz koła łowieckie prowadzą działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach regulujących podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej.”,

c) uchyla się ust. 3;

15) art. 35a otrzymuje brzmienie:

„Art. 35a. 1. Nadzór nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

2. Polski Związek Łowiecki składa ministrowi właściwemu do spraw środowiska roczne sprawozdanie z wykonania zadań określonych w art. 34, w terminie do dnia 31 maja roku następnego.

3. W przypadku gdy sprawozdanie jest niepełne lub budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska może zażądać jego uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie.

4. Minister właściwy do spraw środowiska może zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującego go urzędu przeprowadzenie kontroli Polskiego Związku Łowieckiego w zakresie wykonywanych przez niego zadań określonych w art. 34, w szczególności w przypadku gdy w wyznaczonym terminie Polski Związek Łowiecki nie uzupełni sprawozdania lub nie udzieli dodatkowych wyjaśnień oraz jeżeli złożone sprawozdanie, pomimo uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień, budzi zastrzeżenia.

5. Do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 4, przepisy o kontroli w administracji rządowej stosuje się odpowiednio.

6. Polski Związek Łowiecki jest obowiązany do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

7. Minister właściwy do spraw środowiska ma prawo żądać:

- 1) dostarczenia przez Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego odpisów uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego oraz Naczelnej Rady Łowieckiej;
- 2) innych wyjaśnień niż te, o których mowa w ust. 3, od organów Polskiego Związku Łowieckiego.

8. W razie niezastosowania się Polskiego Związku Łowieckiego do żądania, o którym mowa w ust. 7, sąd, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska,

może nałożyć grzywnę w wysokości jednorazowo nie wyższej niż 5000 zł. Od grzywny można zwolnić, jeżeli po jej wymierzeniu Polski Związek Łowiecki niezwłocznie zastosuje się do żądania ministra właściwego do spraw środowiska. Polski Związek Łowiecki, w terminie 7 dni, może wystąpić do sądu o zwolnienie od grzywny.

9. Sąd, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, może uchylić uchwałę Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Łowieckiego sprzeczną z prawem lub statutem Polskiego Związku Łowieckiego.

10. Jeżeli Polski Związek Łowiecki nie posiada Zarządu Głównego dłużej niż przez 3 miesiące, sąd, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska lub z własnej inicjatywy, ustanawia dla niego kuratora.

11. Kurator jest obowiązany do zwołania w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy Krajowego Zjazdu Delegatów uprawnionego do wyboru Zarządu Głównego. Do czasu wyboru Zarządu Głównego kurator reprezentuje Polski Związek Łowiecki w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia.

12. Wynagrodzenie kuratora pokrywa się z majątku Polskiego Związku Łowieckiego.”;

16) w art. 37 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwowa Straż Łowiecka współpracuje z Policją, Polskim Związkiem Łowieckim oraz Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.”;

17) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi kwalifikacji zawodowych, wzory legitymacji, oznak służbowych i odznak służbowych oraz składniki i wzór umundurowania strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także szczegółowe wymogi kwalifikacji zawodowych, wzór oznaki i legitymacji strażnika łowieckiego, mając na względzie potrzebę doboru strażników o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, zapewnienie możliwości odpowiedniej identyfikacji strażników oraz rodzaj i miejsce wykonywania zadań.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposoby współpracy Państwowej Straży Łowieckiej z Policją oraz Polskim Związkiem Łowieckim, mając na względzie ustawowe zadania tych podmiotów oraz konieczność zapewnienia poprawnego i skutecznego współdziałania;
- 2) sposoby przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznych miotaczy substancji obездwładniających i przedmiotów przeznaczonych do obездwładniania osób za pomocą energii elektrycznej oraz warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać magazyn broni, mając na względzie konieczność uniemożliwienia dostępu do broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego osobom trzecim oraz potrzebę ochrony ewidencji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą.”;

18) w art. 42:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podczas polowania indywidualnego wykonujący polowanie jest obowiązany posiadać, poza dokumentami określonymi w ust. 2, upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego, wydane przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.”,

b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8f w brzmieniu:

„8a. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego wydaje się na czas określony, jako druki ścisłego zarachowania, na jeden obwód łowiecki, w dwóch egzemplarzach – po jednym dla myśliwego oraz dla dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

8b. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego;
- 2) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania myśliwego;
- 3) numer obwodu łowieckiego, w którym ma być wykonywane polowanie;
- 4) wskazanie gatunku i liczby sztuk oraz opis zwierzyny do pozyskania podczas polowania;
- 5) datę wydania;

- 6) termin ważności;
- 7) podpis osoby upoważnionej przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do jego wydania.

8c. Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego może zostać jednokrotnie przedłużone przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego.

8d. Myśliwy jest obowiązany niezwłocznie zwrócić dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego po jego wykorzystaniu lub utracie przez nie terminu ważności.

8e. W przypadku pozyskania zwierzyny na polowaniu indywidualnym myśliwy jest obowiązany odnotować to w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego:

- 1) w odniesieniu do zwierzyny grubej – przed podjęciem czynności transportowych;
- 2) w odniesieniu do zwierzyny drobnej – niezwłocznie po zakończeniu polowania.

8f. W przypadku pozyskania maksymalnej liczby sztuk danego gatunku zwierzyny zgodnie z rocznym planem łowieckim myśliwy jest obowiązany przedłożyć upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego celem dokonania jego zmiany, polegającej na wykreśleniu danego gatunku.”;

19) art. 42b otrzymuje brzmienie:

„Art. 42b. 1. Władający nieruchomością wchodzącą w skład obwodu łowieckiego może zgłosić dzierżawcy albo zarządcy tego obwodu wolę bycia powiadamianym o polowaniach indywidualnych wykonywanych na jego nieruchomości, wskazując jednocześnie numer telefonu lub adres poczty elektronicznej do kontaktu.

2. Myśliwy, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień wykonywania polowania indywidualnego, powiadamia o terminie jego rozpoczęcia i zakończenia władających nieruchomościami, na których będzie wykonywane polowanie, którzy dokonali zgłoszenia zgodnie z ust. 1.

3. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego przekazuje – co najmniej na 7 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia polowania zbiorowego – wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) oraz nadleśniczemu, właściwym ze względu na

miejsce wykonywania polowania, pisemną informację o planowanym terminie, w tym godzinie rozpoczęcia i zakończenia, oraz miejscu tego polowania.

4. Termin rozpoczęcia i zakończenia oraz miejsce polowania zbiorowego są podawane do publicznej wiadomości przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), nie później niż w terminie 3 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 3, w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz na stronie podmiotowej urzędu gminy.

5. Termin rozpoczęcia i zakończenia polowania indywidualnego, miejsce jego wykonywania, imię i nazwisko wykonującego polowanie, numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, gatunek i liczba sztuk pozyskanej zwierzyny oraz liczba oddanych strzałów są wpisywane w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, którą są obowiązani prowadzić dla każdego obwodu dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich.

6. Wpisów w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym mogą dokonywać wyłącznie myśliwi wykonujący polowanie lub myśliwi przez nich upoważnieni do dokonania wpisu lub osoby upoważnione przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego do dokonywania tych wpisów.

7. Wpisu w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym dotyczącego terminu rozpoczęcia polowania indywidualnego dokonuje się przed jego rozpoczęciem, jednak nie wcześniej niż 24 godziny przed rozpoczęciem polowania.

8. W miejscu wskazanym w ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym jako miejsce wykonywania polowania indywidualnego nie może w tym samym czasie, bez zgody myśliwego wykonującego polowanie w tym miejscu, polować inny myśliwy.

9. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany poinformować pisemnie właściwego nadleśniczego o miejscu udostępnienia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym oraz podać imię, nazwisko i adres miejsca zamieszkania osoby upoważnionej albo osób upoważnionych do dokonywania wpisów, a także okazywać mu ją lub upoważnionej przez niego osobie na każde żądanie.”;

20) w art. 42c dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–5 w brzmieniu:

„2. Oznakować tusze mogą także przeszkolone osoby, o których mowa w sekcji IV w rozdziale I i II w załączniku nr III do rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE

L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14). W takim przypadku ust. 1 nie stosuje się.

3. Osoba prowadząca punkt skupu odmawia przyjęcia tuszy zwierzyny, jeżeli wraz z tuszą nie zostało okazane upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego albo następujący dokument potwierdzający pozyskanie zwierzyny zgodnie z prawem:

- 1) świadectwo pochodzenia zwierzyny, o którym mowa w art. 431 ust. 1;
- 2) decyzja nadleśniczego nakazująca wykonanie odłowu lub odstrzału redukcyjnego zwierzyny, o której mowa w art. 45 ust. 1;
- 3) postanowienie nadleśniczego o zastosowaniu odstrzału zastępczego zwierzyny, o którym mowa w art. 45 ust. 2;
- 4) decyzja starosty o odłowieniu lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny, o której mowa w art. 45 ust. 3;
- 5) decyzja ministra właściwego do spraw środowiska o odstrzale redukcyjnym zwierząt łownych na terenie parku narodowego, wydana na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.³⁾);
- 6) decyzja Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o odstrzale redukcyjnym zwierząt łownych na terenie rezerwatu przyrody, wydana na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. Osoba prowadząca punkt skupu jest obowiązana wydać dostarczającemu tuszę zwierzyny dokument potwierdzający przyjęcie tuszy, który stanowi druk ścisłego zarachowania.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, dane, które powinny zostać zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny oraz sposób ich oznakowania, mając na uwadze konieczność zapewnienia możliwości identyfikacji tusz.”;

21) art. 42e otrzymuje brzmienie:

„Art. 42e. 1. Wywóz z Rzeczypospolitej Polskiej: poroża łosia, poroża jelenia szlachetnego, poroża jelenia sika, poroża daniela, poroża sarny, ślimów muflona, oręza dzika, czaszki lisa, czaszki jenota oraz czaszki borsuka (trofea łowieckie) wymaga

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628, 842 i 835, z 2014 r. poz. 805, 850, 1002, 1101 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 222.

uzyskania zaświadczenia wystawionego przez Polski Związek Łowiecki potwierdzającego, że wywożone trofeum łowieckie nie posiada szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej.

2. Wywóz z Rzeczypospolitej Polskiej trofeów łowieckich o szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska. Zgodę wydaje się na wniosek właściciela trofeum łowieckiego, w drodze decyzji administracyjnej, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego. Do wydania opinii przez Polski Związek Łowiecki art. 106 § 2 i § 4–6 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się. Zgoda może być wydana na czas określony, jeżeli wywóz trofeum łowieckiego następuje w celu jego eksponowania na wystawach specjalistycznych.

3. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, kryteria uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości kulturowej i przyrodniczej, uwzględniając kryteria wyceny trofeów łowieckich Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny oraz kierując się potrzebą ochrony najcenniejszych trofeów.”;

22) w art. 43 uchyla się ust. 3;

23) po art. 43 dodaje się art. 43a–43n w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Polowanie, odstrzał redukcyjny oraz zastępczy zwierzyny, a także odstrzał zwierząt stanowiących nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka mogą być wykonywane wyłącznie przy użyciu myśliwskiej broni palnej długiej centralnego zapłonu, o lufach gwintowanych lub gładkich, z wyłączeniem broni czarnoprochowej, pistoletów i rewolwerów, z której po maksymalnym załadunku można oddać najwyżej sześć pojedynczych strzałów, z tym że do magazynka broni samopowtarzalnej można załadować jednorazowo najwyżej dwa naboje.

2. Używana do wykonywania polowania broń myśliwska o lufach gwintowanych musi być przeznaczona do strzelania amunicją myśliwską charakteryzującą się energią pocisku nie mniejszą niż 1000 J w odległości 100 m od wylotu lufy.

3. Do wykonywania polowania na zwierzynę grubą używa się myśliwskich naboju kulowych oraz naboju myśliwskich z pociskami półpłaszczowymi, przy czym:

1) przy polowaniu na łosie energia pocisku półpłaszczowego w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2500 J;

2) przy polowaniu na jelenie, daniele, muflony i dziki, z wyłączeniem dzików warchlaków, energia pocisku półpłaszczowego w odległości 100 m od wylotu lufy nie może być mniejsza niż 2000 J.

4. Broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboju kulowych nie używa się do wykonywania polowania na łosie i jelenie byki.

5. Do wykonywania polowania na zwierzynę drobną używa się wyłącznie broni myśliwskiej o lufach gładkich oraz myśliwskich naboju śrutowych ze śrutem o średnicy do 4,5 mm.

6. Do wykonywania polowania na drapieżniki używa się również broni myśliwskiej o lufach gwintowanych oraz myśliwskich naboju z pociskami półpłaszczowymi i pełnopłaszczowymi.

Art. 43b. 1. Do wykonywania polowania dopuszcza się używanie urządzeń optycznych montowanych na broni myśliwskiej wyłącznie o krotności w przedziale od 1 do 18, w których obraz celu powstaje w świetle naturalnym i nie jest przetwarzany przez urządzenia elektroniczne, przy czym znak celowniczy w urządzeniu optycznym może być podświetlany. Urządzenie optyczne może zawierać dalmierz.

2. Myśliwi mogą nabywać urządzenia optyczne, o których mowa w ust. 1, po okazaniu pozwolenia na posiadanie broni myśliwskiej lub Europejskiej Karty Broni Palnej albo zaświadczenia uprawniającego do nabycia broni myśliwskiej.

3. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy lornetek używanych do obserwacji.

4. Dopuszcza się dochodzenie zranionej w wyniku postrzału zwierzyny z użyciem sztucznego źródła światła, nieprzetywierdzonego do broni.

Art. 43c. 1. Polowanie z użyciem psa lub naganiacza odbywa się w okresie od dnia 1 października do dnia 31 stycznia. Ograniczenie to nie dotyczy polowania na ptactwo albo na drapieżniki oraz poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny z psem prowadzonym na linie (na otoku).

2. Jeżeli dzień 1 października przypada na dzień następny po dniu wolnym od pracy, okres polowań z użyciem psa lub z udziałem naganiacza rozpoczyna się pierwszego dnia wolnego od pracy bezpośrednio przed dniem 1 października.

3. Jeżeli dzień 31 stycznia przypada na dzień poprzedzający dzień wolny od pracy, okres polowań z użyciem psa lub z udziałem naganiacza kończy się ostatniego dnia wolnego od pracy następującego bezpośrednio po dniu 31 stycznia.

4. Przez dzień wolny od pracy, o którym mowa w ust. 2 i 3, rozumie się niedziele i święta określone w odrębnych przepisach o dniach wolnych od pracy oraz soboty.

Art. 43d. 1. Polowanie wymaga zapewnienia w poszukiwaniach zranionej w wyniku postrzału zwierzyny udziału ułożonego w tym celu psa. Poszukując zranionej w wyniku postrzału zwierzyny może korzystać z pomocy innego myśliwego lub naganiacza, a także może korzystać z psa prowadzonego na otoku.

2. Poszukiwanie zranionej w wyniku postrzału zwierzyny w obwodzie łowieckim, w którym myśliwy nie ma upoważnienia do wykonywania polowania, może odbywać się pod warunkiem niezwłocznego, nie później jednak niż po upływie 12 godzin od rozpoczęcia poszukiwań, zawiadomienia o tym dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

3. Poszukiwanie zranionej w wyniku postrzału zwierzyny na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego może odbywać się za zgodą władającego terenem i z zachowaniem szczególnych środków bezpieczeństwa. Zgoda władającego terenem może mieć charakter jednorazowy, czasowy lub stały.

4. Myśliwy jest obowiązany poszukiwać, dochodzić i uśmiercić raną zwierzynę możliwie szybko i w sposób oszczędzający jej niepotrzebnych cierpień.

5. Dopuszcza się podniesienie zwierzyny drobnej, która padła po strzale w polu widzenia od granicy obwodu łowieckiego, w którym myśliwy wykonuje polowanie.

6. Polowanie na ptactwo może odbywać się pod warunkiem używania ułożonego w tym celu psa, z tym że jeden pies przypada na nie więcej niż trzech myśliwych.

Art. 43e. Polowanie na zające odbywa się wyłącznie jako polowanie zbiorowe, przy udziale co najmniej sześciu myśliwych, przy czym naganianie odbywa się bez użycia psa.

Art. 43f. 1. Nie celuje się i nie strzela do:

- 1) łani prowadzącej stado jeleni albo danieli i czuwającej nad jego bezpieczeństwem;
- 2) zwierzyny przy paśnikach, lizawkach, pasach zaporowych oraz punktach stałego dokarmiania, z wyjątkiem polowań na dziki i drapieżniki w miejscach wabienia zwierzyny, w których wykłada się przynętę (nęćiskach);
- 3) zwierzyny z pojazdów silnikowych i zaczepionych do nich przyczep, naczep lub innych urządzeń oraz z pojazdów konnych, a także z łodzi o napędzie silnikowym z pracującym silnikiem;
- 4) zwierzyny na ogrodzonych poletkach żerowych;

- 5) ptactwa niebędącego w locie, z wyjątkiem jarząbków, gęsi i łysek;
- 6) zajęcy pozostających w bezruchu;
- 7) celów nierozpoznanych.

2. Zabrania się wykorzystywania:

- 1) oślepionych lub okaleczonych zwierząt jako wabików;
- 2) urządzeń odtwarzających nagrania głosów zwierząt w celu wabienia lub płoszenia zwierzyny;
- 3) urządzeń elektrycznych lub elektronicznych, które mogą zabijać lub ogłuszać;
- 4) luster i innych urządzeń oślepiających;
- 5) gazu i dymu do wypłaszania zwierzyny.

Art. 43g. 1. Polowanie rozpoczynające się godzinę po zachodzie słońca i kończące się godzinę przed wschodem słońca (polowanie w nocy) może odbywać się na:

- 1) dziki, piżmaki lub drapieżniki – przez myśliwego wyposażonego w myśliwską broń palną z zamontowanym urządzeniem optycznym, o którym mowa w art. 43b ust. 1, oraz lornetkę i latarkę;
- 2) gęsi lub kaczki – na zlotach i przelotach.

2. Myśliwy wykonujący polowanie w nocy jest obowiązany zachować wyjątkową ostrożność, w szczególności:

- 1) znać dokładnie teren w rejonie polowania;
- 2) w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 – przed strzałem rozpoznać przez lornetkę cel i teren na linii strzału;
- 3) w razie oddania strzału i niepodniesienia zwierzyny w nocy sprawdzić wynik strzału przy świetle dziennym.

Art. 43h. Myśliwy jest odpowiedzialny za bezpieczne używanie broni myśliwskiej i amunicji oraz jest obowiązany w szczególności do:

- 1) używania broni myśliwskiej sprawnej technicznie;
- 2) regulowania przyrządów celowniczych i sprawdzania celności oddawanych strzałów co najmniej raz w roku;
- 3) sprawdzania każdorazowo przed załadowaniem broni myśliwskiej, czy lufy nie są zatkane;
- 4) trzymania broni myśliwskiej zawsze lufami skierowanymi w górę lub w dół, niezależnie od tego, czy broń jest załadowana, czy rozładowana podczas:
  - a) ładowania i rozładowania broni,

- b) poruszania się w terenie,
- c) przerw w polowaniu,
- d) zajmowania miejsca w pojeździe lub wychodzenia z niego.

Art. 43i. 1. Celowanie do zwierzyny i oddanie strzału jest dopuszczalne dopiero po dokładnym rozpoznaniu zwierzyny oraz w warunkach zapewniających skuteczność strzału i możliwość podniesienia strzelonej zwierzyny oraz bezpieczeństwo otoczenia.

2. Nie celuje się i nie strzela do zwierzyny, jeżeli:

- 1) na linii strzału znajdują się myśliwi lub inne osoby albo zwierzęta gospodarskie, budynki, pojazdy lub drogi publiczne, a odległość od nich nie zapewnia bezpiecznego strzału;
- 2) zwierzyna znajduje się na szczytach wzniesień;
- 3) zwierzyna znajduje się w odległości mniejszej niż 200 metrów od pracujących maszyn rolniczych;
- 4) myśliwy lub zwierzyna znajduje się w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań mieszkalnych.

Art. 43j. 1. Prowadzący polowanie jest odpowiedzialny za jego przeprowadzenie zgodnie z przepisami oraz w warunkach zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom polowania i otoczeniu.

2. Podczas polowania zbiorowego jego uczestnicy są obowiązani podporządkować się poleceniom prowadzącego polowanie.

3. Jeżeli polecenia wydawane przez prowadzącego polowanie lub sposób prowadzenia przez niego polowania są sprzeczne z obowiązującymi przepisami lub mogą zagrażać bezpieczeństwu uczestników polowania lub otoczenia, myśliwy może wycofać się z polowania zbiorowego, zawiadamiając o tym prowadzącego polowanie.

Art. 43k. 1. Polowanie zbiorowe rozpoczyna się i kończy z chwilą ogłoszenia tego przez prowadzącego polowanie.

2. Prowadzący polowanie, w terminie do 7 dni od zakończenia polowania zbiorowego, sporządza protokół zawierający:

- 1) numer lub numery obwodów łowieckich, w których odbyło się polowanie;
- 2) datę odbycia polowania;
- 3) godzinę rozpoczęcia i zakończenia polowania;
- 4) listę uczestników polowania;

- 5) wyszczególnienie gatunków zwierzyny przewidzianej do odstrzału;
- 6) wyszczególnienie pozyskanej zwierzyny;
- 7) sposób zagospodarowania pozyskanej zwierzyny;
- 8) uwagi dotyczące przebiegu polowania.

3. Prowadzący polowanie przekazuje protokół, o którym mowa w ust. 2, dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Art. 43l. 1. Dla tusz zwierzyny pozyskanej na polowaniu zbiorowym dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego wydaje świadectwo pochodzenia zwierzyny, będące drukiem ścisłego zarachowania.

2. Świadectwo pochodzenia zwierzyny wydaje się w dwóch egzemplarzach, z czego jeden dostarcza się osobie prowadzącej punkt skupu wraz z tuszami pozyskanej zwierzyny, a drugi zatrzymuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego.

3. Świadectwo pochodzenia zwierzyny zawiera:

- 1) oznaczenie dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w którym wykonywane było polowanie zbiorowe;
- 2) miejsce i datę wystawienia;
- 3) numer dokumentu;
- 4) dane dotyczące zwierzyny pozyskanej na polowaniu zbiorowym:
  - a) gatunek oraz płeć zwierzyny,
  - b) datę oraz godzinę pozyskania;
- 5) miejsce pozyskania zwierzyny:
  - a) numer obwodu łowieckiego,
  - b) nadleśnictwo,
  - c) województwo;
- 6) czytelny podpis osoby upoważnionej w imieniu dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Art. 43m. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania,
- 2) wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską,
- 3) tryb rozstrzygania spornych strzałów,
- 4) wzór upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego,

5) wzór i sposób prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym – kierując się troską o bezpieczeństwo osób i mienia oraz uwzględniając istniejące polskie zwyczaje łowieckie i możliwość prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym w postaci elektronicznej.

Art. 43n. 1. Na sposób wykonywania polowania przysługuje skarga do Polskiego Związku Łowieckiego.

2. Polski Związek Łowiecki rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.

3. Jeżeli z okoliczności podniesionych w skardze wynika, że podczas wykonywania polowania mogło dojść do popełnienia przewinienia łowieckiego, Polski Związek Łowiecki, rozpatrując skargę, zawiadamia jednocześnie o tym właściwego rzecznika dyscyplinarnego.”;

24) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze rozporządzenia, dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, okresy polowań na zwierzęta łowne, uwzględniając potrzebę ochrony i utrzymania właściwego stanu populacji poszczególnych gatunków zwierząt łownych oraz potrzebę ochrony lasów i użytków rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta.”;

25) w art. 45 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego nie zrealizował rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 60% określonej w tym planie minimalnej liczby dzików, łosi, jeleni, danieli i saren zaplanowanych do pozyskania w danym roku gospodarczym, nadleśniczy działający z upoważnienia dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe może wydać postanowienie o zastosowaniu odstrzału zastępczego zwierzyny, kierując się rozmiarami szkód wyrządzonych przez te zwierzęta. Koszty odstrzału zastępczego ponosi dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego.”;

26) w art. 48 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, powstałe na nieruchomościach, na których ustanowiono zakaz wykonywania polowania, o którym mowa w art. 27b.”;

27) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, metodę szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych i sposoby ustalania wysokości odszkodowania, terminy zgłoszenia i szacowania szkód, tryb postępowania przy szacowaniu szkód, sposób i terminy wypłaty odszkodowań za szkody oraz wzór protokołu szacowania szkody, uwzględniając obowiązek szacowania wstępnego i ostatecznego oraz kierując się potrzebą dokonywania oceny rzeczywistej szkody uwzględniającej obszar uszkodzonej uprawy oraz wyceny szkody według cen skupu, a także konieczność wypłaty odszkodowania w rozsądnym terminie.”;

28) w art. 51 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) narusza zakazy, o których mowa w art. 43i ust. 2,”,

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wbrew przepisom art. 42 ust. 8e nie dokonuje wymaganych wpisów w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego,”,

c) dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

„8) bez zgody, o której mowa w art. 42e ust. 2, wywozi z Rzeczypospolitej Polskiej trofea łowieckie o szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej,

9) po upływie terminu określonego w decyzji, o której mowa w art. 42e ust. 2, nie przywozi do Rzeczypospolitej Polskiej trofeów łowieckich o szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej.”;

29) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. W przypadku skazania za czyn wymieniony w art. 51 ust. 1 pkt 8, sąd może orzec przepadek trofeów łowieckich.

2. W przypadku skazania za czyny wymienione w art. 52 i art. 53, sąd może orzec przepadek broni, pojazdów, narzędzi i psów, przy użyciu których dokonane zostało przestępstwo, a także przepadek trofeów łowieckich, tusz zwierzyny i ich części.

3. Orzeczenie o przepadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, może dotyczyć również przedmiotów niestanowiących własności sprawcy.”.

Art. 2. Roczne plany łowieckie oraz wieloletnie łowieckie plany hodowlane obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do końca okresu, na jaki zostały sporządzone.

Art. 3. Uchwały sejmików województw, wydane na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał wydanych na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 21 stycznia 2016 r.

Art. 4. 1. Zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie uchwał wydanych na podstawie art. 27 ust. 1 albo art. 30 ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

2. W przypadku zmiany dotychczasowych granic obwodu łowieckiego na mocy uchwały wydanej na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obwód ten uznaje się za zaliczony do kategorii, do której dotychczas zaliczona była większość jego obszaru.

Art. 5. Pierwsze roczne sprawozdanie, o którym mowa w art. 35a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, Polski Związek Łowiecki składa za rok 2015.

Art. 6. 1. Umundurowanie, oznaki służbowe, odznaki służbowe i legitymacje strażników Państwowej Straży Łowieckiej, a także oznaki i legitymacje strażnika łowieckiego, zgodne z wzorami określonymi w przepisach dotychczasowych, mogą być stosowane do wyczerpania zapasów.

2. Strażnicy Państwowej Straży Łowieckiej oraz strażnicy łowieccy spełniający wymogi kwalifikacji zawodowych określone w przepisach dotychczasowych zachowują dotychczas zajmowane stanowisko.

Art. 7. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5, art. 8 ust. 4, art. 41 ust. 1 i 2, art. 43 ust. 3 i art. 44 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 2, art. 8 ust. 23, art. 41 ust. 1 i 2, art. 42c ust. 5, art. 43m i art. 44 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Przepisy art. 28 ust. 3a oraz art. 29a ust. 2a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się od dnia 1 kwietnia 2016 r.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Głównymi celami projektowanej ustawy są:

- 1) wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13 (Dz. U. poz. 951);
- 2) określenie w ustawie zasad wykonywania polowania;
- 3) wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz dyscyplinujących dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie wykonywania rocznych planów łowieckich i zapewniających wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie w przypadku nierealizowania tego obowiązku przez koła łowieckie oraz umożliwiających ministrowi właściwemu do spraw środowiska określanie poziomów pozyskania zwierzyny;
- 4) dostosowanie niektórych delegacji ustawowych do wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny (TK) w przywołanym wyroku uznał, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawo łowieckie”, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, przez to, że upoważnia do objęcia nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela tej nieruchomości. Podkreślenia wymaga, że TK nie zakwestionował ani przyjętego modelu gospodarki łowieckiej, ani wymagań co do obwodów łowieckich, ani możliwości objęcia nieruchomości obwodem łowieckim bez zgody jej właściciela. TK zauważył jednak, że następstwem objęcia danej nieruchomości obwodem łowieckim są różnego rodzaju ograniczenia w pełnym korzystaniu przez właściciela z jego prawa własności, przy jednoczesnym nałożeniu na niego dodatkowych obowiązków, które zostały przewidziane zarówno w samym Prawie łowieckim, jak i w aktach wykonawczych wydanych na jego podstawie. Tymczasem wszelkie ograniczenie prawa własności powinno pozostawać w zgodzie z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, który stanowi, że własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności, oraz z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, stanowiącym, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być

ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób (zasada proporcjonalności). Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Zasada proporcjonalności powinna być rozumiana jako suma trzech przesłanek: przydatności, konieczności oraz proporcjonalności regulacji. Zdaniem TK zakwestionowana regulacja spełnia przesłanki przydatności (konieczność uzyskania zgody właściciela na objęcie nieruchomości obwodem łowieckim w wysokim stopniu utrudniłaby racjonalne realizowanie łowiectwa) oraz konieczności (mechanizm tworzenia obwodów łowieckich wynika z potrzeby utworzenia obwodów łowieckich zapewniających najbardziej racjonalne gospodarowanie zasobami zwierzyny). Jednakże brak jakichkolwiek prawnych form udziału właścicieli nieruchomości w procesie tworzenia obwodów łowieckich obejmujących te nieruchomości oraz brak instrumentów prawnych umożliwiających właścicielom wyłączenie ich nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego lub wyłączenie poszczególnych ograniczeń, jakie przewiduje Prawo łowieckie, powoduje, zdaniem TK, że art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego nie spełnia przesłanki proporcjonalności *sensu stricto*. TK wskazał także na niedostatecznie uregulowany obowiązek informacyjny wobec właścicieli, których nieruchomości należy do obwodu łowieckiego. TK zalecił również uwzględnienie przy projektowaniu nowych przepisów orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, dotyczącego ustanawiania zakazu wykonywania polowania na gruntach prywatnych wobec powołania się przez właściciela nieruchomości na klauzulę sumienia, co nie musi jednak prowadzić do zakazu wykonywania innych czynności z zakresu gospodarki łowieckiej. Jednocześnie TK postanowił odroczyć utratę mocy obowiązującej art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego o maksymalny okres osiemnastu miesięcy, to jest do dnia 21 stycznia 2016 r.

Projektowana ustawa przewiduje, że obwody łowieckie będą, tak jak dotychczas, tworzone w drodze uchwały sejmiku województwa, będącej aktem prawa miejscowego. Do kompetencji marszałka województwa należeć będzie natomiast przygotowanie projektu uchwały, uzyskanie opinii właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Polskiego Związku Łowieckiego (PZŁ) oraz właściwej izby rolniczej, a także uzgodnienie projektu z sejmikiem województwa właściwym dla

pozostałego gruntu (dotyczy sytuacji, gdy obwód ma się znajdować na terenie więcej niż jednego województwa) oraz z organami wojskowymi (dotyczy podziału na obwody łowieckie obszarów gruntów pozostających w zarządzie organów wojskowych lub przydzielonych tym organom albo zmiany granic tych obwodów). Po przeprowadzeniu procedury opiniowania i uzgadniania projekt uchwały zostanie wyłożony do publicznego wglądu i opublikowany na stronie podmiotowej urzędu marszałkowskiego, o czym marszałek województwa będzie informował poprzez umieszczenie na stronie podmiotowej urzędu marszałkowskiego, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych gminach objętych projektem uchwały, za pośrednictwem wójtów (burmistrzów, prezydentów miast). Projektowany art. 27 Prawa łowieckiego zapewnia właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych projektem uchwały prawo wnoszenia uwag do projektu uchwały, które powinny zostać rozpatrzone przez marszałka województwa w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrując uwagi dotyczące wyłączenia nieruchomości z obwodu, marszałek powinien wziąć pod uwagę szczególne właściwości nieruchomości lub prowadzonej na niej działalności, które znacznie utrudnią prowadzenie na niej gospodarki łowieckiej albo, w przypadku objęcia obwodem łowieckim, spowodują konieczność zaprzestania lub znacznego ograniczenia prowadzenia na niej dotychczasowej działalności. Przykładowo sytuacja taka może zaistnieć w odniesieniu do działalności rolniczej polegającej na hodowli zwierząt wrażliwych na czynniki zewnętrzne, w przypadku gdy hałas powstający podczas wykonywania polowania będzie miał wpływ na dobrostan tych zwierząt. Jednocześnie projektowana nowelizacja przyznaje sejmikowi województwa prawo do uwzględnienia uwag lub opinii, które nie zostały uwzględnione przez marszałka.

Mając na uwadze, że właściciele lub użytkownicy rzeczy nieruchomości objętej obwodem łowieckim będą mogli zaskarżyć uchwałę sejmiku do sądu administracyjnego, jeżeli będzie ona naruszać ich interes prawny lub uprawnienie na podstawie art. 90 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.), można uznać, że proponowane rozwiązania w należyтым stopniu zapewniają udział właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości w procesie podziału województwa na obwody łowieckie.

Mając na uwadze odroczenie przez TK utraty mocy obowiązującej art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego, za zasadne należy uznać utrzymanie w mocy dotychczasowych uchwał

sejmików województw do czasu wydania nowych na podstawie znowelizowanego art. 27, nie dłużej jednak niż do dnia 21 stycznia 2016 r. (dzień utraty mocy art. 27 ust. 1). Jednocześnie podkreślenia wymaga, że uchwały te mają charakter uchwał erekcyjnych, co oznacza, iż obwody łowieckie dalej będą istniały, pomimo utraty mocy obowiązującej przez uchwały sejmików, które je utworzyły. Dokonanie nowego podziału województwa na obwody łowieckie, na podstawie art. 27 ustawy zmienianej w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą nowelizującą, wymagało będzie zatem zniesienia dotychczasowych obwodów łowieckich w uchwałach sejmików powołujących nowe obwody.

Wzmocnieniu uprawnień właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego służyć ma także możliwość wystąpienia do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego z roszczeniem o wypłatę odszkodowania, w przypadku gdy objęcie obwodem łowieckim tej nieruchomości uniemożliwi albo istotnie ograniczy dotychczasowy sposób korzystania z niej – projektowany art. 27a. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego będzie uzgadniał z właścicielem albo użytkownikiem wieczystym nieruchomości wysokość odszkodowania w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania żądania jego zapłaty, uwzględniając stan, przeznaczenie i wartość nieruchomości w dniu jej objęcia obwodem łowieckim. W przypadku braku uzgodnienia, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości będzie mógł wnieść powództwo o ustalenie wysokości odszkodowania do sądu powszechnego. Jednocześnie ze względu na fakt, że brak możliwości korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy albo jego istotne ograniczenie następują w chwili jej objęcia obwodem łowieckim, wprowadzono dwuletni okres przedawnienia tego roszczenia, liczony od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa o podziale województwa na obwody łowieckie albo o zmianie ich granic. Ponadto określono trzymiesięczny termin na wniesienie powództwa do sądu, liczony od dnia bezskutecznego upływu terminu na uzgodnienie wysokości odszkodowania. Projektowane terminy są wystarczająco długie, aby należycie zabezpieczyć interesy właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości, oraz spójne z obowiązującymi już rozwiązaniami w zakresie odszkodowań wynikających z ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości w związku z ochroną środowiska – art. 129 i następne ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.).

Uwzględniając przywołany wyrok TK oraz orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w art. 27b przewidziano możliwość wystąpienia przez właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości objętej obwodem łowieckim do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania na tej nieruchomości, ze względu na przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne.¹⁾ Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której sąd ustanowił taki zakaz, będzie mógł w każdym czasie z niego zrezygnować, składając stosowne pisemne oświadczenie właściwemu dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego. Jednocześnie ze względu na konieczność zapewnienia warunków do prowadzenia racjonalnej gospodarki łowieckiej za zasadne należy uznać ograniczenie prawa do wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie zakazu polowania jedynie do nieruchomości zabudowanych. Takie rozwiązanie stanowi rodzaj kompromisu pomiędzy prawami właściciela nieruchomości, który przeciwny jest idei polowań na zwierzęta i nie chce, aby odbywały się na jego nieruchomości, a koniecznością utrzymania racjonalnej gospodarki łowieckiej jako elementu ochrony środowiska. Wyłączenie spod możliwości wykonywania polowania nieruchomości o znacznym obszarze (np. na 300 ha) doprowadziłoby do daleko idących zakłóceń w prowadzeniu racjonalnej gospodarki łowieckiej oraz mogłoby prowadzić, w skrajnych przypadkach, do utraty sensu istnienia obwodu łowieckiego. Mając na uwadze, że ustanowiony zakaz wykonywania polowania znacznie ogranicza zakres prowadzonej gospodarki łowieckiej, za zasadne należy uznać wyłączenie odpowiedzialności za szkody w uprawach i płodach rolnych, wyrządzone przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny na terenach nieruchomości objętych tym zakazem – art. 48 pkt 7. Należy przy tym podkreślić, że sytuacja właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości, na których na ich wniosek ustanowiono zakaz wykonywania polowania, jest odmienna od sytuacji właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości wyłączonych z obwodu łowieckiego z mocy prawa (art. 26 Prawa łowieckiego). Różne źródło skutków w postaci wyłączenia prowadzenia polowań na danym obszarze, tj. w jednym przypadku wniosek uprawnionego, w drugim zaś działanie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, pozwala zróżnicować sytuację podmiotów. Tym samym projektowany art. 48 pkt 7 nie narusza zasady

---

¹⁾ Zob. wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: w sprawie Hermann przeciwko Niemcom z dnia 26 czerwca 2012 r. oraz z dnia 20 stycznia 2011 r., nr skargi 9300/07, w sprawie Chassagnou i inni przeciwko Francji z dnia 29 kwietnia 1999 r., nr skarg 25088/94, 28331/95 i 28443/95.

równości, nakazującej równe traktowanie osób, które znalazły się w takiej samej sytuacji.

TK w przywołanym wyroku zakwestionował także brak konieczności informowania właścicieli nieruchomości o polowaniach, które zostaną na nich przeprowadzone. Z tego względu projektowany art. 42b nakłada obowiązki informacyjne. W przypadku polowań indywidualnych obowiązek informowania władających nieruchomościami ciążył będzie na myśliwym wykonującym polowanie, przy czym myśliwy będzie zobowiązany do informowania jedynie tych władających nieruchomościami, którzy właściwemu dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego złożyli stosowne oświadczenie, podając jednocześnie numer telefonu lub adres poczty elektronicznej do kontaktu. Uprawnienie do uzyskiwania informacji o polowaniach zostało rozszerzone na wszystkich władających nieruchomościami (nie tylko na właścicieli i użytkowników wieczystych), ponieważ wiąże się ono nie tylko z uprawnieniami właścicielskimi, ale także z potrzebą zachowania bezpieczeństwa w czasie polowań, a co za tym idzie zachowania ostrożności przez władających nieruchomościami w czasie wykonywania polowania. Powiadomienie będzie musiało być dokonane w dniu poprzedzającym dzień wykonywania polowania indywidualnego. Z kolei dzierżawcy i zarządcy będą zobowiązani do pisemnego poinformowania o planowanych polowaniach zbiorowych właściwych ze względu na miejsce polowania wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz nadleśniczych z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem. Użycie wyrażenia „co najmniej” umożliwia dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich dokonanie jednorazowego poinformowania ww. podmiotów o wszystkich planowanych w danym sezonie łowieckim polowaniach zbiorowych. Dodatkowa informacja będzie musiała zostać przekazana wskazanym podmiotom w przypadku zmiany w planie polowań. Informacja ta będzie następnie podawana przez wójtów do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz przez umieszczenie na stronie podmiotowej urzędu gminy, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia otrzymania informacji od dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

Projekt wprowadza również nową instytucję w postaci skargi do PZŁ na sposób wykonywania polowania, w szczególności, jeśli jest on sprzeczny z obowiązującymi przepisami i zasadami etyki łowieckiej (projektowany art. 43n). W celu zwiększenia skuteczności takiej skargi, określa się termin na jej rozpatrzenie oraz przewiduje obowiązek powiadomienia właściwego rzecznika dyscyplinarnego, jeżeli z okoliczności

podniesionych w skardze wynika, że podczas wykonywania polowania mogło dojść do popełnienia przewinienia łowieckiego. Powiadomienie to nie wstrzymuje rozpatrzenia skargi przez PZŁ.

Projektowane rozwiązania w zakresie tworzenia obwodów łowieckich, roszczenia odszkodowawczego właściciela i użytkownika wieczystego nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego, prawa wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie zakazu wykonywania polowania, obowiązków informacyjnych oraz prawa skargi na sposób wykonywania polowania znacząco wzmacniają uprawnienia władających nieruchomościami wchodzącymi w skład obwodu łowieckiego oraz zmniejszają niedogodności związane z obowiązkiem znoszenia przez nich prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich, przy jednoczesnym zachowaniu obecnego modelu łowiectwa i zasady tworzenia obwodów łowieckich zapewniających warunki do prowadzenia łowiectwa (art. 23 ust. 1 Prawa łowieckiego).

Zmianom w zakresie tworzenia obwodów łowieckich powinna towarzyszyć także nowelizacja art. 26 Prawa łowieckiego w zakresie dotyczącym stref ochronnych zwierząt łownych utworzonych w otulinie parków narodowych. Wyłączenie tych stref z obwodów łowieckich wynika obecnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Jednak art. 26 Prawa łowieckiego powinien w sposób kompleksowy regulować kwestię obszarów wyłączonych z mocy prawa z obwodów łowieckich.

Konieczność uregulowania w Prawie łowieckim zasad wykonywania polowania wynika z kolei z faktu wystąpienia przez Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o stwierdzenie niezgodności § 2 pkt 14a–14d, § 3, § 4, § 5 ust. 1a, § 6, § 7 ust. 1, § 12, § 18, § 21, § 21a, § 22 ust. 1, § 25, § 26, § 27 ust. 1 oraz § 35 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z późn. zm.) z art. 43 ust. 3 Prawa łowieckiego oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP (pismo o sygnaturze PG VIII TK w 66/13 z 11 marca 2014 r.). We wniosku Prokurator Generalny podkreślił m.in., że „Prawo łowieckie w sposób nader oszczędny odnosi się do samego sposobu wykonywania polowania i nie definiuje dopuszczalnych w Polsce rodzajów polowań (wspominając jedynie marginalnie o polowaniu indywidualnym), jak również nie określa (poza wymienionymi wyżej) zasad ani warunków wykonywania polowania”. Jednocześnie Prokurator Generalny

wskazał na zasadę prymatu ustawy i wykonawczy charakter rozporządzenia, z których wynika, iż rozporządzenie nie może regulować kwestii zarezerwowanych dla ustawy lub wykraczających poza zakres upoważnienia ustawowego. Art. 43 ust. 3 Prawa łowieckiego upoważnia ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, szczegółowych warunków wykonywania polowania oraz znakowania, o którym mowa w art. 42c, wzoru upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, wzoru książki ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym. Zdaniem Prokuratora Generalnego obowiązujące rozporządzenie wykracza poza delegację ustawową, gdyż określa nie tylko szczegółowe warunki wykonywania polowania, lecz również dopuszczalne rodzaje polowań oraz zasady wykonywania polowania, w tym o charakterze zakazów.

Wyprzedzając orzeczenie TK w przedmiotowej sprawie i uwzględniając na podstawie analizy dotychczasowego orzecznictwa TK w podobnych sprawach wysokie prawdopodobieństwo uznania przez TK niekonstytucyjności ww. przepisów rozporządzenia, należy wprowadzić w ramach niniejszej nowelizacji Prawa łowieckiego uregulowania dotyczące rodzajów polowania (art. 4) oraz zasad wykonywania polowania, w tym broni, amunicji i urządzeń optycznych dopuszczonych do wykonywania polowania (art. 42 oraz art. 43a–43n). Projektowane przepisy przenoszą na grunt ustawy w większości rozwiązania przyjęte w ww. rozporządzeniu, gdyż sprawdziły się one w praktyce. Jednoznacznie rozstrzygnięto sprawę organizacji polowań na zajęce, ustalając, że będzie to możliwe wyłącznie pod postacią polowania zbiorowego, ucinając tym samym pojawiające się nieuprawnione interpretacje przepisów. W ustawie zostały również umieszczone przepisy związane z wykonywaniem polowania indywidualnego, tzn. wydawania, wypełniania i przedłużania upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, wpisów dotyczących terminu jego wypełniania po pozyskaniu zwierzyny. Między innymi zostały przeniesione do ustawy terminy organizowania polowań: zbiorowych w trakcie roku i indywidualnych przez ustalenie terminów polowań w trakcie doby, uwzględniających tradycje i obyczaje łowieckie. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom dzierżawców obwodów łowieckich, w art. 4 ust. 2e dopuszczono możliwość jednoczesnego wykonywania w tym samym obwodzie łowieckim polowania indywidualnego i polowania zbiorowego za zgodą dzierżawcy albo zarządcy obwodu

łowieckiego. Rozpatrując wnioski o udzielenie takiej zgody, dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego powinien wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczestników polowania i otoczenia. Nie zawsze bowiem warunki terenowe (w szczególności wielkość i kształt obwodu łowieckiego) będą pozwalały na bezpieczne wykonanie polowania indywidualnego i zbiorowego w tym samym czasie. Propozycja brzmienia art. 43b dotycząca urządzeń optycznych dopuszczonych do wykonywania polowania oraz warunków nabywania takich urządzeń przez myśliwych ma jednoznacznie przesądzić, jakiego rodzaju celowniki mogą być uznane za mające przeznaczenie myśliwskie, oraz wykluczyć wątpliwości w zakresie możliwości ich nabywania przez myśliwych, sygnalizowane na gruncie art. 30 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1017, z późn. zm.). Projektowany art. 43i ust. 2 pkt 4 ma natomiast na celu doprecyzowanie, ze względów bezpieczeństwa, że nakaz zachowania bezpiecznej, określonej przepisem odległości od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub od zabudowań mieszkalnych dotyczy zarówno pozycji myśliwego, jak i zwierzyny, do której ten myśliwy celuje lub strzela. Zważywszy, że naruszenie zakazu, o którym mowa powyżej, jest obecnie penalizowane na mocy art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy, celowe jest objęcie normą przepisu karnego także pozostałych zachowań, o których mowa w projektowanym art. 43i ust. 2. Brak jest bowiem podstaw do różnicowania wagi zakazów, o których mowa w projektowanym art. 43i ust. 2. Wszystkie one mają na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa podczas wykonywania polowania, w szczególności w odniesieniu do otoczenia, w tym osób niebiorących udziału w polowaniu. Warto zauważyć, że penalizacja zakazów określonych w projektowanym art. 43i ust. 2 pkt 1–3 nie była możliwa w dotychczasowym stanie prawnym ze względu na zasadę *nullum crimen sine lege* – zostały one wprowadzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (§ 12).

Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do

uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Oznacza to, że regulacja ustawowa nie może mieć charakteru blankietowego, tzn. pozostawiać organowi upoważnionemu możliwości samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich uregulowań. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie uznał za konstytucyjnie niedopuszczalne sformułowanie upoważnienia ustawowego, które w istocie upoważnia nie do wydania rozporządzenia w celu wykonania ustawy, ale pozwala na samodzielne uregulowanie całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich unormowań (zob. wyrok z 31 marca 2009 r., sygn. akt. K 28/08, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 28 i cytowane tam orzecznictwo). W celu uniknięcia zarzutu blankietowości przepisów ustawowych proponuje się uregulowanie w ustawie kwestii dotychczas normowanych rozporządzeniami wydanymi na podstawie upoważnień zawartych w art. 8 ust. 4, a w szczególności zasad sporządzania i zmiany rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. Jednocześnie, mając na uwadze konieczność wzmocnienia kontroli nad wieloletnimi łowieckimi planami hodowlanymi, wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym plany te zatwierdza Dyrektor Generalny Lasów Państwowych. Określono także przesłanki odmowy zatwierdzenia oraz wskazano, że w takim przypadku odwołanie przysługuje do ministra właściwego do spraw środowiska. Ze względu na potencjalny zarzut blankietowości w art. 30 wskazano zasady kategoryzacji obwodów łowieckich. Zaliczenie obwodów do poszczególnych kategorii będzie następowało w uchwale o podziale województwa na obwody łowieckie, o której mowa w art. 27 ust. 1, albo w drodze odrębnej uchwały. Za takim alternatywnym rozwiązaniem przemawia konieczność przyjęcia uchwał w sprawie podziału na obwody łowieckie przed określonym przez Trybunał Konstytucyjny terminem utraty mocy obowiązującej art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego, a tym samym wydanych na jego podstawie uchwał, tj. przed dniem 21 stycznia 2016 r. Połączenie podziału i kategoryzacji w jednej uchwale mogłoby potencjalnie wydłużyć proces wyznaczania nowych obwodów. Jednocześnie należy zauważyć, że dotychczasowe przepisy dotyczące obliczania wysokości czynszu dzierżawnego budziły istotne wątpliwości, czy należy stosować jedynie cenę żyta ogłaszaną dla podatku rolnego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, czy też obniżoną cenę żyta ustalaną dla tego podatku przez radę gminy i tym samym prowadziło do rozbieżności w naliczaniu czynszu przez wydzierżawiających obwody łowieckie. Mając

na uwadze, że obliczanie wysokości czynszu dzierżawnego w oparciu o cenę żyta ustalaną przez radę gminy, w przypadku gdy obwód łowiecki znajduje się na terenie kilku gmin, może stwarzać liczne problemy w praktyce oraz powodować zróżnicowanie wysokości czynszu dzierżawnego, zasadne jest przyjęcie rozwiązania, zgodnie z którym czynsz dzierżawny ustala się, w zależności od kategorii obwodu łowieckiego, mnożąc ilość hektarów obszaru dzierżawionego obwodu łowieckiego przez średnią cenę żyta ustalaną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego, stosując wskaźnik przeliczeniowy, który nie może być wyższy niż 0,07 q żyta za 1 hektar.

Zważywszy, że zmiany art. 8 i art. 30 polegają na przeniesieniu do ustawy dotychczasowych rozwiązań wprowadzonych aktami wykonawczymi zasadniczo bez ich merytorycznej modyfikacji, zasadne jest utrzymanie w mocy obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy odpowiednio rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych do końca okresu, na jaki zostały wydane (art. 2), oraz dokonanych kategoryzacji obwodów łowieckich, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r. (art. 4).

Z kolei delegacje ustawowe zawarte w art. 41 ust. 1 i 2 oraz art. 44 ust. 1 Prawa łowieckiego nie zawierają wytycznych, co powoduje ich niezgodność z Konstytucją RP i tym samym niezgodność z ustawą zasadniczą wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych. Projektowana nowelizacja dostosowuje ww. upoważnienia ustawowe do wzorca konstytucyjnego. Mając na uwadze fakt, że obowiązujące rozporządzenia wydane na podstawie tych przepisów mają istotne znaczenie dla prowadzenia gospodarki łowieckiej, za zasadne należy uznać ich utrzymanie w mocy do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy nowelizującej. Za zasadne należy także uznać wprowadzenie przepisów przejściowych (art. 6) w zakresie kwalifikacji zawodowych, umundurowania, odznak służbowych i legitymacji strażników Państwowej Straży Łowieckiej (PSŁ) i strażników łowieckich. Jednocześnie ze względu na fakt, że obowiązujący art. 43 ust. 3 Prawa łowieckiego upoważnia Ministra Środowiska do uregulowania w jednym rozporządzeniu dwóch różnych tematycznie spraw:

- 1) szczegółowych warunków wykonywania polowania, wzoru upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego i wzoru ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym oraz
- 2) szczegółowych warunków znakowania tusz
  - zasadne jest wprowadzenie dwóch odrębnych delegacji ustawowych, przy czym upoważnienie do uregulowania szczegółowych warunków znakowania tusz powinno zostać przeniesione do art. 42c Prawa łowieckiego, który to wprowadza obowiązek znakowania tusz przez osoby prowadzące punkt skupu. Do art. 42c powinny zostać przeniesione także § 51 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z późn. zm.), stanowią one bowiem materię ustawową. W celu zapewnienia zgodności przepisów krajowych z rozporządzeniem (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14), w projektowanym art. 42c wprowadzono możliwość znakowania tusz przez osoby wskazane w ww. rozporządzeniu. Zgodnie bowiem z załącznikiem III sekcja IV rozdział II pkt 4a ww. rozporządzenia, jeżeli w trakcie oględzin tusz zwierzyny grubej nie zostaną stwierdzone żadne nietypowe cechy, a przed uśmierceniem zwierzęcia nie zostaną zaobserwowane żadne nietypowe zachowania i nie ma żadnych podejrzeń co do skażenia środowiska, przeszkolona osoba zobowiązana jest załączyć do ciała zwierzęcia opatrzone numerem oświadczenie stwierdzające powyższe fakty. W oświadczeniu musi zostać podana data, czas i miejsce uśmiercenia. Oświadczenie nie musi być załączone do ciała zwierzęcia i może obejmować więcej niż jedno ciało zwierzęcia, pod warunkiem że każde ciało zwierzęcia jest odpowiednio zidentyfikowane, a oświadczenie zawiera numer identyfikacyjny każdego objętego nim ciała zwierzęcia z podaniem daty, czasu i miejsca uśmiercenia. Wszystkie ciała zwierząt objęte jednym oświadczeniem można wysyłać wyłącznie do jednego zakładu przetwórstwa dziczyzny. Projektowany art. 42c ust. 2 umożliwi w praktyce wystawienie jednego zbiorczego oświadczenia dla tusz pozyskanych na polowaniu zbiorowym, o ile zostaną oznakowane. Jednocześnie zasadne jest doprecyzowanie w projektowanym art. 42c

ust. 3, jakie dokumenty, oprócz upoważnienia do wykonywania polowania, potwierdzają legalność pozyskania zwierzyny.

Ze względu na zmiany w systematyce nowelizowanej ustawy, wynikające z wprowadzenia przepisów określających zasady wykonywania polowania, upoważnienie ustawowe do określenia szczegółowych wymagań w zakresie wykonywania polowania powinno zostać przeniesione do projektowanego art. 43m, przy jednoczesnym uchyleniu art. 43 ust. 3.

W obowiązującej ustawie poważne wątpliwości pod względem legislacyjnym i prawnym budzi również art. 42e. Upoważnia on ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich, uwzględniając kryteria wyceny Międzynarodowej Rady Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny, a także sposób i formę ochrony trofeów rekordowych oraz wielkość trofeów, których wywóz za granicę jest zabroniony. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zakaz wywozu trofeów powinien zostać ustanowiony wprost w ustawie. Ponadto ustanowienie zakazu wymaga także wprowadzenia sankcji za jego nieprzestrzeganie.

Ustawa powinna także wskazywać, które trofea uznaje się za trofea łowieckie. Jednocześnie uznano za nieuzasadnione objęcie zakazem wywozu wszystkich trofeów. Projektowane rozwiązania przewidują zatem ograniczenie zakazu wywozu trofeów jedynie do trofeów o szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej. Odstępstwo od tego zakazu możliwe będzie na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw środowiska, wydawanej na wniosek właściciela trofeum. Zgoda będzie mogła być wydana na czas określony w przypadku wywozu trofeum w celu jego eksponowania na wystawach specjalistycznych. Jednocześnie ze względu na znaczenie trofeów o szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej, choćby dla zachowania dziedzictwa kulturowego, tradycji łowieckiej oraz dokumentowania wysokiej kondycji osobniczej gatunków łownych, naruszenie tego zakazu powinno stanowić wykroczenie (projektowany art. 51 ust. 1 pkt 8 i 9 oraz art. 54). W pozostałych przypadkach wywóz trofeów za granicę będzie możliwy na podstawie zaświadczenia wydawanego przez Polski Związek Łowiecki, potwierdzającego, że wywożone trofeum nie ma szczególnej wartości kulturowej lub przyrodniczej.

Podstawą do uznawania, czy dane trofeum łowieckie posiada szczególne wartości kulturowe lub przyrodnicze, będą kryteria określone, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska (projektowany art. 42e ust. 3).

Ze względu na istotną potrzebę zapewnienia, że szkody łowieckie w różnych częściach kraju szacowane będą w ten sam sposób, za zasadną należy uznać projektowaną zmianę art. 49 Prawa łowieckiego, polegającą na upoważnieniu ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, nie tylko trybu postępowania przy szacowaniu szkód łowieckich, ale także metody ich szacowania oraz sposobu ustalania wysokości odszkodowania. Przepis ten ma na celu doprowadzenie do wyeliminowania istotnych różnic w wycenie zbliżonych szkód na terenie kraju.

Art. 8 ust. 3 Prawa łowieckiego nakłada na dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich obowiązek prowadzenia gospodarki łowieckiej w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Oznacza to, że powinni oni w całości zrealizować limity pozyskania poszczególnych gatunków zwierzyny w danym roku gospodarczym. Jednakże obowiązująca ustawa nie przewiduje, poza obowiązkowym udziałem w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, żadnych konsekwencji niewykonania planu łowieckiego (art. 30 ust. 1). Co więcej obowiązek ten został ograniczony do dzierżawców obwodów łowieckich. W pierwszej kolejności za zasadne uznano zatem zrównanie sytuacji dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich i rozszerzenie obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1, na zarządców obwodów łowieckich. Mając na uwadze, że niewykonywanie planów łowieckich lub ich brak (równoznaczny z brakiem możliwości prowadzenia gospodarki łowieckiej) może prowadzić do nadmiernego wzrostu populacji zwierząt łownych, zagrażającego gospodarce rolnej i leśnej, a w przypadku zdarzającej się coraz częściej migracji na tereny zamieszkałe przez ludzi, także bezpieczeństwu osób i mienia, zasadne jest też wprowadzenie możliwości wypowiedzenia umowy dzierżawy obwodu łowieckiego albo – odpowiednio – uchylecia decyzji wyłączającej obwód łowiecki z wydzierżawienia i przekazującej go w zarząd w przypadku niewykonywania przez dzierżawców albo zarządców planów łowieckich albo braku zatwierdzonego planu łowieckiego.

Proponowane rozwiązanie (projektowany art. 29a ust. 2a), zgodnie z którym wydzierżawiający obwód łowiecki będzie mógł, po zasięgnięciu opinii PZŁ, wypowiedzieć umowę dzierżawy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku

niezrealizowania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie co najmniej 80% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej zaplanowanej do pozyskania w każdym z trzech następujących po sobie lat, braku zatwierdzonego w całości rocznego planu łowieckiego dla wydzierżawionego obwodu łowieckiego przez co najmniej 3 miesiące (termin uwzględnia procedurę odwoławczą w przypadku odmowy zatwierdzenia rocznego planu łowieckiego) lub trwałego zaprzestania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego wypłacania odszkodowań (przez które powinno się rozumieć zaprzestanie wypłacania odszkodowań w ogóle, a nie niewypłacenie jednego czy kilku odszkodowań), zapewnia mechanizm umożliwiający wydzierżawiającemu rozwiązanie dzierżawy w przypadku niewykonywania lub nienależytego wykonywania gospodarki łowieckiej. Jednocześnie obiektywny charakter przesłanek oraz konieczność uzyskania opinii PZŁ w sposób wystarczający zabezpieczają dzierżawców przed nieuzasadnionym rozwiązaniem umowy dzierżawy. Powyższe rozwiązania powinny znaleźć odpowiednie zastosowanie także w odniesieniu do zarządców obwodów łowieckich (proponowany art. 28 ust. 3a).

Wzmocnieniu mechanizmów zapewniających skuteczniejsze wykonywanie przez dzierżawców albo zarządców obwodów łowieckich rocznych planów łowieckich służy także projektowana nowelizacja art. 45 ust. 2, upoważniającego nadleśniczego do zarządzenia odstrzału zastępczego. Projektowane rozwiązanie służy usprawnieniu korzystania z tego narzędzia przez nadleśniczych oraz jednoznaczemu wskazaniu, że podmiotem zobowiązanym do pokrycia kosztów tego odstrzału będzie dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że zarządzenie tego odstrzału będzie miało charakter fakultatywny, a jego przesłanką będzie nie tylko określony stopień niewykonania planu, lecz również rozmiar szkód.

Zgodnie z art. 33 ust. 2 Prawa łowieckiego koła łowieckie posiadają osobowość prawną i ponoszą odpowiedzialność za swoje zobowiązania. Obowiązujące przepisy nie przewidują jednak odpowiedzialności innych podmiotów za zobowiązania kół łowieckich w przypadku rozwiązania koła lub zaprzestania przez nie wypłaty odszkodowań. Prowadzić to może do sytuacji, w której szkody łowieckie nie zostaną naprawione, gdyż brak będzie zobowiązanych do ich pokrycia. Z tego względu za zasadną należy uznać propozycję (projektowany art. 33 ust. 2a), aby PZŁ, jako zrzeszenie, którego członkami są koła łowieckie, przejął zobowiązania kół łowieckich z tytułu odszkodowań w przypadku rozwiązania koła łowieckiego, gdy majątek koła nie

jest wystarczający do pokrycia zobowiązań koła z tytułu odszkodowań, oraz w przypadku zaprzestania przez koło łowieckie wypłacania odszkodowań.

Wydarzenia związane z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń wykazały, że brak jest w obowiązujących przepisach instrumentów, które pozwoliłyby zarządzać populacjami zwierzyny na terytorium całego kraju lub jego części w razie wystąpienia szczególnych zdarzeń, to jest wystąpienia znacznego zagrożenia dla zdrowia, życia lub gospodarki człowieka albo znacznego spadku lub niskiego stanu populacji zwierzyny danego gatunku. Z tego względu za zasadne należy uznać przyznanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska kompetencji do określenia w takich przypadkach poziomów pozyskania gatunków zwierzyny – projektowany art. 8a Prawa łowieckiego. W przypadku gdy minister wyda rozporządzenie (upoważnienie ma charakter fakultatywny), dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich oraz dyrektorzy regionalnych dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe będą zobowiązani do dokonania stosownej korekty odpowiednio rocznych planów łowieckich albo wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.

Jednocześnie, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 listopada 2012 r., K 21/11, w którym TK stwierdził, że PZŁ ma cechy organizacji przymusowej, zbliżonej do samorządu, o którym mowa w art. 17 ust. 2 Konstytucji RP, z dominującym aspektem publicznoprawnym, konieczne jest przemodelowanie nadzoru ministra właściwego do spraw środowiska nad PZŁ.

Zgodnie z obowiązującym art. 35a Prawa łowieckiego, minister właściwy do spraw środowiska sprawuje ten nadzór, stosując odpowiednio przepisy dotyczące nadzoru nad stowarzyszeniami, określone w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawo o stowarzyszeniach”. Cechą tego nadzoru jest brak możliwości władczego ingerowania organów nadzoru w działalność stowarzyszeń. W przypadku gdy dane stowarzyszenie działa niezgodnie z prawem, organ nadzoru może jedynie, zgodnie z art. 28 Prawa o stowarzyszeniach, wystąpić do stowarzyszenia o usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia albo wystąpić do sądu o zastosowanie środka określonego w art. 29 tej ustawy (np. o stwierdzenie nieważności uchwały stowarzyszenia). Taką konstrukcję sprawowania nadzoru nad stowarzyszeniami można uzasadnić tym, że stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.

Stowarzyszenia umożliwiają obywatelom realizację ich konstytucyjnego prawa wolności zrzeszania się, a co za tym idzie, nadzór organów administracji nad nimi powinien być ograniczony do minimum.

Skoro jednak PZŁ nie jest stowarzyszeniem, lecz zrzeszeniem o charakterze obowiązkowym, zbliżonym do samorządu zawodowego, wykonującym zadania publicznoprawne, w tym w zakresie dysponowania zwierzyną stanowiącą dobro ogólnonarodowe, to nie znajduje uzasadnienia sprawowanie nadzoru przez ministra właściwego do spraw środowiska nad działalnością Związku na zasadach przewidzianych dla stowarzyszeń. Co więcej, zważywszy, że PZŁ jest umocowany w ustawie, nie można przyjąć, że ministrowi właściwemu do spraw środowiska przysługuje wniosek do sądu o rozwiązanie PZŁ. Z tych samych przyczyn sąd nie może rozwiązać PZŁ na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, w przypadku zaistnienia przesłanki wskazanej w art. 31 pkt 2 Prawa o stowarzyszeniach, to jest w sytuacji, gdy PZŁ nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok.

Nie bez znaczenia jest także, iż działania nadzorcze ministra właściwego do spraw środowiska prowadzone w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy nie mają charakteru czynności z zakresu administracji publicznej (postanowienie NSA z dnia 31 października 2008 r., II OSK 1559/08). Istnieje zatem rozbieżność pomiędzy charakterem zadań wykonywanych przez PZŁ (zadania z zakresu administracji publicznej) a charakterem nadzoru sprawowanego przez ministra właściwego do spraw środowiska. Z powyższych względów proponuje się, aby statut PZŁ uchwalany był po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw środowiska oraz nałożenie na PZŁ obowiązku składania ministrowi właściwemu do spraw środowiska rocznego sprawozdania z działalności oraz przyznanie organowi nadzoru uprawnienia do przeprowadzenia kontroli PZŁ (projektowany art. 35a). Jednocześnie za zasadne należy uznać rozszerzenie projektowanych przepisów w zakresie nadzoru o rozwiązania określone w art. 25 i art. 26 Prawa o stowarzyszeniach (prawo żądania uchwał i wyjaśnień), art. 29 ust. 1 pkt 2 Prawa o stowarzyszeniach (możliwość wystąpienia z wnioskiem do sądu o uchylenie niezgodnej z prawem lub statutem uchwały PZŁ) oraz art. 30 Prawa o stowarzyszeniach (możliwość wystąpienia do sądu z wnioskiem o ustanowienie dla PZŁ kuratora, jeżeli PZŁ nie posiada zarządu zdolnego do działań prawnych).

Przewiduje się wejście w życie projektowanej ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Z tym że przepisy dotyczące możliwości wypowiedzenia umowy dzierżawy – i odpowiednio uchylecia decyzji oddającej obwód w zarząd – ze względu na brak realizacji planów łowieckich będą mogły być stosowane od dnia 1 kwietnia 2016 r. Czas ten powinien posłużyć dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich do podjęcia działań zmierzających do lepszego wykonywania przyjętych planów. Jednocześnie należy wskazać, że roczny plan łowiecki przyjmuje się na okres (zwany rokiem gospodarczym), który nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, gdyż obejmuje okres od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega opiniowaniu przez organy i instytucje Unii Europejskiej.

Projekt ustawy znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Prawo łowieckie</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski – Podsekretarz Stanu w MŚ</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk – Łuba Zastępca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony</p>	<p>Data sporządzenia 16.02.2015</p> <p>Źródło: Ustawa – Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac UD 165</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Głównymi problemami, jakie ma rozwiązywać projekt ustawy, są:

- 1) Niezgodność z Konstytucją RP art. 27 ust. 1 ustawy – Prawo łowieckie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 lipca 2014 r., P 19/13 (Dz. U. poz. 951) wskazał na niezgodność art. 27 ust. 1 Prawa łowieckiego z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ze względu na ograniczenie prawa własności polegające na braku możliwości wypowiedzenia się właścicieli nieruchomości w sprawie wyznaczania obwodów łowieckich.
- 2) Zagwarantowanie zgodności z Konstytucją RP zasad wykonywania polowania. Dotychczasowe rozwiązania w tym zakresie polegające na uregulowaniu tych zasad w rozporządzeniu Ministra Środowiska zostały zakwestionowane przez Prokuratora Generalnego.
- 3) Brak wystarczających narzędzi prawnych w zakresie nadzoru ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim oraz do skłaniania dzierżawców obwodów łowieckich do wykonywania rocznych planów łowieckich i wypłaty odszkodowań za szkody łowieckie. Odszkodowania wypłacone przez wszystkie zobowiązane do tego podmioty, za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w sezonie łowieckim 2011/2012 wyniosły 57,0 mln zł, w 2012/2013 – 68,5 mln zł, a w 2013/2014 – 75,3 mln zł. Obserwowany jest stały wzrost poziomu tych odszkodowań. Dla przykładu kwoty wypłacone przez zarządy województw wzrosły z poziomu 0,6 mln zł w 2010 r. do 4,1 mln zł w 2013 r. Ponadto w sezonie 2012/2013 było 60 657 protokołów ostatecznego szacowania szkód, a w sezonie 2013/2014 63 162 protokoły. Wszystkie odszkodowania powinny być wypłacane, niezależnie od kondycji finansowej podmiotów. Jeżeli poszkodowany nie godzi się z ustalonym wyliczeniem odszkodowania lub niepodjęciem szacowania, kieruje sprawę do sądu powszechnego. W sezonie 2011/2012 w tym trybie skierowano 111 spraw (0,2% wszystkich zgłoszeń szkód), w 2012/2013 – 114 spraw (0,2%), a w 2013/2014 – 127 spraw (0,2%). Z kolei analiza planów pozyskania głównych gatunków zwierzyny w skali kraju wskazuje ich realizowanie w niepełnym zakresie. W przypadku dzika wartości te przedstawiają się następująco: 65,4% (sezon 2011/2012), 80,6% (sezon 2012/2013), 74,7% (sezon 2013/2014). Średni procent pozyskania jelenia i sarny w tym okresie (2011–2014) kształtuje się w wysokości 88%. Powoduje to ciągły wzrost liczebności tych gatunków. Populacja dzika wzrosła z 267,8 tys. osobników w 2011 r. do 284,6 tys. osobników w 2014 r. Populacja jelenia wzrosła z 194,7 tys. osobników (2011 r.) do 217,9 tys. osobników (2014 r.), natomiast sarny wzrosła z 829,9 tys. osobników (2011 r.) do 873,5 tys. osobników (2014 r.).
- 4) Dostosowanie niektórych delegacji ustawowych do wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP ustawowe upoważnienie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Wskazane powyżej problemy można rozwiązać jedynie poprzez wprowadzenie zmian w ustawie. Proponuje się wprowadzenie następujących rozwiązań.

- 1) Dostosowanie treści art. 27 ustawy – Prawo łowieckie do wyroku TK z 10 lipca 2014 r. stwierdzającego jego niekonstytucyjność poprzez wprowadzenie mechanizmu konsultacji publicznych z właścicielami nieruchomości będących przedmiotem dzierżawy kół łowieckich, polegającego na podawaniu do wiadomości publicznej projektów uchwał sejmików wojewódzkich dotyczących wyznaczenia granic obwodów łowieckich.

- 2) Określenie w ustawie rodzajów polowań oraz zasad wykonywania polowania, a nie jak dotychczas w rozporządzeniu.
- 3) Wprowadzenie mechanizmów wzmacniających nadzór ministra właściwego do spraw środowiska nad Polskim Związkiem Łowieckim polegających m.in. na uzgodnieniu projektu statutu PZŁ przez Ministra Środowiska, wprowadzeniu możliwości przeprowadzenia kontroli w PZŁ na zlecenie Ministra Środowiska i zobowiązanie PZŁ do wykonania zaleceń pokontrolnych. Dyscyplinowanie dzierżawców obwodów łowieckich nastąpi poprzez wprowadzenie sankcji za niewykonywanie planów łowieckich albo niewypłacanie odszkodowań za szkody łowieckie.
- 4) Przesunięcie części spraw uregulowanych dotychczas w rozporządzeniach do ustawy i uzupełnienie delegacji ustawowych o wytyczne dotyczące treści aktów wykonawczych, zgodnie z wymogami art. 92 Konstytucji RP.

Wprowadzenie proponowanych rozwiązań powinno zapewnić zgodność przepisów Prawa łowieckiego z ustawą zasadniczą, ponadto powinno także przyczynić się do zwiększenia stopnia wykonania planów łowieckich, polepszenia płynności wypłat odszkodowań i możliwości nadzoru nad PZŁ.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W Niemczech i Austrii prawo łowieckie jest określone na poziomie krajów związkowych. Kompetentnymi do stosowania prawa łowieckiego są władze odpowiedzialne za lasy i rolnictwo. Myśliwi są zrzeszeni w regionach, które wchodzi w skład zrzeszenia na poziomie kraju związkowego. Posiadaczami prawa łowieckiego są właściciele gruntów. Plan odstrzału ustalany jest ustawowo w każdym landzie, odstrzał gatunków generujących szkody łowieckie jest obowiązkowy na gruntach prywatnych i państwowych, gdzie odstrzał wykonują władze leśne. Polować mogą posiadacze kart łowieckich oraz zawodowi myśliwi posiadający stosowną licencję. Poziom szkód łowieckich regulują posiadacze gruntów i prawa do polowania poprzez określenie liczebności populacji oraz poziomu odstrzału. Odszkodowania są wypłacane na podstawie ugody (przy jej braku szkodę wycenia rzeczoznawca) za gatunki, na których liczebność ma wpływ wykonujący polowanie.

We Francji minister ds. środowiska ustala ogólne ramy przepisów, a prefekci określają szczegółowe przepisy łowieckie dla swoich departamentów. Prawo łowieckie stanowi łącznik między ochroną przyrody a gospodarką rolną. Minister ds. środowiska ma do pomocy Najwyższą Radę Łowiecką. Narodowy Urząd Łowiecki odpowiada za sprawy organizacyjne, przestrzeganie prawa oraz współpracuje z okręgowymi federacjami myśliwych. W departamencie może być tylko jedna federacja, której prezesa mianuje minister. Prawo wykonywania polowania jest połączone z prawem własności. Plany odstrzału ustalane są przez prefektów departamentów. Grunty i lasy państwowe są udostępniane do wykonywania polowania na takich samych zasadach jak prywatne. Dozwolone sposoby polowania określone są prawem. Sposoby polowania, jak i planowanie odstrzału podporządkowane są potrzebie zapewnienia trwałości gospodarki łowieckiej. Wysokość odszkodowania ustala się polubownie i można go dochodzić od państwa, osoby prywatnej, wspólnoty oraz zarządcy drogi. Na te działania przewidziane są procedury administracyjne. Szkody od dzików wypłacane są z funduszu odszkodowawczego utworzonego przez organizacje łowieckie, które na ten cel przeznaczają 10% czynszu dzierżawnego.

Problematyka konstytucyjności delegacji ustawowych do wydania aktów wykonawczych w świetle wyroków Trybunału Konstytucyjnego jest specyficzna dla Polski.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego	ok. 116 tys. osób	Zarząd Główny PZŁ oraz GUS	Usprawnienie prowadzenia gospodarki łowieckiej
Państwowa Straż Łowiecka	11 wojewódzkich komend (5 województw nie ustanowiło PSL)	Urzędy wojewódzkie	Usprawnienie zwalczania kłusownictwa
Właściciele nieruchomości	ok. 81% powierzchni kraju	GUS	Zapewnienie udziału właściciela w dysponowaniu własną nieruchomością

Urzędy marszałkowskie	Wszystkie	Ustawa o podziale adm. kraju	Podział kraju na obwody łowieckie i podjęcie stosownych uchwał dot. granic i kategoryzacji obwodów łowieckich i przeprowadzenie postępowań w zakresie wyznaczania granic obwodów łowieckich
-----------------------	-----------	------------------------------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został przesłany do:

- Polskiego Związku Łowieckiego,
- Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- wojewodów,
- marszałków województw,
- Krajowej Rady Izb Rolniczych,
- Ligi Ochrony Przyrody,
- Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”,
- Klubu Przyrodników,
- Komitetu Ochrony Przyrody PAN,
- Fundacji WWF Polska,
- Fundacji Greenpeace Polska,
- Fundacji Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt VIVA,
- Klubu Gaja.

Wyniki konsultacji publicznych zostały przedstawione w postaci raportu z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie(0-10)
Dochody ogółem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
budżet państwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
JST	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostałe jednostki (oddzielnie)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wydatki ogółem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
budżet państwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
JST	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostałe jednostki (oddzielnie)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saldo ogółem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
budżet państwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
JST	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pozostałe jednostki (oddzielnie)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przedmiotowej ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków dla budżetu państwa. Nowe zadania, związane z nadzorem, przygotowaniem planów zarządzania populacjami, kontrolą, analizą zgodności z prawem uchwał podejmowanych przez PZŁ oraz rozpatrywaniem spraw związanych z uchyleniem decyzji o oddaniu obwodu łowieckiego w zarząd, wykonywane będą w ramach dotychczasowych limitów. Budżety jednostek samorządu terytorialnego nie ulegną zmianie, ponieważ wykorzystają one istniejące podziały powierzchniowe województw na obwody łowieckie oraz własne służby związane z planowaniem przestrzennym do realizacji przepisów nakazanych nowelizacją. Jednocześnie zarówno wyznaczenie obwodów łowieckich, jak i przeprowadzenie ich kategoryzacji będzie działaniem, co do zasady, jednorazowym. Polski Związek Łowiecki nie jest jednostką sektora finansów publicznych, prowadzi działalność na zasadzie samodzielności finansowej i pokrywa koszty działalności z własnych przychodów.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	—	—	—	—	—	—	—
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	—	—	—	—	—	—	—
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	—	—	—	—	—	—	—
	(dodaj/usuń)	—	—	—	—	—	—	—
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	—						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Ograniczenie wartości nieruchomości oraz uniemożliwienie lub ograniczenie korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy może prowadzić do wypłaty odszkodowania. Wartość odszkodowań nie jest możliwa do ustalenia na etapie wdrożenia przepisu. Ponadto, w przypadku wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego na własny wniosek, właściciel utraci prawo do odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzynę. Wartość jest trudna do oszacowania.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Jak w poz. małe i średnie przedsiębiorstwa.						
	(dodaj/usuń)	—						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	—						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie ustawy nie będzie miało istotnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, z racji przypuszczalnie sporadycznego występowania przypadków wyłączenia nieruchomości z obwodu łowieckiego lub uznania przez sąd obniżenia wartości nieruchomości z uwagi na fakt, że w sąsiedztwie prowadzone są polowania (przeważnie kilka razy w roku w ustalonych wcześniej terminach).
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak	☐ nie
	☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów	☒ zwiększenie liczby dokumentów	
☐ zmniejszenie liczby procedur	☒ zwiększenie liczby procedur	
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy	☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy	
☐ inne:	☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak	☐ nie
	☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na sposób prowadzenia gospodarki łowieckiej przez zaangażowanie właścicieli nieruchomości w proces tworzenia obwodów łowieckich oraz zdyscyplinowanie dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w zakresie realizacji zatwierdzonych planów oraz szacowania szkód i wypłaty odszkodowań łowieckich.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie ustawy zmieniającej upoważnienia do wydania aktów wykonawczych powoduje konieczność zastąpienia istniejących rozporządzeń nowymi oraz konieczność zastąpienia dotychczasowych uchwał zarządów województw w sprawie ustalenia obwodów łowieckich nowymi, a także konieczność wydania nowych uchwał w sprawie kategoryzacji obwodów łowieckich. Dlatego przewiduje się, że choć ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, to część przepisów w postaci aktów wykonawczych do ustawy będzie wykonywana w terminach do 12 lub 24 miesięcy od dnia wejścia w życie. TK ściśle określił termin zakończenia procesu utworzenia obwodów łowieckich według trybu podanego w ustawie na 18 miesięcy od ogłoszenia wyroku, czyli do dnia 21 stycznia 2016 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji. Projektowana ustawa jedynie dostosowuje delegacje do wydania aktów wykonawczych do wymogów Konstytucji RP oraz wykonuje wyrok TK.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Zestawienie wyników konsultacji publicznych.		

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (UD 165)

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie został przesłany do konsultacji publicznych i opiniowania pismami z dnia 17 grudnia 2014 r. DP-0230-72/49763/14/WB, DP-0230-72/49755/14/WB, DP-0230-72/49757/14/WB oraz DP-0230-72/49769/14/WB.

Termin przedstawienia opinii ustalono na 7 dni. Jednocześnie pismem DP-0230-72/52393/14/WB dokonano przedłużenia terminu zgłaszania uwag do projektu ustawy do dnia 7 stycznia 2015 r.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt nie wymagał konsultacji lub uzgodnienia z organami i instytucjami Unii Europejskiej.

Podmioty zgłaszające uwagi w trakcie konsultacji publicznych i opiniowania do projektu nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie:

- 1) Wojewoda Wielkopolski, pismo z dnia 22 grudnia 2014 r., znak spr.: SŁ-I.020.101.2014.1 (uwagi);
- 2) Lubuski Urząd Wojewódzki, pismo z dnia 22 grudnia 2014 r., znak spr.: GN-III.710.29.2014.SGan, (uwagi);
- 3) Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, pismo z dnia 29 grudnia 2014 r., znak spr.: OR-OP-II.0821.573.2014.RSŁ, (uwagi);
- 4) Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: OWŚ-III.7131.16.2014, (uwagi);
- 5) Wicemarszałek Województwa Lubuskiego, pismo z dnia 30 grudnia 2014 r., znak spr.: DW.I.040.41.2014, (uwagi);
- 6) Zarząd Województwa Opolskiego, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: DRW.I.7131.19.2014, (uwagi);
- 7) Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, pismo z dnia 30 grudnia 2014 r., znak spr.: OP.0821.00372.2014, (uwagi);
- 8) Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej z Bydgoszczy, e’mail z dnia 23 grudnia 2014 r., (uwagi);
- 9) Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: DROŚ-PP.7131.42.2014, (uwagi);

- 10) Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, pismo z dnia 9 stycznia 2015 r., znak spr.: OR-IX.0821.526.2014, (uwagi);
- 11) Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: WRiR-V.7131.77.2014.MS, (uwagi);
- 12) Wojewoda Podlaski, pismo z dnia 24 grudnia 2014 r., znak spr.: NK-I.0522.163.2014.ZS, (uwagi);
- 13) Wojewoda Świętokrzyski, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: PNK.II.0521.157.2014, (bez uwag), Wojewoda Podkarpacki, pismo z dnia 22 grudnia 2014 r., znak spr.: P-II.0521.2.22.2014, (bez uwag), Wojewoda Pomorski, pismo z dnia 24 grudnia 2014 r., znak spr.: NK-V.021.4.2014.JS, (bez uwag);
- 14) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, pismo z dnia 29 grudnia 2014 r., znak spr.: BP.0220.162.2014.SK/AW, (uwagi);
- 15) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismo z dnia 22 grudnia 2014 r., znak spr.: Zł-0742-45/2014, (uwagi);
- 16) Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego, pismo z dnia 24 grudnia 2014 r., znak spr.: L.dz. 487/O/14, (uwagi);
- 17) Krajowa Rada Izb Rolniczych, pismo z dnia 24 grudnia 2014 r., znak spr.: KRIR/MR/W/1535/2014, (uwagi);
- 18) Polskie Towarzystwo Leśne, pismo z dnia 29 grudnia 2014 r., (uwagi);
- 19) Koalicja Niech Żyją, pisma z dnia 23 grudnia 2014 r. oraz z dnia 6 stycznia 2015 r. (uwagi);
- 20) Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, pisma z dnia 23 grudnia 2014 r., znak spr.: SS/10/12/2014 oraz z dnia 7 stycznia 2015 r., znak spr. SS/04/01/2015, (uwagi);
- 21) Roztoczański Park Narodowy, pismo z dnia 31 grudnia 2014 r., znak spr.: Zn.OP-010/3/14/lS, (uwagi);
- 22) Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody SALAMANDRA, pismo z dnia 7 stycznia 2015 r., (uwagi);
- 23) Fundacja Greenmind, pismo z dnia 7 stycznia 2015 r., (uwagi);
- 24) Komitet Obrony Praw Dziecka, Fundacja Dzieci Niczyje, UNICEF, Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia, pismo z dnia 7 stycznia 2015 r., (uwagi)
- 25) Klub Przyrodników, pismo z dnia 23 grudnia 2014 r., L.dz. 1213/2014 r., (uwagi);
- 26) Państwowa Rada Ochrony Przyrody, pismo z dnia 12 stycznia 2015 r., znak spr.: PROP/2015-05-1-ak, (uwagi);
- 27) Stołeczne towarzystwo Ochrony Ptaków, (uwagi);
- 28) Krzysztof Kamiński, (uwagi);
- 29) Krzysztof Morow, (uwagi);
- 30) Wiesław Biskupski, (uwagi);
- 31) Adam Albertusiak, (uwagi).

Celem projektu nowelizacji ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.) jest wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2014 r., sygn. akt P19/13. Orzeczono w nim, że art. 27 ust. 1 w związku z art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie nie zapewniając odpowiednich prawnych środków ochrony praw właściciela nieruchomości jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 64 ust. 3 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ponadto, z uwagi na niekonstytucyjność części delegacji ustawowych polegającą na nieuwzględnieniu w treści delegacji ustawowych wymogów art. 92 ust. 2 Konstytucji RP (brak wytycznych dla upoważnienia do wydania rozporządzenia) w przedłożonym projekcie dostosowano ich treść określając organ właściwy do wydania rozporządzenia, zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści samego aktu.

Uwagi wniesione w ramach konsultacji publicznych i opiniowania dotyczyły generalnie długości terminów wyznaczonych na poszczególne etapy ogłaszania, zgłaszania i rozpatrywania uwag właścicieli nieruchomości do projektu uchwały zarządu województwa w sprawie ustanowienia granic obwodów łowieckich w trybie przewidzianym w projekcie nowelizacji ustawy. Uwzględniono dłuższy okres rozpatrywania uwag przez zarząd województwa zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości. Wiele uwag wniesiono w sprawie systemu powiadamiania właścicieli nieruchomości o polowaniu zbiorowym i indywidualnym oraz innych mieszkańców społeczności lokalnych. Samorządy wojewódzkie w swoich uwagach podkreślały trudności organizacyjne oraz koszty związane z przeprowadzeniem całej procedury przez służby marszałkowskie oraz wносиły zastrzeżenia co do możliwości wykonania nałożonego nowelizacją ustawy zadania w terminie do 21 stycznia 2016 r. (termin wyznaczony w wyroku TK z 10.07.2014 r.). Kwestia zasad wykonywania polowania przeniesiona do projektu ustawy sprowadziła się do doprecyzowania pojęć z zakresu nazewnictwa, wykorzystania psów myśliwskich, bezpieczeństwa wykonywania polowania oraz współdziałania pomiędzy myśliwymi a zarządcami obszarów chronionych w zakresie dochodzenia postrzałków. Podniesiono również sprawę wypełniania i rozliczania wykonania polowania w upoważnieniach do wykonywania polowania indywidualnego oraz sposobu prowadzenia ewidencji pobytu myśliwych na polowaniach indywidualnych. Polski Związek Łowiecki odniósł się do większości zapisów nowelizowanej ustawy wnosząc o ich doprecyzowanie przedkładając równocześnie swoje propozycje. Szczegółowo zostały przeanalizowane przepisy określające odpowiedzialność kół łowieckich za niewykonanie rocznego planu łowieckiego oraz zaległości w wypłacie odszkodowań łowieckich. Generalnie uznano potrzebę zdyscyplinowania działalności kół łowieckich w zakresie prowadzenia gospodarki łowieckiej. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy

Państwowe oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych podniosły potrzebę uzyskiwania ich bezpośredniej opinii w rozszerzonym katalogu przypadków i umieszczenia w tym celu stosownych zapisów w ustawie. Propozycje nie zostały przyjęte ponieważ opinie mogą być zgłaszane na etapie konsultacji publicznych i opiniowania.

Opinie przedłożone w ramach konsultacjach publicznych przez organizacje pozarządowe oraz Państwową Radę Ochrony Przyrody dotyczyły głównie relacji pomiędzy planowaniem i wykonywaniem polowania a ochroną poszczególnych gatunków zwierząt chronionych, które mogą być narażone na odstrzelenie w wyniku pomyłki. Sugerowano również wyłączenie obszarów Natura 2000 z granic obwodów łowieckich, zakaz polowań w nocy, ułatwienie możliwości wyłączenia nieruchomości z granic obwodu łowieckiego, zwiększenie sankcji karnych za zabicie zwierzęcia chronionego lub w wyniku kłusownictwa oraz nieograniczanie uzyskania wyłączenia możliwości wykonywania polowania na nieruchomości wyłącznie do wyznawanych przekonań religijnych lub moralnych jej właściciela. Podnoszono także potrzebę zakazu dokarmiania zwierzyny.

Odniesienia i komentarze Ministra Środowiska do przesłanych uwag znajdują się w tabelarycznym zestawieniu dołączonym do niniejszego raportu.

**Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania do projektu ustawy o zmianie ustawy
– Prawo łowieckie**

LP	INSTYTUCJA ZGŁASZAJĄCA UWAGĘ	TREŚĆ UWAGI	UZASADNIENIE	KOMENTARZ
1.	Wojewoda Wielkopolski	Uzupełnienie brzmienia ust. 1 art. 15 projektu ustawy przez dodanie po wyrazach „zgodnie z przepisami” wyrazu „ustawy” w miejsce wyrazu „prawa”	Wyjaśnienie niejasności związanych z pozyskiwaniem zwierzyny w obwodach łowieckich na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt i problemy z ustaleniem własności tej zwierzyny	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.
2.	Lubuski Urząd Wojewódzki	Brak w projekcie zapisu o postępowaniu w odniesieniu do zwierzyny łownej (dzików) przebywającej poza obwodami łowieckimi i odszkodowaniach za szkody wyrządzone w infrastrukturze miejskiej lub wiejskiej	Samorządy gminne i miejskie od wielu lat postulują umieszczenie takiego zapisu w UPL.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Art. 4 ust. 2b ust.1 Art. 8a ust. 1 Art. 27 ust. 5 pkt 5	Niewłaściwe brzmienie, ponieważ polowanie jednego myśliwego z psem należy uznać za polowanie indywidualne. Brak precyzyjnych przesłanek do podjęcia prac Ministra Środowiska w celu wydania rozporządzenia, dotychczasowe przepisy w kontekście możliwości wydawania dodatkowych decyzji o ograniczaniu populacji zwierzyny są wystarczające, co wynika m.in. z art. 33a ustawy o ochronie zwierząt, brak informacji, kto pokrywa koszty wynikające z wydanego rozporządzenia. Termin 21 dni na rozpatrzenie uwag i wniosków to 15 dni roboczych, zbyt mało czasu dla urzędów marszałkowskich w przypadku skierowania dużej ilości wniosków.	Uwaga uwzględniona. Dodano: „z wyłączeniem poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny” Uwaga odrzucona. Proponowany zapis ma na celu regulowanie populacji w sytuacjach nadzwyczajnych. Uwaga uwzględniona. Termin zostanie rozszerzony do 30 dni.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 42 b ust. 1 i ust. 2</p> <p>Po art. 7 w ustawie PŁ propozycja dodania 7a</p> <p>Dodanie w art. 23 po ust. 2 ust. 3</p> <p>Art. 26 i art. 27</p>	<p>Istnieje wątpliwość czy w sytuacji, gdy władający nieruchomością nie odbierze telefonu to polowanie może się nie odbyć oraz jak władający nieruchomością oznakuje jej granice.</p> <p>7a w brzmieniu samorząd województwa otrzymuje od ministra właściwego ds. środowiska rezerwę środków finansowych na dany rok kalendarzowy na sprawowanie administracji w zakresie łowiectwa</p> <p>Brzmienie „Powierzchnie terenów wyłączonych z obwodów łowieckich nie są wliczane do powierzchni obwodów łowieckich”.</p> <p>W obowiązującym Prawie łowieckim i obowiązującym projekcie brak jest metodyki obliczania powierzchni obwodów łowieckich w tym określenia innych parametrów w tym lesistości. Istnieją wątpliwości czy nieogrodzony cmentarz lub łąka grodzona drutem kolczastym nie podlegają wyłączeniu z obwodu. Brak konkretnych przepisów powoduje uznaniowość przy wyłączaniu takich obiektów.</p> <p>Nie ma wskazania jak należy postępować w przypadku wytyczania granic obwodów na styku województw,</p>	<p>Uwaga odrzucona Podjęcie wielu prób, nawet nieskutecznych, skontaktowania się z właścicielem nieruchomości uznaje się za dołożenie należytej staranności, co czyni zadość spełnieniu tego obowiązku.</p> <p>Rozdział rezerwy celowej znajduje się w gestii Ministra Finansów, a środki na sprawowanie administracji w zakresie łowiectwa winny być uwidocznione w projekcie budżetu województwa.</p> <p>Uwaga odrzucona. Art. 26 wyraźnie wylicza obszary, które nie wchodzi w skład obwodu łowieckiego. Jak należy rozumieć są to obszary, na których nie wykonuje się polowania.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Przesłanki do wyznaczania granic obwodów</p>
--	--	---	---	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 26 ust. 3</p> <p>Zastąpienie wyrażenia „nie zabroniono wykonywania polowania” wyrażeniem „zezwolono na odstępstwo od zakazu wykonywania polowania”</p> <p>Art. 50 dodanie ust. 5-7</p>	<p>powiatów czy gmin.</p> <p>Przywołane granice administracyjne miast są często niewidoczne w terenie i nie mogą stanowić granic obwodów łowieckich. Określenie większe obszary leśne i rolne wymaga doprecyzowania, ponieważ brzmi wieloznacznie i będzie rodzić konflikty przy określaniu podmiotów odpowiedzialnych za szacowanie szkód łowieckich i wypłatę odszkodowań (dzierżawcy lub Skarb Państwa).</p> <p>Zakaz wynika z art. 15 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody a plan ochrony rezerwatu lub zadania ochronne będące surogatem planu ochrony do czasu jego ustanowienia mogą go tylko znieść.</p> <p>„5. Zarząd województwa otrzymuje dotacje na szacowanie szkód łowieckich i wypłatę odszkodowań, o których mowa w ust. 1 i 1b na bieżący rok kalendarzowy do 31 stycznia każdego roku. 6. Przyznawana dotacja na bieżący rok kalendarzowy stanowi sumę wypłaconych odszkodowań za rok poprzedni a w przypadkach uzasadnionych zwiększeniem się ilości rozmiaru szkód, o których mowa w ust. 1 i 1b może być zwiększana w ciągu roku. 7. Niewykorzystane z dotacji środki zarząd województwa zwraca do budżetu państwa.”</p> <p>Projekt nie rozwiązuje wszystkich niejasności ustawy</p>	<p>łowieckich określa art. 25 ustawy.</p> <p>Uwaga odrzucona. Granice niewidoczne w terenie dają się jednoznacznie określić na mapach geodezyjnych. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego, winien je znać, ponieważ jest to decydujące przy wskazaniu odpowiedzialnego za szkody łowieckie. Pojęcie lasu jest definiowane w ustawie o lasach dolną granicą jest 0,1ha.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona.</p>
--	--	--	---	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Prawo łowieckie (wątpliwe pozostają kwestie składania przez przedsiębiorców podejmujących i wykonujących działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług turystycznych obejmujących wykonywanie polowania na terytorium RP oraz polowania za granicą oryginału umowy potwierdzającej zawarcie ubezpieczenia lub blokady środków finansowych z tytułu zabezpieczenia roszczeń osób trzecich w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania przez przedsiębiorcę.</p> <p>Podobnie kwestia obowiązkowej przynależności myśliwych do PZŁ. Brak przepisu o nienależnym odszkodowaniu za szkody w przypadku, gdy posiadacz uszkodzonej uprawy lub płodu rolnego nie zgłosił szkody w terminie wyznaczonym w rozporządzeniu, brak przepisów mobilizujących plantatorów do dbałości o uprawy. Odszkodowanie za szkodę łowiecką wyrządzoną na tej samej uprawie w kolejnym roku, jeśli nie była zabezpieczona powinno być pomniejszone o 25%.</p>	<p>Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
4.	Marszałek Województwa Świętokrzyskiego	<p>Art. 27 ust. 10</p> <p>Art. 27 a</p>	<p>Propozycja nowego brzmienia „przedmiotem ponowionych czynności można uczynić część projektu uchwały objętą zmianą”</p> <p>Niedoprecyzowanie, na jakiej drodze (administracyjnej, sądowej lub innej) następuje wnioskowanie o odszkodowanie za objęcie nieruchomości obwodem łowieckim. Brak trybu postępowania może skutkować rozbieżnymi interpretacjami zapisu i trudności w jego stosowaniu.</p>	<p>Uwaga przyjęta, słowo „planu” zastąpione słowem „uchwały”.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano: wnioskowanie o odszkodowanie odbywa się poprzez wystąpienie do sądu powszechnego.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 2 projektu ustawy	<p>Zastrzeżenie budzi określenie sztywnego terminu (21.01.2016) obowiązywania uchwał sejmików województw w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie. Prowadzić to może do sytuacji, gdy dane województwo nie objęte będzie podziałem na obwody łowieckie, przez co nie będzie można prowadzić gospodarki łowieckiej. Ustawodawca nie przewidział czasochłonności opracowania podziału województwa na obwody łowieckie jak również konieczności zapewnienia w budżecie województwa środków finansowych niezbędnych do przygotowania nowego podziału lub dostosowania obowiązujących uchwał do wymogów określonych projektem. Propozycja wykreślenia fragmentu „nie dłużej niż do 21 stycznia 2016 r.”</p> <p>Projekt nie uwzględnia konieczności sporządzenia i prawnego usankcjonowania rejestru powierzchniowego obwodów łowieckich, elementu niezbędnego do właściwego naliczenia i rozliczenia czynszu/ekwiwalentu dzierżawnego.</p>	<p>Uwaga odrzucona, Termin wynika z wyroku TK z 10 lipca 2014 r.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
5.	Wicemarszałek Województwa Lubuskiego	<p>Art. 27 a</p> <p>Art. 27 b</p>	<p>Odszkodowanie, o którym mowa w przepisie powinno przysługiwać tylko w sytuacji, kiedy właściciel lub użytkownik wieczysty wniesie uwagi, o których mowa w art. 27 ust. 6, a uwagi nie zostaną uwzględnione przez marszałka, tj. grunt zostanie włączony do obwodu łowieckiego.</p> <p>Propozycja doprecyzowania brzmienia art. lub zamieszczenie w art. 26, czy obszar, na którym na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego</p>	<p>Uwaga odrzucona. Odszkodowanie to jest wypłacane, jeżeli nieruchomość zostanie objęta reżimem obwodu łowieckiego, ale spowoduje ograniczenia w korzystaniu z niej.</p> <p>Uwaga odrzucona. Kwestia uregulowana w art. 48 przez dodanie pkt 7.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>nieruchomości sąd ustanowi zakaz wykonywania polowania należy traktować, jako teren wyłączony z obwodu łowieckiego i czy w takiej sytuacji będzie przysługiwało odszkodowanie za szkody wyrządzone przez zwierzęta na tych gruntach.</p> <p>W projekcie nie ustalono czy Samorząd Województwa ma wykonać rejestry powierzchniowe obwodów łowieckich niezbędnych do naliczenia czynszów dzierżawnych. Przy częstych zmianach obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich rejestry takie także będą musiały ulec zmianie, co wiąże się z dodatkowymi kosztami.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
6.	Zarząd Województwa Opolskiego	Art. 26 pkt. 3	<p>Wprowadzenie pojęcia „zabudowy skupionej” jest mniej precyzyjne niż poprzedni zapis kwalifikujący wyłączenia z obwodu łowieckiego na podstawie sposobu zagospodarowania terenu. Nieprecyzyjna definicja spowoduje duże trudności w dokładnym wyznaczaniu granic w terenie. Definicja wpłynie negatywnie na budżet państwa gdyż zwiększa się obszar gruntów kwalifikujących się jako niewchodzących w skład obwodów łowieckich, tym samym zwiększa się obszar na którym odszkodowania wypłaca Skarb Państwa. Propozycja pozostawienia art. 26 pkt. 3 w obecnym brzmieniu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Przywrócono obecne brzmienie art. 26 pkt 3.</p>
		Art. 27 ust. 5 pkt 3	<p>Propozycja zapisu „a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości” jest niemożliwy do wykonania szczególnie w terminie określonym w projekcie ustawy, marszałek nie ma informacji o sposobach zwyczajowo przyjętych ogłaszania informacji w danej miejscowości oraz nie ma</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapis został przerwany: „a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie za pośrednictwem wójta, burmistrza lub prezydenta miasta”.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>organizacyjnych możliwości wykonania wskazanego obowiązku. Zasadnym jest żeby gminy przekazywały informacje swoim mieszkańcom, stąd propozycja, aby ww. wyrażenie brzmiało „w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie”</p> <p>Informacja nie uwzględnia dodatkowych obowiązków, jakie nakłada przedmiotowa zmiana w tym obszarze, np. obowiązek informowania społeczeństwa o projekcie podziału województwa na obwody łowieckie w tym ogłaszanie w prasie. Zgodnie z art. 7 ustawy – Prawo łowieckie ww. zadanie jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, tym samym realizacja ww. zadania winna być finansowana ze środków budżetu państwa. Brak wsparcia finansowego może powodować, że samorzady województw nie będą mogły realizować nowego podziału na obwody łowieckie w określonym w ustawie terminie. Zagrożona będzie terminowość realizacji pozostałych zadań zakresu łowiectwa.</p>	<p>Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą brzmienia.</p>
		Art. 22a	<p>Marszałek nie możliwości realizacji zadań wynikających z obowiązku weryfikacji kontroli warunków prowadzenia działalności turystycznej obejmującej polowania. Brak w UPŁ instrumentu kontrolnego umożliwiającego weryfikację warunków ustawowych, jakie winni spełniać przedsiębiorcy prowadząc ww. działalność.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		Art. 45 ust. 3	<p>Słowo „starosta” proponuje się zastąpić słowami „wójt, burmistrz, prezydent miasta”. Obecnie kompetencje w zakresie odłowu lub odstrzału redukcyjnego zwierzyny posiada starosta, zadanie jest</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>traktowane jak zadanie własne starosty. Problem zwierząt w miastach występuje jednak lokalnie stąd powinien być rozwiązywany na poziomie gminy. Rozwiązanie uzasadnione jest obecnie istniejącym mechanizmem dochodów samorządowych. Starosta realizuje ww. zadania ze środków własnych bez zapewnienia dochodów z tytułu realizacji innych zadań w obszarze łowiectwa. Gminy natomiast otrzymują środki z tytułu czynszu dzierżawnego za pozostałe grunty obwodów łowieckich będących na ich terenie. Rozwiązanie usprawni proces wydawania tego rodzaju decyzji i określi źródło jego finansowania.</p>	
7.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Art. 27 ust. 5 pkt 3	<p>Generowanie wzrostu nakładu pracy i uzgodnień w stosunku do czasu, jakim sejmiki muszą podjąć uchwałę o podziale województwa na obwody łowieckie (21.01.2016 r.) a także sposób ogłaszania.</p> <p>Wątpliwości budzi sposób ogłaszania informacji o projekcie uchwały ws. podziału województwa na obwody łowieckie.</p>	<p>Uwaga częściowo przyjęta. Termin wynika z wyroku TK z 10 lipca 2014 r. Wydłużono natomiast termin rozpatrzenia uwag przez urzędy marszałkowskie do 30 dni.</p> <p>Uwaga częściowo uwzględniona. Projekt przewiduje ogłaszanie projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie za pośrednictwem wójta, burmistrza lub prezydenta miasta”.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

8.	Komendant Wojewódzki PSL w Bydgoszczy	Art. 39 ust. 8 pkt 1 Art. 39 ust. 10 Art. 51 dodanie ust. 10	Przepis należy uchylić lub wyrazy „Straży Ochrony Przyrody” zastąpić „Straży parkowych”. Wykreślenia wymaga wyraz „śrutowej”. Ograniczenie powyższe nie ma uzasadnienia np. ustawa o ochronie przyrody daje strażnikom uprawnienie do posługiwania się bronią myśliwską. Ustawa o broni i amunicji, ustawa o środkach przymusu bezpośredniego nie zna pojęcia broni myśliwskiej śrutowej, również projektowana treść art. 8 a ustaw PŁ nie wyróżnia broni myśliwskiej na śrutową. Dodanie ust. 10 w brzmieniu „wykonuje polowanie z naruszeniem zasad określonych w art. 42ab, 42ac ust. 1 pkt. b2-6, ust. 2 i 3 pkt 1-4, ust. 4 pkt 1-2 ustawy”.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji. Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji. Uwagi dotyczą projektu poselskiego, druk 2970.
9.	Marszałek Województwa Pomorskiego	Art. 27	Zbyt krótkie terminy określone w projekcie ustawy. Należy pamiętać, że powstający w oparciu o art. 27 PŁ dokument dotyczy obszaru całości województwa i charakteryzować się powinien znaczną dokładnością, zwłaszcza w zakresie ma co wymaga specjalistycznych prac, także geodezyjnych w oparciu o wnioski właścicieli poszczególnych gruntów. Projekt zmian powinien wskazać potrzebę opracowania tzw. rejestru powierzchniowego obwodów łowieckich wraz ze wskazaniem zawartości tego dokumentu w celu ujednoczenia dla wszystkich województw. Ponadto propozycje określania na mapie obszarów wyłączonych z obwodów łowieckich na wniosek właścicieli będą się wiązały z dodatkowymi kosztami,	Uwaga częściowo przyjęta. Termin wynika z wyroku TK z 10 lipca 2014 r. Wydłużono natomiast termin rozpatrzenia uwag przez urzędy marszałkowskie do 30 dni. Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			podziału na województwa na obwody łowieckie wskazane byłoby określenie terminu wydania opinii przez wskazane podmioty.	Przedmiotowy termin określa art. 80a ustawy o samorządzie województwa.
10.	Województwo Małopolskie	Art. 4 ust. 2 b pkt 1	Uzupełnienie w miejscu „bez użycia psa” wpisanie „również z psem na otoku” Udział w polowaniu indywidualnym psa zwiększa szansę odnalezienia ew. postrzałka. Zaniechanie polowań indywidualnych z psem może przyczynić się do cierpienia postrzelonej zwierzyny i marginalizacji użytkowych psów myśliwskich.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zostanie dodane „z wyłączeniem poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny”.
		Art. 4 ust. 2b pkt 2	Zastąpienie obecnego zapisu zapisem „na drapieżniki, przez nie więcej niż dwóch myśliwych, z udziałem naganającego zwierzynę z psem”. Brak doprecyzowania dopuszczalnej liczby myśliwych budzi wątpliwości, kiedy polowanie można uznać za indywidualne a kiedy nie.	Uwaga odrzucona. Liczba myśliwych jest uzależniona od m.in. ilości wyjść z nory lub wielkość stogów.
		Art. 26 pkt 3	Kontrowersje budzi zapis „w granicach zabudowy skupionej”, brak definicji zabudowy skupionej, problem ze szkodami łowieckimi, propozycja zostawienia dotychczasowego zapisu.	Uwaga uwzględniona. Przywrócono obecne brzmienie art. 26 pkt 3.
		Art. 27 ust. 5 pkt 3	Propozycja rozwiązania: Przekazanie przez marszałka projektu uchwały do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta celem przeprowadzenia konsultacji społecznych i wyłożenia uchwały do publicznego wglądu. Wójt burmistrz prezydent miasta wyznacza termin wniesienia uwag nie krótszy niż 21 dni, i przekazuje je w terminie 7 dni do marszałka województwa. Usunięcie pkt 4.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis przewiduje ogłaszanie projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie za pośrednictwem wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zrezygnowano z publikacji w prasie lokalnej.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 27 ust. 5 pkt 5	<p>Rezygnacja z druku w prasie, co może przysporzyć szereg trudności technicznych, przekazanie wójtowi burmistrzom lub prezydentom miast ułatwi zapoznanie się mieszkańcom i wniesienie uwag.</p> <p>Propozycja wydłużenia terminu rozpatrywania uwag do 60 dni od dnia przekazania ich przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta.</p> <p>Wskazany w projekcie termin jest zbyt krótki w przypadku rozpatrywania uwag dotyczących wyłączeń na poziomie pojedynczych działek ewidencyjnych.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wydłużono termin rozpatrzenia uwag przez urzędy marszałkowskie do 30 dni.</p>
11.	Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego	Art. 4 ust. 2b	<p>Nie zawiera wszystkich definicji polowania indywidualnego z użyciem psa. Jednocześnie z treści art. 4 ust. 2b wynika, że polowanie wykonywane przez jednego myśliwego z użyciem psa, na zwierzynę inną niż ptactwo lub drapieżniki, nie zostało ujęte w definicjach polowania indywidualnego tam zawartych.</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Polowanie z użyciem psa jest zabronione, co nie oznacza, że nie można go na polowanie zabrać i użyć przy dochodzeniu postrzałka.</p>
		Art. 5	<p>Podział listy gatunków zwierząt łownych na cztery główne grupy zaszerogowania wydaje się być niecelowy. Zasadnym będzie określenie listy gatunków zwierząt łownych zgodnie z podziałem współgrającym z obowiązującą terminologią tj. na zwierzynę grubą i drobną.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Zamieniono wyrażenie „podział” na „rozdzielenie”.</p> <p>Pojęcie drapieżników jest istotne, ponieważ na pojęciu drapieżników opiera się treść art. 44a ust. PŁ dotyczącego stosowania pułapek żywołownych., pojęcie zwierzyny płowej ma znaczenie przy selekcji.</p>
		Art. 26 pkt 3	<p>Wprowadzenie terminu „zabudowy skupionej” stanowi kosmetyczną zmianę obowiązującej treści art. 26 pkt 3. Zapis jest niejednoznaczny. Potrzeba zawarcia w ustawie definicji „zabudowy skupionej”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Przywrócono obecne brzmienie art. 26 pkt 3.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 27 ust. 5 pkt 3	Czy intencją ustawodawcy jest aby marszałek ogłaszał projekt uchwały w sprawie podziału województwa na obwody łowieckie w sposób zwyczajowo przyjęty we wszystkich miejscowościach na terenie województwa, nie wiadomo jak definiować określenie „prasa miejscowa”.	Uwaga uwzględniona. Przepis przewiduje ogłaszanie projektu uchwały na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie za pośrednictwem wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zrezygnowano z publikacji w prasie lokalnej.
		Art. 27 ust. 5 pkt 5	Termin rozpatrywania uwag jest zbyt krótki biorąc pod uwagę fakt, że liczba podmiotów uprawnionych do uwag w skali województwa to setki tysięcy podmiotów.	Uwaga uwzględniona. Wydłużono termin rozpatrzenia uwag przez urzędy marszałkowskie do 30 dni.
		Art. 27 b ust. 1	Sprzeczność z Konstytucją, nierówne traktowanie obywateli – właściciele nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych.	Uwaga odrzucona. Takie rozwiązanie stanowi rodzaj kompromisu pomiędzy prawami właściciela nieruchomości, który przeciwny jest idei polowań na zwierzęta i nie chce, aby odbywały się na jego nieruchomości, a koniecznością utrzymania racjonalnej gospodarki łowieckiej jako elementu ochrony środowiska. Wyłączenie spod możliwości wykonywania polowania nieruchomości o znacznym obszarze (np. na 300ha) doprowadziłoby do daleko idących zakłóceń w prowadzeniu racjonalnej gospodarki łowieckiej oraz mogłoby prowadzić, w skrajnych przypadkach, do utraty sensu istnienia obwodu łowieckiego.
		Art. 27 b ust. 1-4	Tereny mogą być objęte zakazem polowania,	Uwaga odrzucona.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 2	<p>jednocześnie zmiany ustawy PŁ nie przewidują, aby powierzchniowo te były wyłączone z obwodów łowieckich. Dzierżawcy obwodów łowieckich, mimo zakazu polowania, dalej będą zobowiązani do płacenia tenuty dzierżawnej za dzierżawę tych powierzchni.</p> <p>Graniczna data przyjęcia przez sejmiki województw uchwał o podziale województw na obwody łowieckie (21.01.2016) jest z uwagi na złożoność procedury niemożliwa do dotrzymania.</p>	<p>Gospodarka łowiecka jest pojęciem szerszym i obejmuje nie tylko wykonywanie polowań.</p> <p>Uwaga odrzucona. Termin wynika z wyroku TK z 10 lipca 2014 r.</p>
12.	Wojewoda Podlaski	Art. 46 Art. 44	<p>Propozycja zmiany podmiotu dokonującego oględzin i szacowania szkód.</p> <p>Propozycja utworzenia funduszu asekuracyjnego z wpłat kół łowieckich z przeznaczeniem na wypłatę szkód łowieckich.</p> <p>Wprowadzenie okresowych odstrzałów całorocznych dla określonego gatunku w sytuacji większych strat w rolnictwie.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p> <p>Uwaga odrzucona. Projektowany art. 8a umożliwi ministrowi właściwemu ds. środowiska interwencyjne określenie minimalnej i maksymalnej liczby zwierząt do pozyskania. Ponadto, głównym gatunkiem czyniącym szkody jest dzik, którego samce i młode osobniki można całorocznie pozyskiwać.</p>
13.	Wojewoda Pomorski, Świętokrzyski, Podkarpacki	Brak uwag		

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

14.	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 18 projektu	<p>Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody w rezerwach zabrania się polowania z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.</p> <p>Oznacza to, że w przypadku wyznaczenia w planach ochrony lub zadaniach ochronnych takich obszarów możliwe jest dochodzenie postrzałka w ramach prowadzonego polowania bez dodatkowych zezwoleń. Na pozostałym obszarze rezerwatu gdzie nie dopuszczono możliwości polowania dochodzenie postrzałka będzie możliwe po uprzednim uzyskaniu zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w rezerwacie. Propozycja nadania nowego brzmienia art. 43 b ust. 3 w celu zapobieżenia wątpliwościom interpretacyjnym w związku z obecnym brzmieniem zapisu. Propozycja brzmienia:</p> <p>„3. Poszukiwanie zranionej w wyniku postrzału zwierzyny na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego może odbywać się za zgodą władającego terenem z zachowaniem szczególnych środków bezpieczeństwa, z zastrzeżeniem odrębnych przepisów. Zgoda władającego terenem może mieć charakter jednorazowy, czasowy lub stały.”</p>	<p>Uwaga nieuzasadniona. Odrębne przepisy obowiązują i nie ma konieczności ich przenoszenia do niniejszego projektu. Wykonujący polowanie musi zgłosić się do RDOŚ.</p>
		Art. 43b ust. 5	<p>Zapis budzi wątpliwości interpretacyjne, wynika z niego, że w sytuacji, gdy obwód łowiecki zlokalizowany jest w sąsiedztwie rezerwatu przyrody podniesienie zwierzyny będzie możliwe również na terenie ww.</p>	<p>Uwaga nieuzasadniona. Odrębne przepisy obowiązują i nie ma konieczności ich przepisywania do niniejszego projektu. Wykonujący polowanie musi zgłosić się do RDOŚ.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		gatunków rodzimych i ich siedlisk przyrodniczych przed negatywnym wpływem inwazyjnych gatunków obcych.	i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych nakładające na państwa członkowskie obowiązek szybkiej eliminacji ze środowiska przyrodniczego gatunków obcych stanowiących zagrożenie dla UE. Potrzeba nowelizacji rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie ustalenia gatunków zwierząt łownych i rocznych planów łowieckich, propozycja zniesienia limitów pozyskania dla inwazyjnych gatunków obcych (jenot, szop pracz, norka amerykańska, jelen sika) wprowadzenie przepisów obowiązujących do eliminacji każdego spotkanego osobnika.	szopa pracza i norki amerykańskiej nie obowiązuje okres ochronny, tj. można je pozyskiwać cały rok.
15.	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych	Art. 5 Art. 8 ust. 4	W zapisie art. 5 obok podmiotu opiniującego, jakim jest PZŁ powinno się znaleźć również Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Ustalenie listy gatunków zwierząt łownych jest podstawową przesłanką dalszych wszelkich uregulowań dotyczących gospodarowania populacjami zwierzyny, w tym na terenach leśnych, które stanowią blisko 30% terytorium kraju. Pominięcie PGL LP, jako podmiotu opiniującego na równi z PZŁ. Opinia PGL LP w sprawach dotyczących sporządzania wieloletnich łowieckich planów hodowlanych a także rocznych planów łowieckich jest o tyle istotna, że to dyrektorzy rdLP odgrywają główną rolę w sporządzaniu WŁPH a nadleśniczowie zatwierdzają rpł. Ich wcześniejsza opinia wyrażona na etapie przygotowywania zasad w ww. zakresie mogłaby usprawnić procedowanie na etapach przygotowania i zatwierdzania wymienionych dokumentów.	Uwaga odrzucona. Art. 5 obowiązującej ustawy nie przewiduje obowiązku uzyskania opinii PGL LP, choć taka opinia zawsze może być w procesie legislacyjnym przedłożona. Uwaga odrzucona. Art. 8 obowiązującej ustawy nie przewiduje obowiązku uzyskania opinii PGL LP, choć taka opinia zawsze może być w procesie legislacyjnym przedłożona.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 8 a ust. 1</p>	<p>Pominięcie PGL LP, jako podmiotu opiniującego w kwestii, która w dużej mierze dotyczyć może gospodarowania populacjami zwierzyny grubej, żyjącej na terenach leśnych. Sprawa gospodarowania ww. gatunkami zwierzyny jest niezwykle istotna z punktu widzenia gospodarki leśnej. W niektórych regionach kraju zbyt liczne populacje tych zwierząt stanowią zagrożenie dla gospodarki leśnej. W tej sytuacji opinia PGLLP byłaby szczególnie przydatna przy przyjmowaniu rozwiązań, których dotyczy omawiany przepis.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Opinia taka zawsze może być przedłożona w trakcie procesu legislacyjnego, niezależnie od umieszczenia takiego obowiązku w projekcie.</p>
		<p>Art. 29 a</p>	<p>Zbędny warunek obowiązku zasięgnięcia opinii PZŁ w przypadku kwestii zaistnienia przesłanek do rozwiązania umowy dzierżawy obwodu łowieckiego.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Umowy wypowiada się koło łowieckiemu, a opinie w tej sprawie będą wydawały struktury PZŁ, które to koło nadzorują (zarząd okręgowy PZŁ). Opinia z mocy prawa jest niewiążąca.</p>
		<p>Art. 30 ust. 3</p>	<p>Utrzymanie dotychczasowej zasady pomijania na etapie opiniowania PGLLP, LP powinny mieć prawo wyrażania opinii na etapie opracowywania zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, ustalania czynszu dzierżawnego oraz zasad partycypacji w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną tym bardziej, że wszystkie kwestie dotyczą bezpośrednio gospodarki leśnej i nie powinny być ustalane bez podmiotu, który tę gospodarkę prowadzi.</p>	<p>Uwaga nieaktualna. Zasady kategoryzacji obwodów łowieckich zostały przeniesione do projektu nowelizacji ustawy.</p>
		<p>Art. 42 ust. 8f</p>	<p>Konieczność preredagowania przepisu. Wprowadza on obowiązek zmiany upoważnienia do wykonywania</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Projektowany przepis został doprecyzowany.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 44 ust. 1 pominięto w procesie opiniowania PGLLP</p> <p>Art. 34 ust. 2 i 4</p>	<p>polowania indywidualnego, w przypadku wykonania odstrzału jednego z gatunków wymienionych w tym upoważnieniu. Zmiana byłaby potrzebna, jeśli myśliwy chciałby kontynuować polowanie na ten gatunek. W przeciwnym gatunku upoważnienie jest ważne i myśliwy może polować na inne gatunki wymienione w upoważnieniu, co nie wymaga zmiany.</p> <p>Przepis dotyczy gospodarowania populacjami zwierzyny, w tym zwierzyny grubej i utrzymania właściwego stanu liczebnościowego i jakościowego populacji. LP są zainteresowane tymi kwestiami, które mają istotne znaczenie dla gospodarki leśnej.</p> <p>Doprecyzowanie zapisu, aby ustalanie zasad gospodarowania populacjami i ustalanie zasad selekcji populacyjnej i osobniczej było zadaniem nie tylko PZŁ, ale również PGL LP. Jedynie w ten sposób można stworzyć gwarancję tego, aby gospodarka łowiecka uwzględniała zasady jej prowadzenia zgodnie z gospodarką rolną, leśną i rybacką.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Opinia taka zawsze może być przedłożona w trakcie procesu legislacyjnego, niezależnie od umieszczenia takiego obowiązku w projekcie.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
16.	Polski Związek Łowiecki	Pkt 1 w art. 4 w ust. 2b pkt 1	Zastąpienie słów „bez użycia psa” słowami „z możliwością użycia psa lub psów”. Proponowane rozwiązanie negatywnie wpłynie na rozwój kynologii w Polsce. Jednocześnie rozwiązanie stoi w sprzeczności z projektowanym art. 43 ust. 1 oraz 43 ust. 1 ustawy. Obowiązek zapewnienia psa w polowaniu lub dochodzenia postrzałka przy proponowanej definicji polowania indywidualnego może skutkować niehumanitarnym traktowaniem zwierząt na co polscy myśliwi się nie zgodzą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dodano „bez użycia psa z wyjątkiem dochodzenia postrzałka”. Wyrażenie „użycie psa” oznacza, że nie można z niego skorzystać do wykonywania polowania. Nie uniemożliwia to zabrania go ze sobą na polowanie.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Nieuczestniczenie psa w polowaniu indywidualnym wiąże się z koniecznością pozostawienia psa w samochodzie co jest nie do zaakceptowania z uwagi na temperaturę wewnątrz pojazdu. Będzie to narażało myśliwych na naruszenie przepisów ustawy o ochronie zwierząt.</p>	
		Pkt 1 w art. 4 ust. 2b pkt 2 i 3	<p>Dodanie słów odnoszących się do liczby mnogiej w pkt 2 – „lub psami” oraz w pkt 3 – „lub psów”.</p> <p>Użycie liczby pojedynczej będzie powodem wątpliwości interpretacyjnych związanych z polowaniem. Polowanie z większą liczbą psów będzie mogło prowadzić do wniosku o naruszeniu ustawy PŁ.</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Projektowane przepisy określają rodzaj polowania, jako instytucję, a nie ilość zwierząt. Jeżeli możliwe jest użycie jednego psa, to możliwe jest użycie więcej niż jednego.</p>
		Pkt 1 w art. 4 ust. 2c	<p>Po kropce dopisać zdanie „Polowaniem zbiorowym jest także polowanie, o którym mowa w art. 43c”.</p> <p>Kontrowersja podnoszona w skardze Prokuratora Generalnego do TK, brak powyższego zapisu skutkuje sprzecznością między art. 4 ust. 2c a art. 43 c ustawy.</p> <p>Aby była mowa o polowaniu zbiorowym wszystkie przesłanki wymienione w projektowanym przepisie muszą być spełnione łącznie. Wystarczy, że polowanie nie będzie zorganizowane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego albo nie będzie prowadzącego polowaniu i już nie będzie można mówić o polowaniu zbiorowym zgodnie z zaproponowaną definicją ustawową, bez względu na liczbę współpracujących ze sobą myśliwych lub naganiaczy.</p>	<p>Uwaga bezzasadna.</p> <p>Charakter polowania na zajęce jako polowania zbiorowego wynika wprost z art. 43c.</p>
		Pkt. 1 w art. 4 ust. 2e	<p>Propozycja nowego brzmienia:</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Treść przepisu została przeredagowana.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>„2e Polowanie indywidualne nie może odbywać się równocześnie z polowaniem zbiorowym w tym samym obwodzie łowieckim, chyba, że myśliwy uzyska na to zgodę dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego”. Przy obwodach o dużych powierzchniach powoduje to niepotrzebne wyłączenie z polowania całego obwodu łowieckiego. Jeżeli warunki bezpieczeństwa umożliwiają przeprowadzenie w tym samym czasie polowania zbiorowego i polowań indywidualnych w tym samym obwodzie nie powinno to być prawnie zabronione.</p>	
		Pkt. 2 w art. 5	<p>W delegacji ustawowej podaje się podział na zwierzynę płową, grubą, drobną oraz drapieżniki bez podania ustawowej definicji tych pojęć. Podobnie art. 42 ust. 8e używa się pojęć zwierzyna gruba i drobna bez ustawowego ich zdefiniowania. Brak definicji ustawowej może budzić wątpliwości konstytucyjne z uwagi na uzupełnianie treści ustawy aktem wykonawczym.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Słowo „podział” zastąpione słowem „rozdzielenie”. Definicje nie wydają się konieczne, ponieważ jest to podział wynikający z tradycji łowieckich.</p>
		Pkt 2 art. 5	<p>Wątpliwości, co do jego zgodności z Konstytucją RP. Mamy do czynienia z brakiem wytycznej do wydania delegacji, bowiem podział na zwierzynę stanowi zakres regulacji nie zaś wytyczną do jej wydania. Treść delegacji należy dostosować do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że upoważnienie zawarte w ustawie do wydania rozporządzenia powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.</p>	<p>Uwaga przyjęta. Zmieniono treść delegacji zawartej w art. 5.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

	Pkt 3 w art. 8	Określenie delegacji do wydania rozporządzenia określającego m.in. sposób sporządzania rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych bez uregulowania w ustawie, co powinny zawierać takie plany i bez określenia wzorów dokumentów. Rozporządzenie w sprawie planów uzupełnia ustawę w ww. zakresie, co może budzić zastrzeżenia, co do zgodności z Konstytucją RP.	Uwaga częściowo uwzględniona. Delegacja zostanie uzupełniona.
	Pkt 3 w art. 8 ust. 4	Nadanie nowego brzmienia art. 8 ust. 4 uwzględniającego m.in. tryb odwoławczy w przypadku odmowy zatwierdzenia planów. Tak istotne dla gospodarki łowieckiej dokumenty powinny mieć umocowanie w prawie powszechnie obowiązującym, jako skonkretyzowane wzory a nie być wynikiem porozumienia między PZŁ i PGL LP.	Uwaga odrzucona. Tryb odwoławczy obowiązuje w obecnej ustawie. Nałożenie rozpatrywania odwołań na Ministerstwo Środowiska wiązałoby się ze zwiększeniem zatrudnienia w administracji i wzrostem wydatków z budżetu państwa.
	Pkt 4 skreślenie art. 8a	Są to uprawnienia regulowane przepisami ustawy o ochronie zwierząt, oraz przepisami art. 45 ustawy PŁ, stosowne uprawnienia w tym zakresie posiada też PIW w przypadku powstania epizootii.	Uwaga odrzucona. Delegacja do wydania rozporządzenia w tym zakresie ma zwiększyć nadzór MŚ nad określaniem właściwego stanu liczebności populacji gwarantującego gospodarczo znośny poziom szkód łowieckich przy zachowaniu optymalnej liczebności populacji.
	Pkt. 5 w art. 26 pkt 3	Użycie zwrotu „zabudowa skupiona” bez podania definicji tej zabudowy. Brak legalnej definicji ww. zwrotu może budzić wątpliwości interpretacyjne w szczególności dla podmiotów dokonujących podziału	Uwaga uwzględniona Powrócono do obecnie obowiązującego zapisu.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>województw na obwody łowieckie. Art. 26 ustawy PŁ zawiera obszary, które z mocy ustawy nie wchodzą w skład obwodu łowieckiego, stąd powinny być jasno i precyzyjnie określone.</p>	
		Pkt 5 w art. 26	<p>Brak uwzględnienia terenów wyłączonych z obwodów łowieckich w związku ze zgłoszeniem uwag do projektu uchwały o podziale województwa na obwody łowieckie. Brak rozwiązania skutkować będzie faktem ustalania czynszu dzierżawnego także za powierzchnię tych terenów, pomimo ich wyłączenia z obwodu łowieckiego.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Wyliczenie art. 26 zawiera wyłączenia z obwodów z mocy ustawy. Brak zgody właściciela na włączenie nieruchomości w granice obwodu łowieckiego i jego uwzględnienie wynika z uchwały sejmików województw dokonujących podziału woj. na obwody.</p>
		Pkt 7 skreślenie art. 27 a ust. 1 i 2	<p>Proponowane rozwiązanie w żaden sposób nie określa, w jaki sposób należałoby wyszacować szkodę, za którą przysługiwałoby odszkodowanie. Jest to roszczenie cywilnoprawne, które w projektowanym przepisie nie zostało jasno sprecyzowane zarówno w kwestii wysokości odszkodowania jak też samego sposobu i trybu ustalenia szkody. Niezrozumiałe jest także żądanie odszkodowania przy takich instrumentach w projektowanej ustawie jak uwaga dotycząca wyłączenia danej nieruchomości spod reżimu obwodu łowieckiego oraz zgłoszeniu sprzeciwu do wykonywania polowania na danej nieruchomości gruntowej.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Pozostawienie bez wyszczególnienia zasad naliczania odszkodowania podyktowane jest różnorodnością potencjalnych ograniczeń, np. niemożnością założenia określonych upraw, hodowania określonych gatunków zwierząt lub podjęcia innych inwestycji np. budowlanych. Zatem odszkodowanie musi być wyliczone przez właściwych rzeczoznawców i przedłożone w sądzie.</p>
		W pkt 8 art. 29a ust. 2a	<p>Pierwsze zdanie powinno otrzymać brzmienie: „2a Wyzierżawiający może, po zasięgnięciu opinii lub na wniosek PZŁ wypowiedzieć umowę dzierżawy obwodu łowieckiego bez zachowania terminu</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W pkt 8 art. 29a ust. 2a pkt 1</p>	<p>wypowiedzenia w przypadku”.</p> <p>PZŁ jest podmiotem, który na podstawie posiadanej wiedzy jest w stanie najlepiej ocenić działalność koła łowieckiego i podejmować stosowne kroki w tym tak drastyczne jak proponowany wniosek o rozwiązanie umowy dzierżawy. Starosta lub dyrektor RDLP takiej wiedzy nie posiadają, zatem ocena członka Zrzeszenia, jakim jest koło powinno leżeć w gestii samej organizacji.</p> <p>Powinien otrzymać brzmienie: „1) niesprawiedliwionego niezrealizowania przez dzierżawcę obwodu łowieckiego rocznego planu łowieckiego na poziomie, co najmniej 70% określonej w tym planie minimalnej liczby zwierzyny grubej zaplanowanej do pozyskania, w każdym z trzech następujących po sobie lat.”</p> <p>Zapis w obecnym brzmieniu będzie podstawą do rozwiązania umowy dzierżawy obwodu łowieckiego także w przypadku nie wykonania planu pozyskania np. jarząbków czy łysek, co nie znajduje uzasadnienia merytorycznego. Jednocześnie 70% wykonania planu jest uzasadnione merytorycznie. Należy tu zaznaczyć, że sama inwentaryzacja zwierzyny ze względu na metodykę, jest już obciążona pewnym błędem. Przyczyn niewykonania rocznego planu łowieckiego jest wiele (np. warunki pogodowe lub restrykcje weterynaryjne). Założenie, że plany odstrzału jakiegokolwiek gatunku zwierzyny powinny być zawsze realizowane w całości jest błędne. Podstawowym celem sporządzania planów jest prowadzenie gospodarki łowieckiej przez myśliwych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Pozostawiono 80%, ale ograniczono ten poziom tylko do zwierzyny grubej.</p>
--	--	---------------------------------------	---	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>i zapobieganie negatywnemu wpływowi eksploatacji łowieckiej na populację zwierzyny.</p>	
		W pkt 8 art. 29a ust 2a pkt 2	<p>Rozwiązanie nie do przyjęcia. Brak trybu od złożenia wyjaśnień przez dzierżawcę obwodu łowieckiego. Może zaistnieć sytuacja, że roczny plan łowiecki nie będzie zatwierdzony w dniu 1 kwietnia danego łowieckiego roku gospodarczego. Przy obecnej propozycji tego zapisu będzie to stanowiło przesłankę do rozwiązania umowy dzierżawy, pomimo prowadzonego postępowania odwoławczego.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony o 3 miesięczny termin na przeprowadzenie postępowania odwoławczego.</p>
		W pkt 8 art. 29a pkt 3	<p>Po wyrazie łowieckie postawić kropkę i skreślić zwrot „lub szkody, o których mowa w art. 27a”.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Wyrok sądu jest wiążący i musi być wykonany.</p>
		W pkt 8 w art. 29a	<p>Analogiczne rozwiązania powinny dotyczyć także decyzji administracyjnych wyłączających obwody łowieckie z wydzierżawienia i przekazujących je w zarząd określonym ustawowo podmiotom. Uregulowanie jedynie zagadnienia rozwiązania umów dzierżawy obwodów łowieckich wobec nieprawidłowości po stronie dzierżawcy obwodu łowieckiego powinno dotyczyć także identycznych sankcji w przypadku tych samych nieprawidłowości po stronie zarządców obwodów łowieckich.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
		Pkt 10	<p>Skreślenie pkt 10 w obecnym brzmieniu. Proponujemy formę ubezpieczenia się koła łowieckiego na wypadek jego niewypłacalności. PZŁ oraz koła łowieckie mają zdolność do czynności prawnych. Mają osobowość</p>	<p>Uwaga odrzucona. Kwestia ubezpieczeń koła łowieckiego na wypadek niewypłacalności powinna być rozwiązana przez PZŁ.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>prawną. Obligatoryjne przejęcie zobowiązań innego podmiotu mającego osobowość prawną nadane ustawą budzi wątpliwości konstytucyjne. Proponowane rozwiązanie jest analogiczne do rozwiązań prawnych już funkcjonujących. Zachowana jest tu odpowiedzialność za podejmowanie określonych czynności prawnych w tym zaciąganie zobowiązań przez osobę prawną.</p>	
		W pkt 11 art. 35a	<p>Powinien otrzymać brzmienie „Nadzór nad działalnością PZŁ sprawuje minister właściwy ds. środowiska. Do nadzoru stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – Prawo łowieckie”. Już TK stwierdził, że PZŁ jest zrzeszeniem o cechach samorządu jak i stowarzyszenia. Z uwagi na szereg instrumentów nadzoru, o jakich mowa w Prawie o stowarzyszeniach rezygnacja z tych instrumentów przez MŚ i ograniczenie się wyłącznie do instytucji zatwierdzania Statutu Zrzeszenia i kontroli oraz zbierania sprawozdań jest nieuzasadnionym ograniczeniem działań nadzorczych, które daje obecne rozwiązanie prawne.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Treść art. 35 a ma zwiększyć nadzór MŚ nad działalnością PZŁ w zakresie ustalonym ustawą.</p>
		W pkt 11 art. 35a skreślenie ust. 4-8	<p>Proponowane rozwiązanie jest rozwiązaniem wynikającym z samej instytucji nadzoru, zaś w formule zawartej w projekcie trudne do zaakceptowania. Projektowany przepis jest zastosowaniem ingerencji typu kierowniczego nie zaś ingerencją typu nadzorczego. PZŁ jest organizacją społeczną finansującą się bez udziału pieniędzy Skarbu Państwa, stąd ingerencja Skarbu Państwa w Statut</p>	<p>Uwaga odrzucona. Wszystkie wymienione działania mają na celu kontrolę jakości wykonywania działań określonych w ustawie.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W pkt 11 w art. 35a ust. 2 i 3 pod warunkiem dodania ust. 4</p>	<p>takiej organizacji jest niczym nie uzasadniona, zwłaszcza, że statut określa materię organizacyjną PZŁ zaś zadania publiczne określa ustawa.</p> <p>Poparcie rozwiązania pod warunkiem dodania ust. 4 w brzmieniu „Stwierdzenie niezgodności statutu z obowiązującym prawem powszechnie obowiązującym, o którym mowa w ust. 3, stwierdzone jest przez sąd powszechny.”</p> <p>Wg komentarza do Kpa jedną z cech organizacji społecznej jest funkcjonowanie poza aparatem państwowym. Jest to cecha adekwatna też do PZŁ. Statut PZŁ reguluje materię organizacyjną tej społecznej organizacji. Zadania publiczne określa ustawa – Prawo łowieckie, stąd nie ma uzasadnienia dla ingerowania w statut społecznej organizacji przez Ministra Środowiska samodzielnie w sposób uznaniowy. Opinia resortu środowiska jest tylko opinią, która jak zawsze nie ma charakteru wiążącego, stąd lepszym rozwiązaniem jest rozstrzygnięcie o ew. niezgodności statutu z obowiązującym prawem przez niezawisły organ Państwa, jakim jest sąd powszechny.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Ust. 2 i 3 zostały wykreślone.</p>
		<p>W pkt 12</p>	<p>Określenie delegacji do wydania rozporządzenia przez Ministra Środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym ds. wewnętrznych w sprawie określenia sposobów współdziałania PSŁ z Policją oraz PZŁ przy braku przepisu materialnego stanowiącego o takiej współpracy. Żaden przepis ustawy PŁ poza ww. delegacją nie stanowi o współpracy PSŁ z wymienionymi w delegacji podmiotami. Stąd wydane rozporządzenie będzie</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dopisano obowiązek współpracy PSŁ z Policją oraz Polskim Związkiem Łowieckim.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>stanowiło uzupełnienie ustawy w tym zakresie, co budzi zastrzeżenia o charakterze konstytucyjnym. Współpraca powinna obejmować też inne podmioty np. Straż Graniczną.</p>	
		W pkt 13 w art. 42 ust 8a	<p>Propozycja nowego brzmienia „8a Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego wydaje się na czas określony, ustalony przez dzierżawcę lub zarządcę, na jeden obwód łowiecki, w dwóch egzemplarzach – po jednym dla myśliwego oraz dla dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego. Druk upoważnienia po jego wypełnieniu przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego staje się drukiem ścisłego zarachowania”. Same druki upoważnień nie są drukami ścisłego zarachowania, stają się nimi po ich wypełnieniu, w tym nadaniu nr i wpisaniu do rejestru upoważnień.</p>	<p>Uwaga odrzucona Obecne brzmienie odnosi się do druku już wypełnionego.</p>
		W pkt 13 w art. 42 ust. 8b pkt 3	<p>Otrzymanie nowego brzmienia „3) numer obwodu łowieckiego;”. Obecne sformułowanie „oznaczenie miejsca wykonywania polowania” jest sformułowaniem mało precyzyjnym.</p>	<p>Uwaga przyjęta przez zmianę pkt 3 „numer obwodu łowieckiego, w którym ma być wykonywanie polowanie”.</p>
		W pkt 13 w art. 42 ust. 8d	<p>Propozycja wskazania terminu zwrotu upoważnienia po jego wykorzystaniu lub utracie przez nie terminu ważności. Obecne rozwiązanie powoduje, że zwrot upoważnienia po 2 latach od daty jego wykorzystania również spełnia kryterium wykonania przepisu ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dopisanie słowa „niezwłocznie”.</p>
		W pkt 13 art. 42 ust. 8e pkt 1	<p>Doprecyzowanie w rozumieniu projektowanej ustawy pojęcia czynności transportowych. Brak stosownej definicji w tym zakresie będzie skutkował</p>	<p>Uwaga odrzucona. Regulacja obecnie obowiązuje. Została jedynie przeniesiona do ustawy z aktu niższego rzędu.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		rozbieżnościami interpretacyjnymi.	
	W pkt 13 w art. 42 ust. 8f	Należy doprecyzować, co należy zrozumieć przez użyte w przepisie sformułowanie „dokonania jego zmiany”. Dokonaniem zmiany może być przekreślenie, wykorektorowanie, wydanie innego upoważnienia. Obecne sformułowanie będzie różnie interpretowane.	Uwaga uwzględniona. Zmiana upoważnienia będzie dotyczyła danego gatunku zwierzyny, dla którego plan roczny został wykonany i polegać będzie na <u>wykreśleniu</u> tej pozycji. Nie znaczy to, że będzie musiało być wymieniane całe upoważnienie do wykonywania polowania.
	W pkt 14 ust. 5 nowe brzmienie (art. 42b ust. 5)	„5. Termin rozpoczęcia i zakończenia polowania indywidualnego, nr upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego, imię i nazwisko myśliwego, jednoznaczne określenie miejsca wykonywania polowania, ilość i gatunek pozyskanej zwierzyny oraz liczba wszystkich oddanych strzałów podlega wpisowi w rejestrze ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, który zobowiązani są posiadać, dla każdego obwodu, dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich.” Są to dane, które znajdują się obecnie w ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym. Z uwagi na kontrolę nad wykonywaniem planu pozyskania zwierzyny, zachowanie bezpieczeństwa na polowaniu, walkę z kłusownictwem nie ma podstaw prawnych i merytorycznych przemawiających za rezygnacją z tych wszystkich informacji.	Uwaga uwzględniona. Przeniesiono treść z obowiązującego rozporządzenia.
	W pkt 14 w art. 42b skreślenie ust. 1 i 2	Skreślenie ust. 1 i 2 oraz wprowadzenie rozwiązania o udostępnieniu rejestru ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym dla zainteresowanych	Uwaga odrzucona. Dopisano w ust. 2 termin powiadomienia, określony na dzień poprzedzający polowanie.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>właściciele nieruchomości. Projektowane rozwiązanie może uniemożliwić wykonywanie polowania w wielu kołach łowieckich. Trudno jest wyobrazić sobie możliwość wykonywania polowania obarczonego ustawowo obowiązkiem wykonania nawet kilkudziesięciu telefonów do właścicieli nieruchomości z informacją o zamiarze wykonywania polowania na ich gruncie. Mogą być też sytuacje braku skutecznego kontaktu z właścicielem.</p> <p>Propozycja daje możliwość prowadzenia elektronicznej ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym, nie ograniczając się do książki w wersji papierowej. Słuszne rozwiązanie i wymaga naniesienia poprawek w projekcie w celu ujęcia tego zagadnienia.</p> <p>Stwierdzenie o okazywaniu książki ewidencji „innym upoważnionym do tego osobom” przy jednoczesnym braku określenia, o jakie inne upoważnione osoby może chodzić.</p> <p>Skreślenie propozycji zawartej w art. 42 e w ust. 1. Mówi się o nałożeniu na PZŁ obowiązku wydawania zaświadczeń w odniesieniu do wszystkich trofeów pozyskanych w Polsce przez myśliwych mieszkających za granicą. W kontekście kolejnych przepisów propozycja jest niecelowa.</p> <p>Propozycja brzmienia ”1) lani prowadzącej stado jeleni</p>	<p>Podjęcie wielu prób, nawet nieskutecznych, skontaktowania się z właścicielem nieruchomości uznaje się za dołożenie należytej staranności, co czyni zadość spełnieniu tego obowiązku.</p> <p>Uwaga częściowo przyjęta. Wyrażenie „książka” skreślono, pozostawiając słowo „ewidencja”.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Skreślono wyrazy „innym upoważnionym osobom”.</p> <p>Uwaga niezrozumiała. Zaświadczenia może wydawać 49 zarządów okręgowych PZŁ (z upoważnienia ZG PZŁ).</p> <p>Uwaga przyjęta.</p>
		W pkt 14 w art. 42 b w ust. 5, 6, 7, 8 i 9 słowo „książka” zastąpić słowem „rejestr”		
		W pkt 14 w art. 42b ust. 9		
		W pkt 16		

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W pkt 18 w art. 43d pkt 1</p> <p>W pkt 18 w art. 43d ust 1 pkt 2</p> <p>W pkt 18 art. 43i ust. 2 i 3 oraz 43j</p> <p>W pkt 18 w art. 42 f pkt 2</p>	<p>albo danieli czuwającej nad jego bezpieczeństwem i prowadzącej własne ciele.” Zgodnie z występującym w literaturze definiowaniem licówki za licówkę uważa się „łanię doświadczoną i prowadzącą własne ciele, uznaną za przewodniczkę chmary.”</p> <p>Propozycja nowego brzmienia”2) zwierzyny będącej bezpośrednio przy paśnikach, lizawkach oraz na pasach zaporowych”.</p> <p>Proponowane w projekcie rozwiązanie będzie budziło wątpliwości interpretacyjne, co ma miejsce także obecnie. Chodzi tu o trudne do rozgraniczenia stosowanie dwóch pojęć tj. nęciska i punktu stałego dokarmiania zwierzyny.</p> <p>Wątpliwości budzi regulacja ustawowa w odniesieniu do protokołu z polowania zbiorowego czy też świadectwa pochodzenia zwierzyny, jako materii ustawowej a nie aktu wykonawczego. Propozycja skreślenia art. 43i ust. 2 i 3 oraz 43j. Obecne rozwiązanie prawne jak projektowana regulacja nie rozwiązuje problemu udokumentowania legalności posiadania tuszy pozyskanej zwierzyny transportowanej przez myśliwego. Jest to regulacja, która powinna być poprawiona w toku prac nad rozporządzeniem określającym te dokumenty.</p> <p>Propozycja wprowadzenia regulacji mającej na celu udokumentowanie czynności, o której mowa w pkt. 2. Obecny stan prawny jak i projektowana regulacja w żaden sposób nie określa ustalenia dokonania</p>	<p>Skreślono słowo „licówka”,</p> <p>Uwaga odrzucona. Regulacja obecnie obowiązuje. Została jedynie przeniesiona do ustawy z aktu niższego rzędu.</p> <p>Uwaga odrzucona. Regulacja obecnie obowiązuje. Została jedynie przeniesiona do ustawy z aktu niższego rzędu.</p> <p>Przypuszczalnie uwaga dotyczy art. 43 f pkt 2. Odrzucono uwagę. Kwestia ta może zostać uregulowana w Statucie PZŁ, jako przewinienie łowieckie.</p>
--	--	--	--	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			czynności przystrzelania broni.	
		W pkt 18 w art. 43 h skreślenie ust. 2 i 3	Przeniesienie powyższego rozwiązania z rozporządzenia do ustawy bez podania sankcji z tytułu naruszenia przepisu lub trybu dalszego postępowania nie zmienia sytuacji prawnej przypadku. Zgodnie z art. 35b ustawy PŁ zachowanie może stanowić przewinienie łowieckie, podlegające postępowaniu dyscyplinarnemu prowadzonemu przez rzecznika dyscyplinarnego i sąd łowiecki. Wyrok TK wyłączył tę kategorię spraw spod reżimu postępowania dyscyplinarnego, stąd regulacja na poziomie ustawy jest zbędna.	Uwaga odrzucona. Brak sankcji karnej nie oznacza, że materia ma charakter podstawowy. Sięganie do instrumentów prawnokarnych jest uzasadnione wtedy, gdy pożądanego celu nie da się osiągnąć w żaden inny sposób.
		W pkt 18 w art. 43k	Określenie delegacji do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego ds. środowiska, która nadal pozostawia wątpliwości natury konstytucyjnej poprzez uzupełnianie ustawy aktem wykonawczym. W skardze PG (sygn. akt U/14) podniesiono m.in., że definicja broni myśliwskiej stanowi materię ustawową i powinna być uregulowana w ustawie a nie jak się proponuje w akcie wykonawczym. Zaskarżony został też przepis regulujący optykę dopuszczoną do wykonywania polowania.	Uwaga uwzględniona. Regulacje dotyczące broni myśliwskiej i urządzeń optycznych dopuszczonych do wykonywania polowania, zawarte obecnie w rozporządzeniu wykonawczym, proponuje się przenieść do ustawy.
		W pkt 18 skreślenie art. 43l	Rozwiązanie to jest zbędną regulacją. PZŁ stosuje w zakresie skarg i wniosków rozdział VIII Kpa. Ustawa jednoznacznie określa, kto jest uprawniony do złożenia skargi, terminy rozpatrywania skarg. Zgodnie z art. 221 Kpa zagwarantowane każdemu w Konstytucji RP prawo składania petycji, skarg i wniosków m.in. do organizacji i instytucji społecznych.	Uwaga nieuwzględniona. Kodeks Postępowania Administracyjnego nie znajduje tutaj zastosowania.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W pkt 20 w art. 48 po pkt 7 dodanie pkt 8</p> <p>W pkt 22 w art. 51 ust. 1 skreślić pkt 1</p> <p>W pkt 22 w art. 51 skreślić zapis ust. 3</p>	<p>„8) za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, powstałe na nieruchomościach, które nie zostały włączone do obwodu łowieckiego przy sporządzaniu uchwały o podziale województwa na obwody łowieckie na wniosek właścicieli lub użytkowników wieczystych tych nieruchomości.” Obecne rozwiązanie nie uwzględnia w ogóle sytuacji gruntów wyłączonych w toku postępowania związanego z podjęciem uchwały przez sejmik województwa o podziale województwa na obwody łowieckie. Powstanie luka prawna. Osoby decydujące na wyłączenie swoich nieruchomości z obwodu łowieckiego powinny zostać uwzględnione w wyłączeniach odpowiedzialności odszkodowawczej.</p> <p>Penalizacja naruszenia art. 53g ust. 2 polegającego na zakazie celowania do zwierzyny w określonych okolicznościach powinna zostać przedmiotem przewinienia łowieckiego i być rozpatrywana w postępowaniu dyscyplinarnym. Projektowane rozwiązanie może rodzić lawinę nieuzasadnionych zawiadomień organów ścigania o popełnionym wykroczeniu, które też nie będzie łatwo udowodnić.</p> <p>Przepis art. 51 nie zawiera w ust. 1 pkt nr 9. Nie można mówić o orzeczeniu przypadku trofeów łowieckich nie będących własnością sprawcy. Jeśli da się ustalić właściciela trofeów to nie może być mowy o przypadku, ponieważ naruszałoby to zasadę konstytucyjnego prawa własności.</p>	<p>Uwaga niezasadna. Po wyłączeniu nieruchomości z obwodu łowieckiego szacowanie szkód i wypłata odszkodowań przejmuje zarząd województwa.</p> <p>Uwaga nieuzasadniona. Rozszerzenie katalogu czynów zabronionych wpłynie na bezpieczeństwo wykonywania polowania dla osób postronnych i samych myśliwych.</p> <p>Uwaga niezasadna. Możliwy jest przypadek cudzej własności, jeżeli inna osoba nią dysponuje. W przeciwnym razie można by unikać odpowiedzialności, argumentując to brakiem własności. Kwestie przypadku trofeów łowieckich przeniesiono do art. 54 ustawy – Prawo</p>
--	--	--	--	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W art. 3 projektu ustawy</p> <p>Art. 8 ustawy</p>	<p>Skreślenie słów „nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”. Zapis pozwoli na funkcjonowanie organizacji PZŁ w przypadku ew. odmowy zatwierdzenia statutu przez MŚ i badania sprawy jego zgodności z obowiązującym prawem przez sąd powszechny.</p> <p>Powinno się wprowadzić do ustawy możliwość odwołania się od odmowy zatwierdzenia lub uzgodnienia w całości lub części rocznego planu łowieckiego i włph. Ten drugi powinien być planem zatwierdzanym. Jego sporządzenie bez instytucji zatwierdzania powoduje, że dokument jest wyłączony spod kontroli organu państwa.</p> <p>TK uznał, że właściciele nieruchomości nie mają wpływu na planowanie łowieckie. Kwestia nie została uregulowana w projekcie.</p> <p>Nie dokonano zmiany art. 9 w związku z ar. 9a ustawy PŁ. Zmiana art. 9 ustawy PŁ powinna spowodować zniesienie nieuzasadnionego ograniczenia prawa własności. Obecnie posiadacz gruntu, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego nie może płoszyć zwierząt łownych w celu ochrony upraw przed szkodami bez wymaganego zezwolenia.</p>	<p>łowieckie.</p> <p>Uwaga odrzucona. Jest to wystarczający czas na zatwierdzenie nowego statutu.</p> <p>Uwaga odrzucona. W odniesieniu do rpł taka możliwość już istnieje i w projekcie nie zmienia się. Zatwierdzanie włph spowoduje nadmierne obciążenie administracyjne. Dodatkowo MŚ będzie miał możliwość, w oparciu o projektowany art. 8a, ingerować w stan pozyskania zwierzyny.</p> <p>Uwaga odrzucona. Udział społeczeństwa możliwy jest poprzez właściwego wójta. Plany wieloletnie podlegają strategicznej ocenie i w tym procesie mogą być opiniowane przez społeczeństwo.</p> <p>Uwaga odrzucona. Wnioskowana zmiana byłaby sprzeczna z dyrektywą ptasią.</p>
--	--	---	--	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Nie dokonano zmiany art. 11 ustawy-Prawo łowieckie. TK wskazał, że ww. art. zawiera normy prawne adresowane nie do podmiotów prowadzących gospodarke łowiecką, ale do właścicieli nieruchomości gruntowych. Wymagania ust. 2 pkt 4 i 5 oddziałuje na sytuację prawną właścicieli gruntów a nakazy stanowią ograniczenie w prawie własności w związku z prowadzeniem gospodarki łowieckiej.</p> <p>Nie dokonano zmian art. 13 ustawy – PŁ wbrew sugestiom TK. Realizacja obowiązku wynikającego z tego art. może wiązać się z naruszeniem prawa własności gdyż ustawodawca nie uzależnił dopuszczalności dokonywania czynności związanych z dokarmianiem od uzyskania uprzedniej zgody właściciela.</p> <p>Nie dokonano zmiany art. 15 ust. 2 konieczność jednoznacznego zdefiniowania pojęcia zwierzyny bezprawnie pozyskanej wynika z potrzeby konkretyzacji odpowiedzialności karnej w tym zakresie w celu uniknięcia rozpraw sądowych i ew. narażania SP na straty zwierzyny.</p> <p>Wzór umowy dzierżawy obwodu łowieckiego z uwagi na jej wagę powinien być umocowany w prawie powszechnie obowiązującym.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane, gdy są konieczne dla ochrony środowiska.</p> <p>Uwaga odrzucona. Przedmiotem wyroku TK jest obejmowanie nieruchomości reżimem obwodu łowieckiego, a nie kwestie dokarmiania zwierzyny.</p> <p>Uwaga odrzucona. Zwierzyna bezprawnie pozyskana oznacza zwierzynę pozyskaną niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa łowieckiego.</p> <p>Uwaga odrzucona. Art. 29 a ust. 1 ustawy – Prawo łowieckie wyraźnie wskazuje, jakie elementy powinna zawierać umowa dzierżawy obwodu łowieckiego.</p>
--	--	--	---	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Nie dokonano zmiany brzmienia art. 30 ustawy-Prawo łowieckie, aby dostosować przepis do standardów konstytucyjnych w zakresie równego traktowania stron. Obecne rozwiązanie nie uwzględnia partycypacji w kosztach ochrony lasu wszystkich właścicieli lasów, a jedynie Skarb Państwa. Obowiązkiem obarczona jest jedynie jedna grupa podmiotów prowadzących gospodarkę łowiecką, tj. dzierżawcy obwodów łowieckich z pominięciem zarządców tych obwodów.</p> <p>Nie wykonano wyroku TK w zakresie partycypacji właścicieli nieruchomości w czynszu dzierżawnym.</p> <p>Z uwagi na kwestionowanie przez PG uregulowania zasad wykonywania polowania aktem wykonawczym do ustawy, propozycja uregulowania na poziomie ustaw także zasad kategoryzacji obwodów łowieckich w art. 25a do 25d oraz art. 30 ust. 3 pkt 1.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zobowiązano również zarządców obwodów łowieckich do udziału w kosztach ochrony lasu.</p> <p>Uwaga odrzucona. Brak takiego stwierdzenia w orzeczeniu TK.</p> <p>Uwaga przyjęta. Treść projektu ustawy została uzupełniona o zasady kategoryzacji obwodów łowieckich.</p>
17.	Krajowa Rada Izb Rolniczych	<p>Art. 8 ust. 4, art. 30 ust. 4, art. 44 ust. 1</p> <p>Art. 5</p> <p>Art. 8</p>	<p>W całym projekcie w miejscach gdzie pojawia się sformułowanie „opiniowanie” (przez MR i KRIR) wnioski o wprowadzenie zapisu „uzgodnienia”. Prośba o przywrócenie MRiRW do procesu opiniowania kwestii związanych z łowiectwem i wpisania również KRIR jako organu uzgadniającego.</p> <p>Wśród instytucji opiniujących listę gatunków zwierząt łownych wnioski o dopisanie KRIR.</p> <p>Do instytucji zatwierdzających rpł należy dopisać właściwe terytorialnie Izby Rolnicze</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Uwaga odrzucona. Opinia wójta, burmistrza lub prezydenta miast powinna konsumować wnioski rolników, a także izb rolniczych.</p> <p>Uwaga odrzucona. Jw.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>W art. 8 ust. 4</p> <p>W art. 9a</p> <p>W art. 29a w ust. 2a pkt 1)</p>	<p>Wprowadzenie zapisu o ochronie użytków rolnych wraz ze znajdującymi się na nich uprawami. Projektowany zapis mówi jedynie o braniu pod uwagę ochrony lasu przed szkodami, jest zapisem uwzględniającym jedynie interesy Lasów Państwowych. Dbając o interesy rolników należy bezwzględnie wprowadzić ww. zapis.</p> <p>Należy uwzględnić zapis, który umożliwi rolnikom odstraszenia zwierząt, poza okresami rozrodu, bez konieczności uzyskania zgody marszałka, jedynie po powiadomieniu. Należy rozważyć możliwość usankcjonowania prawnego możliwości zlecenia przez wójta/burmistrza/wojewodę odstrzału interwencyjnego.</p> <p>Należy wpisać, że wydzierżawiający obwód łowiecki może wypowiedzieć dzierżawę, jeśli dzierżawca nie wykonuje zaplanowanych odstrzałów w 80% w każdym roku, nie zaś jak to jest wpisane w projekcie „w każdym z trzech następujących po sobie lat” gdyż plany konstruowane są na okres 1 roku a nie 3 łącznie. Katalog sytuacji, w których można wypowiedzieć dzierżawę należy rozszerzyć o</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) niewypłacanie odszkodowania w terminie 5) łamanie zasad prowadzenia polowania <p>Umowa dzierżawy powinna zostać rozwiązana na wniosek właściwej izby rolniczej i właściwego urzędu gminy, jeśli te podmioty wycofają pozytywną opinię odnośnie dzierżawienia obwodu z powodu rażącego niewywiązywania się koła z obowiązków wobec</p>	<p>Uwaga zasadna, delegacja zostanie uzupełniona o ochronie użytków rolnych.</p> <p>Uwaga odrzucona. Art. 45 PŁ przewiduje wszystkie sytuacje konieczne do zmniejszenia populacji wykonania rocznego planu łowieckiego oraz zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych oraz użyteczności publicznej przez zwierzynę.</p> <p>Uwaga odrzucona. Przedłożone propozycje są zbyt restrykcyjne i nie uwzględnianą wszystkich okoliczności w jakich roczny plan łowiecki jest wykonywany.</p> <p>Izba rolnicza lub właściwy urząd gminy zawsze ma możliwość wnioskowania w przedmiotowej sprawie do wydzierżawiającego obwód łowiecki.</p>
--	--	--	--	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			rolników.	
		W art. 32a	Zapis o dotychczasowej strukturze PZŁ, jednak z wielu względów właściwsze jest dostosowanie struktury PZŁ do obecnego podziału administracyjnego kraju.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.
		W art. 33	W sytuacji roszczenia wobec niewypłacalnych kół łowieckich, które przekroczą możliwości finansowe PZŁ powinny być przejmowane przez Skarb Państwa. Należy dokładnie określić termin, kiedy PZŁ przejmuje zobowiązania koła. Propozycja 30 dni po wyczerpaniu procedur wypłaty odszkodowania.	Uwaga odrzucona. Przejęcie przez SP wypłaty odszkodowań zwolniłoby koła łowieckie z odpowiedzialności za realizację planów łowieckich. Znaczne zwiększenie wydatków przez SP jest sprzeczne z oczekiwaniem utrzymania dyscypliny finansowej w obszarze finansów publicznych.
		W rozdziale 8	Powinien się znaleźć zapis o ochronie upraw przed zniszczeniem w wyniku stratowania pojazdami myśliwych, poruszanie się po polach powinno się odbywać wyłącznie pieszo. Inne środki lokomocji powinny być dopuszczone do wykorzystania jedynie po uzgodnieniu z właścicielem nieruchomości.	Uwaga odrzucona. Art. 46 ust. 1 pkt 2 przewiduje rekompensatę za szkody wyrządzone podczas wykonywania polowania.
		W art. 44 ust. 1	Dopisanie do organów uzgadniających KRIR	Uwaga odrzucona. Brak uzasadnienia merytorycznego do udziału KRIR w określaniu okresów polowań na zwierzęta łowne, swoją opinię może wyrazić w konsultacjach społecznych.
		W art. 44 ust. 1 po punkcie 1) dodać punkt 1a)	„1a) płody rolne złożone w przyzmy, sterty, stogi i kopce w stanie surowym, suchym oraz w formie kiszzonek.”	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Uzupełnienie wykazu gatunków zwierząt powodujących szkody łowieckie o dzikie gęsi, czaple, lisy, zające i norki.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		W art. 46 ust. 2	<p>W ustawie nie ma odniesienia do szkód powodowanych przez zwierzynę w lasach prywatnych.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		W art. 48 obowiązującej ustawy pkt 5) i 6)	<p>Propozycja wprowadzenia trzystopniowej procedury oceny szkód łowieckich. Pierwszej oceny dokonuje rolnik z przedstawicielem koła, jeśli brak porozumienia zwracają się do rzeczoznawcy z listy rzeczoznawców prowadzonej przez właściwą izbę rolniczą, przy czym za usługę płaci strona, której sąd nie przyznał racji. Trzecią instancją jest właściwy sąd.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		Art. 49 projektu ustawy	<p>Należy doprecyzować określenie „bezpośrednie sąsiedztwo lasu” oraz „rażące naruszenie zasad agrotechnicznych”, gdyż budzą wątpliwości interpretacyjne.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		Art. 49	<p>Dotyczący delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie szacowania szkód łowieckich, kwestie powinny być obligatoryjnie konsultowane z KRIR.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Swoją opinię KRIR może wyrazić w konsultacjach społecznych.</p>
			<p>Zmiana delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie szacowania szkód łowieckich zgodnie z zasadami obowiązującej techniki prawodawczej do projektu ustawy powinny być dołączone projekty aktów wykonawczych.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Na etapie konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych projekty aktów wykonawczych nie są wymagane (Regulamin Pracy Rady Ministrów).</p>
			<p>Negatywna ocena zapisu o wejściu w życie ww.</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>rozporządzenia 2 latach, co oznacza, że nie zamierza się rozwiązać żadnego bieżącego problemu szkód łowieckich.</p> <p>Wydzierżawienie obwodu łowieckiego daje prawo do prowadzenia gospodarki łowieckiej, jednak z zachowaniem interesów właścicieli gruntów. Miejsce wykładania karmy powinno być uzgadniane z właścicielami pól przylegających do miejsc dokarmiania. Paśniki powinny być umieszczane w lasach a właściciele użytków rolnych powinni mieć wpływ na usytuowanie miejsc dokarmiania zwierzyny.</p> <p>OSR dot. Ponoszenia kosztów zagrożeń epidemiologicznych u zwierząt dziki przez ARiMR z części budżetu państwa, której dysponentem jest MR. Zdaniem samorządu rolniczego koszty te powinny być uwzględnione w budżecie Ministra Środowiska jako organu odpowiedzialnego za gospodarkę łowiecką, w tym przypadku zagrożenie wirusem ASF u dzików.</p>	<p>Zaproponowany okres wydania nowego rozporządzenia wynika z potrzeby szczególnie rzetelnego przygotowania i przedyskutowania proponowanych rozwiązań i uwzględnienia interesów wszystkich stron procesu.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresie nowelizacji.</p> <p>Uwaga nieaktualna. Zrezygnowano z ponoszenia kosztów przez ARiMR.</p>
18.	Polskie Towarzystwo Leśne Komisja Łowiecka	Art. 5 Art. 8 ust. 4 Art. 8a ust. 1	<p>Ze względu na fakt, że niemalże 100% gatunków łownych bytuje w lasach do opiniowania należałoby włączyć PGL LP.</p> <p>Do opiniowania należy bezwzględnie włączyć PGLLP.</p> <p>Do opiniowania należy włączyć PGLLP.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Opinię zawsze można złożyć w ramach opiniowania i konsultacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Opinię zawsze można złożyć w ramach opiniowania i konsultacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Opinię zawsze można złożyć w ramach</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 41 ust. 2	Dopisanie w delegacji do wydania rozporządzenia współdziałania PSŁ również ze Strażą Leśną, mając na uwadze zapewnienie poprawnej i skutecznej współpracy.	opiniowania i konsultacji. Uwaga odrzucona. Lasy Państwowe mają własne regulacje dotyczące szczegółowych zasad współdziałania z Policją. Współpraca w naturalny sposób wynika z racji działania na tym samym terenie leśnym i jest organizowana w sposób doraźny.
		Art. 42e	Proponowane zapisy utrwalają powszechnie krytykowany i nie przystający do dzisiejszej rzeczywistości model kultu trofeów. Właściwsze wydaje się być, na wzór skandynawski propagowanie naturalnego łowiectwa w celach rekreacyjnych dla pozyskania zdrowej dziczyzny.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.
		Art. 43b. 1	Propozycja brzmienia „Polowanie wymaga zapewnienia w poszukiwaniach zranionej w wyniku postrzału zwierzyny udziału ułożonego w tym celu psa. Poszukujący zranionej w wyniku postrzału zwierzyny może korzystać z pomocy innego myśliwego lub osoby naganiającej zwierzynę, a także korzystać z psa prowadzonego na otoku.	Uwaga przyjęta. Dodano po słowach „na lince” wyrażenie „(na otoku)”.
		Art. 43b ust. 4	Myśliwy powinien mieć obowiązek poszukiwać, dochodzić i uśmiercić zwierzynę możliwie szybko i w sposób oszczędzających jej niepotrzebnych cierpień.	Uwaga uwzględniona Zamieniono słowo „powinien” na „ma obowiązek”.
		Art. 43d 1, pkt 1	Zapis niefortunny nie mający potwierdzenia w praktyce, stada danieli nie prowadzi licówka,	Uwaga przyjęta. Skreślono słowo „licówka”, aczkolwiek

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p style="text-align: center;">Art. 43 d 1 pkt 2</p>	<p>należałoby pozostawić zapis – nie celuje się i nie strzela do łani prowadzącej chmarę (stado) jeleni.</p> <p>Należy odstąpić od dokarmiania zwierzyny dziko żyjącej w lasach karmą pochodzenia rolniczego, za wyjątkiem srogich zim, a tym samym, ze względu na negatywny odbiór społeczny, zrezygnować z polowania przy nęciskach.</p> <p>Na rozwiązanie czekają następujące kwestie: Doprowadzenia do zgodności z Konstytucją RP zapisów dotyczących obligatoryjnego powiązania możliwości posiadania uprawnień do wykonywania polowania z przynależnością do PZL. Jest to niezgodność art. 42 ust. 10 prawa łowieckiego z art. 58 ust. 1 Konstytucji RP.</p> <p>Wniosek Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24.04.2014r. w sprawie sądów dyscyplinarnych. Przepisy art. 2 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12.12.2013r. o zmianie ustawy Prawo Łowieckie, jak również art. 3 tej ustawy w zakresie, w jakim dotyczy spraw utraty członkostwa w PZL na skutek łowieckiego postępowania dyscyplinarnego, są niezgodne z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP.</p> <p>Wyłaniania dzierżawców obwodów łowieckich w drodze przetargu (eliminacja dotychczasowych rozwiązań polegających na tym, że dzierżawcę wskazuje PZL.)</p>	<p>pojęcie „licówka” odnosi się także do danieli (źródło Leksykon myślistwa od a do z, Warszawa 2002, wydawnictwo Muza S.A., str. 252).</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
--	--	--	--	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Uwolnienia (urynkowienia) stawek tenuty dzierżawnej.</p> <p>Zmiany systemu naliczania tenuty dzierżawnej i sposobu jej dystrybucji (generalną zasadą winno być, że tenuta dzierżawna trafia bezpośrednio do właściciela gruntów) .</p> <p>Zmiany systemu naliczania partycypacji dzierżawców w kosztach ochrony lasu z tytułu niewykonania planu odstrzału zwierzyny płowej.</p> <p>Zwierzęta łowne w stanie wolnym stanowią własność Skarbu Państwa, konieczne jest więc jednoznaczne wskazanie reprezentanta SP przy rozstrzyganiu problemów zwierzyny w mieście oraz poszkodowanej w wypadkach komunikacyjnych.</p> <p>Należy w trybie pilnym wypracować, oficjalnie obowiązujące, obiektywne metody inwentaryzacji zwierzyny. Ze względu na pracochłonność metod opartych na statystyce, stosować je w cyklach 3-5 letnich, uzupełnianych corocznie wykonywanym monitoringiem uszkodzeń odnowień leśnych i poziomem szkód w uprawach rolnych.</p> <p>Postępujące izolowanie poszczególnych populacji zwierząt wymaga, by w zagospodarowaniu przestrzennym kraju uwzględniać korytarze ekologiczne, które powinny uzyskać określony status prawny.</p> <p>Konieczna jest weryfikacja granic obwodów łowieckich i rejonów hodowlanych w związku z powstającymi i planowanymi barierami infrastrukturalnymi.</p> <p>Dążąc do poprawy odbioru społecznego</p>	
--	--	--	---	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>współczesnego łowiectwa konieczna jest rezygnacja z polowań na zwierzynę wypuszczaną z klatek podczas polowania lub bezpośrednio przed polowaniem.</p> <p>Ze względu na spadek poziomu wykształcenia polskich myśliwych istnieje pilna potrzeba zweryfikowania systemu szkoleń dla kandydatów na myśliwych oraz systemu egzaminowania. Egzaminacje łowieckie powinny mieć charakter egzaminów państwowych. Należy także znieść obowiązek zdawania dodatkowych egzaminów łowieckich przez obywateli Unii Europejskiej, posiadających uprawnienia wydane przez swój kraj. Wzorem innych krajów, uwzględniając uznanie łowiectwa jako części dziedzictwa narodowego, należałoby rozważyć dopuszczenie polowania z łukiem jako nowego, akceptowanego społecznie, sposobu realizowania pasji myśliwskiej i obcowania z dziką przyrodą.</p>	
19.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot		<p>Brak zapisów obligujących poddanie wieloletnich planów łowieckich procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Plany łowieckie są dokumentami, które w przypadku potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 winny być poddane ocenie oddziaływania na środowisko. Wymóg wynika ze wspólnotowych przepisów ochronie przyrody (dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Brak ww. uregulowania stanowi także naruszenie prawa krajowego ustawy o ochronie przyrody oraz o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o</p>	<p>Uwaga odrzucona. Obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności umieszczenia tego w PŁ.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 43 b 3	<p>ocenach oddziaływania na środowisko</p> <p>Nieprecyzyjne zapisy art. 43 b 3 skutkujące luzem interpretacyjnym w zakresie dochodzenia postrzałków na terenie niewchodzącym w skład obwodu łowieckiego.</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Ustawa o ochronie przyrody i prawo łowieckie wzajemnie się uzupełniają, więc przepisy są w tej kwestii precyzyjne.</p>
20.	Roztoczański Park Narodowy	Art. 26 pkt 1	<p>Art. 26 pkt 1 powinien otrzymać brzmienie: „1) parki narodowe ze strefami ochronnymi zwierząt łownych powołanymi na podstawie art. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody oraz rezerwy przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dopisano pkt 1a odnośnie stref ochronnych zwierząt łownych w otulinie parku narodowego.</p>
21.	PTOP „Salamandra”	Art. 27 b ust. 1	<p>Ograniczenie prawa do wprowadzenia zakazu polowania wyłącznie do nieruchomości zabudowanej jest nieuzasadnione. Ma na celu jedynie utrudnienie możliwości korzystania z prawa dysponowania własnością, czyli niezgodność z Konstytucją wykazana przez TK nie została usunięta.</p> <p>Jedynymi dozwolonymi przesłankami wprowadzania zakazu polowań są przekonania religijne i moralne, których w dodatku trzeba dowodzić przed sądem. Zmuszanie obywateli do ujawniania przekonań religijnych narusza kolejne zasady konstytucyjne. Projekt ogranicza listę właścicieli, mogących wprowadzać zakaz jedynie do osób fizycznych, czyli wprowadza kolejną nierówność. Postulaty: -nie wprowadzać konieczności uzasadniania zakazów - do wprowadzenia zakazu powinno być wystarczające oświadczenie woli właściciela</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Należy wyważyć dwie wartości konstytucyjne, tj. prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej (jako elementu ochrony środowiska) z prawem własności.</p> <p>Uwaga odrzucona.</p> <p>Projekt nie zmusza każdego do ujawniania swojego światopoglądu, wyznania i przekonań religijnych, a jedynie ogranicza to do osób, które chcą (ale nie muszą) skorzystać z pewnych przywilejów, jakim jest ustanowienie zakazu polowań.</p> <p>Wyłączenie dzierżawców z możliwości uzyskania zakazu polowania wynika z tego, że dysponuje on tylko nieruchomością w zakresie określonym umową dzierżawy w pozostałych</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>- poszerzenie kręgu uprawnionych także na dzierżawców i innych użytkowników mających długookresowy tytuł prawny do dysponowania nieruchomością.</p> <p>Zgodnie z projektem można wprowadzić albo całkowity zakaz polowań, albo żaden, tymczasem dla osiągnięcia celów może być potrzebny zakaz częściowy. Właściciel powinien móc wprowadzić także zakaz częściowy.</p> <p>Właściciele, na wniosek, których zostanie wprowadzony zakaz polowania na ich gruntach nie powinni mieć prawa do ubiegania się o odszkodowanie za szkody powodowane przez te zwierzęta w stosunku do których wprowadzono zakaz wykonywania polowania.</p> <p>Zmieniono zapis dotyczący ogrodzenia terenu, jako warunku zakazu polowania. Obecnie ma to dotyczyć stałych ogrodzeń, nie zdefiniowano – jakie ogrodzenie jest „stałe”. Propozycja powrotu do dotychczasowego zapisu.</p> <p>Zgodnie z projektem, właściciele terenów mogą zgłaszać uwagi do podziału obwodów, uwagi nie muszą być uwzględnione. W ustawie brak przesłanek dopuszczających odmowę i wyłączono możliwość odwoływania się od takiej decyzji do sądu. Przesłanki</p>	<p>kwestiiach decyzje podejmuje właściciel nieruchomości.</p> <p>Uwaga odrzucona. Światopogląd lub przekonania religijne, będące podstawą wniosku o ustanowienie zakazu polowań są wartościami bezwzględными i odnoszą się do sprzeciwu zabijania zwierząt w ogóle, a nie tylko do tych gatunków, które są z punktu widzenia wnioskodawcy niewygodne.</p> <p>Uwaga bezzasadna, projekt zawiera taką regulację(art. 48 pkt 7).</p> <p>Uwaga dotyczy projektu poselskiego.</p> <p>Uwaga odrzucona. Właściciel nieruchomości, którego uwaga nie została uwzględniona zawsze ma prawo skargi do sądu administracyjnego na podstawie ustawy o postępowaniu przed sądami</p>
--	--	--	--	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p style="text-align: center;">Art. 26</p>	<p>decyzji powinny być określone a właściciel powinien mieć możliwość odwołania.</p> <p>Zgodnie z projektem właściciel terenu może zgłosić zastrzeżenia do terminu polowania zbiorowego, a organizator może, ale nie musi ich uwzględniać. Brak ustawowych przesłanek do decyzji i możliwości odwołania od niej.</p> <p>Konieczne usunięcie niezgodności z art. 6 ust. 2 i 3 Dyrektywy Ptasiej.</p> <p>Definicja kłusownictwa powinna zostać rozszerzona o zabijanie w ramach polowania z broni myśliwskiej zwierząt gatunków chronionych. Odpowiedzialność myśliwych za umyślne zabijanie gatunków chronionych powinna być dodatkowa i traktowana jako kłusownictwo. Nielegalnie pozyskane zwierzęta chronione oraz ich części należy traktować jako własność Skarbu Państwa.</p> <p>Należy wprowadzić możliwość wyłączenia z obwodów łowieckich całych lub części obszarów Natura 2000 w których zakaz polowań wynika z planów ochrony lub projektów zadań ochronnych. Rozwiązaniem alternatywnym może być obligatoryjne uwzględnienie całkowitego lub częściowego zakazu polowania na całych lub części obszarów Natura 2000 wpisanego do planu ochrony lub projektu zadań ochronnych dla danego obszaru.</p>	<p>administracyjnymi.</p> <p>Uwaga dotyczy projektu poselskiego nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie (druk 2970).</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
--	--	--	--	--

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 28 ust. 1 pkt 3 i 5</p> <p>Art. 13</p>	<p>Zgodnie z projektem rolnicy mają prawo do nieograniczonego płoszenia zwierząt (nie zwierzyny) jest to zapis sprzeczny z postanowieniami dyrektyw Ptasiej i Siedliskowej i zasadami ochrony gatunkowej.</p> <p>Wśród wytycznych, które należy uwzględnić przy tworzeniu rozporządzeń, uwzględniona jest jedynie zwierzyna. Należy dodać, w przypadku niektórych rozporządzeń np. okresy polowań należy uwzględnić potrzeby ochrony gatunków objętych ochroną gatunkową (w szczególności zakaz płoszenia w okresie rozrodu).</p> <p>Dopuszczenie polowań nocnych jest niewłaściwe. Przede wszystkim jednak nie powinno być dopuszczone w odniesieniu do kaczek, powoduje powszechne zabijanie chronionych gatunków ptaków łownych.</p> <p>W odniesieniu do inwazyjnych gatunków obcych należy jednoznacznie zapisać, że celem łowiectwa nie jest utrzymanie, ale niedopuszczenie do rozwoju i eliminacja populacji tych gatunków.</p> <p>Należy dodać zastrzeżenie, że odtwarzanie i hodowla w ramach gospodarki łowieckiej dotyczyć może jedynie gatunków rodzimych.</p> <p>Należy zrezygnować z generalnego obowiązku dokarmiania zwierzyny. Dopuszczenie dokarmiania powinno występować jedynie w okresach występowania drastycznego niedostatku żeru naturalnego.</p>	<p>Uwaga dotyczy projektu poselskiego nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie (druk 2970).</p> <p>Uwaga odrzucona. Ustawa Prawo łowieckie nie odnosi się do zwierząt chronionych, ale do łownych.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga dotyczy projektu poselskiego.</p>
--	--	--	--	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Potrzeba rozróżnienia między miejscami dokarmiania i nęciskami w odniesieniu do miejsc, w których nie wolno polować, jest niejednoznaczne.</p> <p>Wójtowie powinni być zobowiązani do informowania o polowaniach zbiorowych na stronach www gmin</p> <p>Wprowadzenie zakazu stosowania amunicji ołowianej.</p> <p>Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia strategicznej OOS na środowisko włph.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga uwzględniona. Dopisano informowanie o polowaniach na stronach internetowych gmin.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności umieszczenia tego w PŁ.</p>
23.	Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków		<p>Potrzeba ograniczenia polowań na niektórych obszarach, jeśli wynikałoby to z potrzeb ochrony przyrody.</p> <p>Potrzeba określenia w jaki sposób plany łowieckie mogą być poddawane OOS szczególnie w przypadku obszarów Natura 2000.</p> <p>Wprowadzenie zakazu stosowania śrutu ołowianego.</p> <p>Wprowadzenie zakazu polowań z nagonką jako szczególnie inwazyjnej dla całej przyrody. Zwierzęta objęte ochroną są wypłaszane ze swoich siedlisk, z miejsc odpoczynku i gniazdowania.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności umieszczenia tego w PŁ.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Polowania zbiorowe z nagonką są dopuszczone od 1 października do 31 stycznia, czyli poza sezonem rozrodu i wychowywania</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p>Art. 43 e ust. 1</p>	<p>Wyłączenie z możliwości polowania nocnego (art. 43 e ust. 1) ptaki wskazane jako gęsi lub kaczki na zlotach i przelotach skreślając art. 43 ust. 1 pkt 7. Zapis jest sprzeczny z art. 43d ust. 1 pkt 7, gdyż w nocy nie jest możliwe oznaczenie gatunku gęsi oraz kaczek, w szczególności odróżnienie gatunków.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p>
		<p>Art. 43d ust. 1 pkt 2</p>	<p>Zapis nie do przyjęcia. Wprowadza podział na dwa rodzaje dokarmiania . W stanie obecnym przy wprowadzeniu tego zapisu do ustawy jedynym faktycznym kryterium identyfikacji obu rodzajów miejsc dokarmiania jest zachowanie myśliwego. Ustawa nie definiuje kryteriów pozwalających na ocenę, czy dane miejsce dokarmiania dzików jest przewidziane do odstrzału czy odstrzał jest niedozwolony. Co skutkuje niemożnością ustalenia faktycznego statusu miejsca i egzekwowania sankcji za ew. zachowanie niezgodne z zapisem. Termin „pasy zaporowe” nie jest nigdzie zdefiniowany, również interpretacja terminu „punkt stałego dokarmiania” jest otwarta. Zapis sankcjonuje dokarmianie, które powinno być zaniechane.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Przepis obecnie obowiązuje. Został jedynie przeniesiony do ustawy z aktu niższego rzędu.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		<p>Art. 11 ust. 2 pkt 2 oraz art. 13</p>	<p>Wykreślenie lub modyfikacja zapisu. Dokarmianie prowadzi do wzrostu liczebności populacji, prowadzi do szeregu efektów ubocznych obejmujących zmiany zachowania i demografii populacji docelowych czy zmiany w roślinności, dokarmianie zwiększa ryzyko patogenów.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
		<p>Art. 43 d ust. 1 pkt</p>	<p>Ustawa nie powinna być miejscem w którym obiekty</p>	<p>Uwaga odrzucona.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			Rozszerzenie zakresu włph by obejmowały gospodarowanie tzw. zwierzyną drobną.	Uwaga niezrozumiała. WŁPH obejmuje gospodarowanie zwierzyną drobną.
25.	Komitet Ochrony Praw Dziecka, Fundacja Dzieci Niczyje, UNICEF, Niebieska Linia		Wprowadzenie bezwzględnego zakazu udziału dzieci w polowaniach w ustawie – Prawo łowieckiej. Naruszenie powyższego zakazu powinno być obwarowane sankcją karną (zawieszeniem lub pozbawieniem członkostwa w PZŁ, zagrożenie grzywną, karą ograniczenia lub pozbawienia wolności do lat 2). W procesie rozwojowym dziecko uczestniczące w zabijaniu zwierząt podlega adaptacyjnemu mechanizmowi znieczulenia na cierpienie innych istot. Udział w polowaniu to lekcja przemocy zaaranżowana przez dorosłego. Zakaz udziału dzieci w polowaniach jest istotne z uwagi na konieczność zachowania szczególnych względów bezpieczeństwa wobec nich.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.
26.	Klub Przyrodników	art. 8 ust 4. Art. 8a ust. 1	Dodać do wytycznych także ochronę przyrody. Dodać do wytycznych także ochronę przyrody (istotne w celu zwalczania gat. inwazyjnych). Wprowadzić możliwość nieobejmowania obwodem łowieckim oraz okresowego zakazu polowań dla: - terenów, dla których wymogi ochrony przyrody wymagają wyłączenia z wykonywania polowania - terenów rekreacji i wypoczynku Podział województwa na obwody łowieckie powinien podlegać konsultacjom społecznym, a nie być ograniczony do właścicieli nieruchomości.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji. Uwaga odrzucona. Polowanie jest tylko jednym z elementów gospodarki łowieckiej. Sam wymóg zakazu polowań nie może być przesłanką do wyłączenia z obwodu. Uwaga odrzucona. TK w uzasadnieniu do swojego wyroku nie wskazał na konieczność poddawania podziału

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Należy określić dostępny dla właścicieli i posiadaczy nieruchomości tryb wnioskowania o jej wyłączenie z istniejącego obwodu łowieckiego — np. w przypadku zmiany właściciela, zmiany zamierzonego sposobu korzystania z nieruchomości itp., Należy także ustalić, jak ma następować wyłączenie z obwodów łowieckich np. parków narodowych i rezerwatów przyrody nowo utworzonych oraz innych terenów, dla których zaistnieje przesłanka wyłączająca</p> <p>Jako przesłanka do analizy wniosków o wyłączenie własności z podziału na obwody łowieckie powinny być wskazane także zasady religijne lub moralne właściciela nieruchomości, w szczególności wyrażone sądownie ustanowionym zakazem polowania.</p> <p>Możliwość wnioskowania o sądowe ustanowienie zakazu polowania na własnej nieruchomości ze względu na przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne powinna dotyczyć wszystkich nieruchomości oraz wszystkich właścicieli i posiadaczy gruntów, a nie tylko nieruchomości zabudowanych.</p> <p>Wyłączenie polowań na gęsi niebędących w locie.</p>	<p>województwa na obwody łowieckie konsultacjom społecznym.</p> <p>Uwaga odrzucona. Wyłączanie parków narodowych i rezerwatów z obwodów łowieckich odbywa się automatycznie w oparciu o art. 26 PŁ. Właściciele nieruchomości mogą wystąpić o ustanowienie zakazu polowań.</p> <p>Uwaga odrzucona. Polowanie jest tylko jednym z elementów gospodarki łowieckiej. Sam wymóg zakazu polowań nie może być przesłanką do wyłączenia z obwodu nieruchomości, której ten zakaz dotyczy.</p> <p>Uwaga odrzucona. Należy wyważyć dwie wartości konstytucyjne, tj. prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej (jako elementu ochrony środowiska) z prawem własności.</p> <p>Uwaga bezzasadna. Poza zakresem nowelizacji. Polowanie na ptactwo, w tym na gęsi odbywa się tylko na osobniki będące w locie (poza</p>
--	--	--	---	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>Wyłączenie polowań na łyski znajdujące się na tafli wody.</p> <p>Rezygnacja z polowań nocnych na kaczki i gęsi.</p> <p>Uwzględnienie zakresu włph o gospodarowanie zwierzyną drobną.</p> <p>Uwzględnianie w włph terenów na których stosuje się szczególne ograniczenia form i terminów wykonywania polowania.</p> <p>Wyraźne zapisanie, że włph podlegają procedurze strategicznej oceny.</p>	<p>łyskami i jarząbkami)</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji. Strzał po wodzie uznaje się za niebezpieczny, ze względu na możliwość ślizgania się śrutu po tafli wody, w związku z czym jest zakazany.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p> <p>Uwaga odrzucona.. Poza zakresem nowelizacji WŁPH uwzględnia zwierzynę drobną.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności umieszczenia tego w PŁ.</p>
27.	Fundacja Niech Żyją		<p>Projektowane zmiany powinny dawać właścicielom nieruchomości pełne prawo do zgłoszenia wyłączenie tych nieruchomości z obwodów łowieckich. Zgłoszenie nie powinno podlegać swobodnej ocenie urzędniczej, tym bardziej na podstawie kryteriów, które zostały określone bardzo szeroko i niejednoznacznie.</p> <p>Przyjęcie nowelizacji w obecnym kształcie jest</p>	<p>Uwaga odrzucona. Należy wyważyć dwie wartości konstytucyjne, tj. prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej (jako elementu ochrony środowiska) z prawem własności.</p> <p>Uwaga odrzucona.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			<p>karmy i przeterminowanej żywności stanowi śmiertelne zagrożenie dla zwierząt.</p> <p>Wniosek o wprowadzenie do ustawy PŁ całkowitego zakazu wprowadzania do obrotu, sprzedaży oraz zakazu używania myśliwskiej amunicji ołowianej na terenie całego kraju od 1 stycznia 2016 r. Okres 12 miesięcy to wystarczający okres przejściowy, zakaz ten jest uzasadniony z punktu widzenia toksykologii, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami.</p> <p>Wprowadzenie do PŁ całorocznego zakazu polowań zbiorowych, które w sposób szczególnie intensywny oddziałują negatywnie na całe ekosystemy oraz na poszczególne siedliska. Oddziaływanie jest nielimitowane, niewybiórcze i tylko w niewielkim stopniu kontrolowane. Ponadto są mało efektywne 90% zwierzyny uśmiercana jest na polowaniach indywidualnych.</p> <p>Wprowadzenie do ustawy – PŁ wyraźnego zakazu wsiedlania ptaków łownych do środowiska naturalnego. Istnieją wątpliwości co do skuteczności i efektywności wsiedleń. Wsiedlanie bażantów jest niezgodne z obecnie obowiązującym prawem. Niejednokrotnie wprowadzane do środowiska ptaki mają geny ptactwa domowego.</p>	<p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem projektu nowelizacji.</p> <p>Uwaga odrzucona. Należy pamiętać, że polowania zbiorowe są wykonywane kilka razy w roku na danym obwodzie łowieckim. Ponadto pozyskanie zwierzyny na nich jest oceniane na około 70 % ogólnego pozyskania. (uzależnione od gatunku). Podana efektywność polowań zbiorowych określona na 10 % jest niczym nie uzasadniona. Na polowaniach indywidualnych pozyskuje się prawie w całości zwierzynę trofealną, która wymaga wnikliwej oceny i dotyczy niewielkiej ilości osobników.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p>
--	--	--	--	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			Wniosek o zawarcie w ustawie – PŁ całkowitego zakazu udziału dzieci w polowaniach. Udział w polowaniu to lekcja przemocy. Zakaz udziału dzieci w polowaniach jest istotne z uwagi na konieczność zachowania szczególnych względów bezpieczeństwa wobec nich.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji
28.	Państwowa Rada Ochrony Przyrody	27b ust. 1	<p>Niewłaściwe rozstrzygnięcie, że zakaz polowania może być wprowadzony wyłącznie na nieruchomościach zabudowanych, na których właściciel lub użytkownik przebywa. Powody zakazu nie są związane z miejscem przebywania ani obecnością budowli.</p> <p>Niedopuszczalne jest ograniczanie dozwolonych przesłanek wprowadzania zakazu polowań wyłącznie do przekonań religijnych i moralnych, których w dodatku trzeba dochodzić przed sądem. Zapis kuriozalny i niekonstytucyjny. Projekt ogranicza listę właścicieli i użytkowników, mogących wprowadzić zakaz do osób fizycznych co wprowadza kolejną nierówność.</p> <p>Błędne jest uproszczone rozwiązanie, że można wprowadzić albo całkowity zakaz polowania, albo żaden. Do osiągnięcia celów właściciela konieczny może być tylko zakaz częściowy (np. zakaz polowania na ptaki w ostoi ptasiej). Konsekwentnie właściciele lub użytkownicy, na wniosek których zostanie wprowadzony zakaz polowania nie powinni mieć prawa do ubiegania się o odszkodowania za szkody</p>	<p>Uwaga odrzucona. Należy wyważyć dwie wartości konstytucyjne, tj. prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej (jako elementu ochrony środowiska) z prawem własności.</p> <p>Uwaga odrzucona. Powoływanie się na światopogląd i religię jest możliwe przy odmowie służby wojskowej.</p> <p>Uwaga odrzucona. Światopogląd lub przekonania religijne, będące podstawą wniosku o ustanowienie zakazu polowań są wartościami bezwzględными i odnoszą się do sprzeciwu zabijania zwierząt w ogóle, a nie tylko do tych gatunków, które są z punktu widzenia wnioskodawcy niewygodne.</p>

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		<p style="text-align: center;">Art. 42b ust. 1-4</p>	<p>powodowane przez te zwierzęta. W przypadku wprowadzenia zakazu częściowego należy zmodyfikować także art. 48 pkt 7.</p> <p>Zarządzającemu nieruchomością powinno przysługiwać prawo do złożenia wiążącego zastrzeżenia co do planowanego terminu polowania.</p> <p>Zapisy dot. powiadamiania użytkowników nieruchomości i społeczeństwa o planowanych polowaniach są nieprecyzyjne. Nie jest jasne czy powiadomienie o polowaniu indywidualnym ma się odbywać jedynie za pomocą środków wymienionych w ust. 1, w jakim terminie i kiedy uznaje się, że powiadomienie jest skuteczne. Potrzeba doprecyzowania.</p> <p>Wójtowie powinni mieć obowiązek informowania o polowaniach zbiorowych na stronach www gmin. Ponadto organizator polowania zbiorowego powinien mieć obowiązek ogłaszania informacji o terminie i godzinach polowania na tablicach przy drogach wjazdowych do lasu.</p> <p>Dopuszczenie polowań nocnych jest niewłaściwe, stwarza zagrożenie nie tylko dla ludzi, ale dla zwierząt</p>	<p>Uwaga odrzucona. Pozostawienie nieruchomości w granicach obwodu nakłada pewne obowiązki. W skrajnych przypadkach każdorazowe zastrzeżenie co do terminu polowania byłoby faktycznie zakazem jego wykonywania.</p> <p>Uwaga odrzucona. Powiadamiani będą tylko ci władający nieruchomościami, którzy taki akces złożyli (ust. 1) i oni wskażą sposób powiadomienia (telefon lub pocztę elektroniczną). Wykonujący polowanie ma obowiązek dołożyć należytej staranności w dopełnieniu tego obowiązku.</p> <p>Uwaga częściowo uwzględniona. Dopisano informowanie o polowaniach zbiorowych na stronach internetowych gmin. Polowanie zbiorowe składa się z kilku, a nawet kilkunastu miotów ulokowanych w różnych częściach obwodu. Ustalenie ilości dróg do każdego miotu wraz z podaniem godzin i rozstawienie tablic faktycznie uniemożliwiłoby wykonanie polowania.</p> <p>Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji</p>
--	--	--	--	---

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			gatunków chronionych. Dopuszczenie nocnych polowań na kaczki oznacza zgodę na powszechne zabijanie chronionych gatunków ptaków wodnych, gdyż strzelanie po zmroku do lecących kaczek nie daje gwarancji pewnego rozpoznania gatunku.	
		Art. 43e ust. 1 pkt 2	Wprowadzone rozróżnienie między miejscami stałego dokarmiania i ńęciskami, w odniesieniu do miejsc, w których nie wolno polować jest niejednoznaczne (brak definicji pojęć) co może powodować trudności interpretacyjne lub nadużycia. Propozycja pozostawienia zakazu polowań przy wszystkich tych obiektach, lub przynajmniej zdefiniować te pojęcia. Prośba o rozważenie wprowadzenia zakazu polowania przy norach i poidłach z uwagi na nieetyczność oraz cierpienia zwierząt postrzelonych, które mogą się chować w norach wraz z niemożnością ich dostrzelenia.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji
		Art. 43 ust. 1 pkt 2	W przypadku niektórych wytycznych do wydania rozporządzeń należy dodać także analizę potrzeb gatunków chronionych oraz rzadkich siedlisk.	Uwaga odrzucona. Potrzeby środowiskowe gatunków chronionych są rozpatrywane na etapie tworzenia rpł oraz wpłh. Potrzeby te uwidaczniane są też w planach ochrony obszarowej.
		Art. 13 ustawy - PŁ	Należy bezwzględnie usunąć niezgodności polskiego prawa z art. 6 ust. 2 i 3 Dyrektywy Ptasiej i implementować je do ustawy – PŁ.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji
			Należy zrezygnować z obowiązku dokarmiania zwierząt. Przez dzierżawców i zarządców obwodów	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 4 ust. 6 ustawy – PŁ	łowieckich. Art. 13 powinien je dopuszczać jedynie w okresach drastycznego niedostatku żeru naturalnego.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji
		Art. 26	Definicja kłusownictwa powinna - zgodnie z powszechnym rozumieniem – obejmować także zabijanie z broni myśliwskiej, w ramach polowania lub w celu wejścia w posiadanie zwierząt z gatunków chronionych a nie jedynie „zwierzyny”. Odpowiedzialność myśliwych za umyślne zabijanie zwierząt gatunków chronionych powinna być zwiększona.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem nowelizacji
		Art. 28 ust. 1pkt 3 i 5	Dodanie punktu „1a całe lub części obszarów Natura 2000, na których zakaz polowań wynika z planów ochrony lub projektów zadań ochronnych;” Należy dodać takie zastrzeżenie, że odtwarzanie i hodowla w ramach gospodarki łowieckiej może dotyczyć jedynie gatunków rodzimych. W przypadku inwazyjnych gatunków obcych celem łowiectwa powinno być nie utrzymanie, ale eliminacja tych gatunków.	Uwaga odrzucona. Obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów i nie ma konieczności umieszczenia tego w PŁ.
29.	Krzysztof Kamiński	Przewrócenie dotychczasowego stanu terytorialnego obwodów łowieckich.	Propozycja absurdalna, trudność wykonania rejestru powierzchniowego obwodów z wyłączeniami gruntów prywatnych, brak określenia kto będzie ponosił koszty sporządzania rejestru. Trudność w powiadamianiu właścicieli gruntów o polowaniu indywidualnym w przypadku gdy polowanie odbywa się na obszarze	Uwaga odrzucona. Potrzeba nowelizacji wynika z obowiązku realizacji wyroku TK z 10 lipca br. Kwestia prowadzenia rejestru będzie rozważana z uwagi na skutek ekonomiczny. Kwestia informowania o polowaniu indywidualnym

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			obejmującym teren kilkudziesięciu właścicieli.	wynika także z ww. wyroku.
30.	Krzysztof Morow	Art. 5	Na pewne drapieżniki (niedźwiedzie, wilki i rysie) nie będzie się polowało a pozostałe drapieżniki należą do zwierzyny drobnej nie jest potrzebne również słowo „drapieżniki”.	Uwaga odrzucona. Pojęcie drapieżników jest istotne, ponieważ na nim opiera się treść art. 44a ust. PŁ dotyczącego stosowania pułapek żywołownych
		Art. 43 d ust. 1 pkt 1)	Po słowach „stado” dodać „(chmarę)”.	Uwaga odrzucona. Termin z gwary łowieckiej i jest odpowiednikiem „stada”. Użyty termin nie wymaga podawania definicji.
		Uzasadnienie str. 12	Zmiana określenie „zwierzyna łowna” na „zwierzyna” lub „zwierzęta łowne”	Uwaga przyjęta
		Uchylenie art. 34 pkt 4		Uwaga odrzucona. Poza zakresem regulacji.
		Art. 42 d otrzymuje nowe brzmienie	W myśl proponowanej zmiany myśliwy będzie zobowiązany do przedstawienia właściwemu nadleśniczemu pozyskanego trofeum z polowania na samce zwierzyny płowej i muflony do oceny prawidłowości dokonania odstrzału. Do 2004 r. istniał taki obowiązek. Nadleśniczy, który jest odpowiedzialny za gospodarkę leśną w skład której wchodzi gospodarowanie zwierzyną i będzie miał wgląd w wykonywanie planów strukturalnego pozyskania zwierząt łownych, stanowiących część rpl uprzednio przez niego zatwierdzanych.	Uwaga odrzucona. Poza zakresem regulacji.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

		Art. 42da	<p>Gospodarowanie zwierzyną w stanie wolnym pozostaje własnością Skarbu Państwa i powinno być kontrolowane przez jego reprezentanta.</p> <p>Wprowadzenie delegacji dla MŚ w porozumieniu z MRiRW po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Łowieckiej Zrzeszenia PZŁ do określenia w drodze rozporządzenia zasad selekcji populacyjnej i osobniczej zwierząt łownych. W przypadku osiągnięcia zamierzonych celów może zaistnieć potrzeba zmiany zasad gospodarowania populacjami zwierząt łownych. Zmiany łatwiej i szybciej przeprowadzić będzie można w drodze rozporządzenia niż zmienić ustawę.</p>	Uwaga odrzucona. Poza zakresem regulacji.
31	Wiesław Biskupski		<p>Mam ogólną refleksję, że projekt, poza istotnymi pro konstytucyjnymi zmianami ustawy, w dużej części zajmuje 3-rzędowymi sprawami które powinny regulować akty wykonawcze, i w konsekwencji zmienia się w regulamin polowań, który z racji praktycznej, powinien być bardziej elastyczny i dostosowywać się do życia. A jeśli ustawa ma być tak szczegółowa, to dlaczego np. w części dotyczącej zasad wykonywania polowań, nie przewidziano polowania indywidualnego z psem na dziki (w związku z różnymi zagrożeniami) i drapieżniki takie jak kuna, szop, norka, jako jednego z najbardziej efektywnych polowań (stosowanych w dawnych czasach). Proponowane zmiany stanowią więc konglomerat spraw zasadniczych i spraw mogących być regulowanymi, ale nie w ustawie.</p>	Uwaga odrzucona. Poza zakresem regulacji.

Zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych i opiniowania

			Mało profesjonalistów przy tej ustawie pracowało - szkoda bo wyjdzie dziwny dokument, którego po roku trzeba będzie niewątpliwie nowelizować	
32	Adam Albertusiak		W art. 27 ust.1 Ustawy Prawo łowieckie powinna zostać doprecyzowana data wejścia w życie stosownej uchwały sejmiku województwa - uchwała powinna mieć moc obowiązującą od najbliższego 1 kwietnia (początek roku gospodarczego - naliczanie czynszów dzierżawnych...) po podjęciu takiej uchwały. To rozwiąże wątpliwości dotyczące choćby naliczania nowego czynszu, wg nowych "powierzchni po wyłączeniach" w trakcie trwania roku gospodarczego (sezonu łowieckiego). Ale także rozwiąże kwestie planów pozyskania zwierzyny, szczególnie w sytuacji znacznych zmian powierzchni obwodu	Uwaga odrzucona. Termin wejścia w życie uchwały, określi sama uchwała.

Warszawa, 23 lutego 2015 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1837.2014 / 10 /DK

dot.: RM-10-16-15 z 23.02.2015 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z up. Ministra Spraw Zagranicznych

SECRETARZ STANU

Hafsa Trzaskowska

Do wiadomości:

Pan Maciej Grabowski
Minister Środowiska

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie szczegółowego zakresu danych, które powinny zawierać roczne plany
łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane**

Na podstawie art. 8 ust. 23 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres danych, które powinny zawierać roczne plany łowieckie;
- 2) szczegółowy zakres danych, które powinny zawierać wieloletnie łowieckie plany hodowlane.

§ 2. 1. W rocznym planie łowieckim, zwanym dalej „planem rocznym”, zamieszcza się:

- 1) dane ogólne:
  - a) numer obwodu łowieckiego, jego powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych oraz powierzchnię po wyłączeniach, o których mowa w art. 26 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie,
  - b) nazwę województwa i powiatu, nazwę i adres siedziby nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, w których jest położony obwód łowiecki, nazwę i adres właściwego organu okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego, na którego obszarze właściwości jest położony obwód łowiecki, oraz nazwę i adres dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,
  - c) datę sporządzenia planu rocznego oraz roku gospodarczego, na jaki został on sporządzony,
  - d) imię, nazwisko oraz podpis osoby sporządzającej plan roczny;
- 2) dane dotyczące zagospodarowania obwodu łowieckiego oraz szkód łowieckich:
  - a) liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, z podaniem łącznej wielkości etatu, liczbę osób zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę lub powołanych w celu wykonywania zadań z zakresu gospodarki łowieckiej,

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r. ... .

- b) liczbę urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, z podziałem na ich rodzaje (paśniki, lizawki, ambony, woliery, zagrody i inne),
  - c) liczbę i łączną długość pasów zaporowych wyrażoną w kilometrach,
  - d) powierzchnie obszarów obsianych lub obsadzonych roślinami stanowiącymi żer dla zwierzyny na pniu (poletek łowieckich) oraz zagospodarowanych przez dzierżawcę lub zarządcę łąk śródleśnych i przyleśnych, wyrażone w hektarach,
  - e) masę i rodzaj karmy (objętościowa sucha, objętościowa soczysta, treściwa) oraz masę soli podawanej zwierzynie, wyrażone w tonach,
  - f) powierzchnię zredukowaną, o której mowa w § 4 ust. 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 45, poz. 272), wyrażoną w hektarach,
  - g) koszty poniesione na prowadzenie gospodarki łowieckiej, w tym kwotę wypłaconych odszkodowań łowieckich za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych, wyrażone w tysiącach złotych;
- 3) informację o przychodach ze sprzedaży tusz zwierzyny płowej w obwodzie łowieckim;
- 4) dane dotyczące zwierząt łownych w obwodzie łowieckim, określone osobno dla każdego z gatunków tych zwierząt:
- a) szacowaną liczebność występujących zwierząt łownych, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany plan roczny, z wyłączeniem łownych ptaków migrujących,
  - b) planowaną liczebność zwierzyny grubej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia okresu polowań na tę zwierzynę, z uwzględnieniem podziału na gatunki zwierzyny,
  - c) planowaną do zasiedlenia w roku gospodarczym, na który jest sporządzany plan roczny, liczbę zwierząt łownych,
  - d) planowaną do pozyskania w drodze odstrzałów lub odłowów liczbę zwierząt łownych w roku gospodarczym poprzedzającym rok gospodarczy, na który sporządza się ten plan roczny,
  - e) liczbę zwierząt łownych pozyskanych w drodze odstrzałów i odłowów w roku gospodarczym poprzedzającym rok gospodarczy, na który sporządza się ten plan roczny,
  - f) liczbę ubytków w zwierzynie grubej, powstałych w roku gospodarczym poprzedzającym rok gospodarczy, na który sporządza się ten plan roczny, z innych przyczyn niż wymienione w lit. e,

- g) liczbę zasiedlonych zwierząt łownych, według stanu na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany plan roczny,
- h) liczbę zwierząt łownych, których pozyskanie w danym roku gospodarczym uwzględnia optymalne gospodarowanie populacjami zwierząt łownych, z podziałem na gatunki, zwierzynę grubą i drobną oraz w przypadku zwierzyny grubej, z wyłączeniem dzików, także z podziałem na płeć i osobniki młode (do pierwszego roku życia),
- i) minimalną i maksymalną liczbę zwierząt łownych zaplanowanych do pozyskania w danym roku gospodarczym z uwzględnieniem, że pozyskanie następuje w przedziale:
  - od 90% do 110% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny grubej,
  - od 85% do 115% liczby, o której mowa w lit. h – w przypadku zwierzyny drobnej,z zaokrągleniem do pełnych liczb, przyjmując, że wartości po przecinku do 49 zaokrągla się w dół, a wartości po przecinku od 50 zaokrągla się w górę,
- j) optymalną liczbę dzików i zwierzyny płowej uwzględnianych przy realizacji planów rocznych, zgodnie z zasadami selekcji populacyjnej i osobniczej, o których mowa w art. 34 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, z podziałem na gatunki, a ponadto w przypadku samców zwierzyny płowej – z podziałem na klasy wieku.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2, i informację, o której mowa w ust. 1 pkt 3, podaje się odpowiednio w oddzielnych pozycjach, w których uwzględnia się stan:

- 1) planowany do realizacji w roku gospodarczym poprzedzającym rok gospodarczy, na który sporządza się ten plan roczny;
- 2) wynikający z realizacji poprzedniego planu rocznego;
- 3) na dzień 10 marca roku, w którym jest sporządzany plan roczny;
- 4) planowany do realizacji w bieżącym roku gospodarczym.

3. Liczbę ubytków, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. f, uwzględnia się w liczbie zwierząt łownych, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. e.

4. Liczbę ubytków, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. f, ustala się na podstawie protokołów stwierdzenia ubytku, potwierdzonych przez pracownika Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe lub funkcjonariusza Straży Gminnej, lub innego upoważnionego pracownika gminy, lub funkcjonariusza Policji, lub strażnika Państwowej

Straży Łowieckiej, lub funkcjonariusza straży ochrony kolei, przechowywanych w dokumentacji dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego.

§ 3. Wieloletni łowiecki plan hodowlany, zwany dalej „planem wieloletnim”, składa się z części:

- 1) ogólnej;
- 2) szczegółowej.

§ 4. 1. W części ogólnej planu wieloletniego zamieszcza się:

- 1) dane ogólne:
  - a) datę sporządzenia planu wieloletniego,
  - b) imię, nazwisko i podpis osoby sporządzającej plan wieloletni,
  - c) imię, nazwisko i podpis przedstawiciela Polskiego Związku Łowieckiego,
  - d) podpis marszałka województwa wraz z odciskiem pieczęci urzędowej;
- 2) dane dotyczące rejonu hodowlanego:
  - a) nazwę województwa, nazwy nadleśnictw oraz numery obwodów łowieckich,
  - b) powierzchnię wyrażoną w hektarach, w tym powierzchnię gruntów leśnych,
  - c) nazwy występujących gatunków zwierząt łownych,
  - d) średnią masę trofeów samców pozyskanej zwierzyny płowej w okresie 3 lat przed dniem sporządzenia planu wieloletniego, z uwzględnieniem podziału na gatunki,
  - e) opis struktury płciowej występującej zwierzyny grubej,
  - f) opis struktury wiekowej samców zwierzyny płowej,
  - g) nazwy gatunków i szacunkową liczebność drapieżników.

2. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b–d, f i g, podaje się oddzielnie dla każdego z obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany.

§ 5. 1. W części szczegółowej planu wieloletniego zamieszcza się dane dotyczące rejonu hodowlanego:

- 1) kategorię obwodów łowieckich;
- 2) liczbę łosi, jeleni, jeleni sika, danieli, muflonów, dzików na 1 000 ha oraz liczbę saren, zajęcy, kuropatw na 100 ha, według stanu na dzień sporządzenia planu wieloletniego, w tym łosi i jeleni również w odniesieniu do powierzchni leśnej, a zajęcy i kuropatw również w odniesieniu do powierzchni polnej;
- 3) stan zagospodarowania rejonu hodowlanego:
  - a) liczbę i rodzaj urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b,

- b) powierzchnię obszarów obsianych lub obsadzonych roślinami stanowiącymi żer dla zwierzyny na pniu (poletki łowieckich),
  - c) powierzchnię zagospodarowanych przez dzierżawców lub zarządców łąk śródleśnych i przyleśnych,
  - d) liczbę pasów zaporowych oraz ich łączną długość wyrażoną w kilometrach;
- 4) zadania w zakresie zagospodarowania obwodów łowieckich, o którym mowa w pkt 3, na okres obowiązywania planu;
- 5) docelową liczbę łosi, jeleni, jeleni sika, danieli, muflonów, dzików na 1 000 ha oraz docelową liczbę saren, zajęcy, kuropatw na 100 ha, w tym łosi i jeleni również na 1 000 ha powierzchni leśnej, a zajęcy i kuropatw również na 100 ha powierzchni polnej.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, podaje się oddzielnie dla każdego z obwodów łowieckich tworzących rejon hodowlany.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (Dz. U. Nr 221, poz. 1646, z 2013 r. poz. 95 oraz z 2014 r. poz. 1900), które zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Delegacja zawarta w art. 8 ust. 23 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.) zobowiązuje ministra właściwego do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu danych, które powinny zawierać roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane, uwzględniając potrzebę optymalnego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz ochrony lasów i użytków rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta.

Obecnie kwestie te reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (Dz. U. Nr 221, poz. 1646, z późn. zm.).

Wskutek nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie część uregulowań zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu została przeniesiona do ustawy celem zapewnienia ich zgodności z wymogami art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Do uregulowania, w drodze rozporządzenia, pozostała jednak szczegółowa zawartość rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych.

Projektowane rozwiązania powielają rozwiązania, które sprawdziły się na mocy dotychczas obowiązującego rozporządzenia. Nie powinny one prowadzić, nawet w przypadku maksymalnego pozyskania zwierzyny w danym roku gospodarczym, do nadmiernego pozyskiwania zwierząt łownych, zagrażającego ich populacji. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane, które sporządza się na okres 10 kolejnych lat gospodarczych, zawierają docelową liczbę łosi, jeleni, jeleni sika, danieli, muflonów i dzików na 1 000 ha oraz docelową liczbę saren, zajęcy i kuropatw na 100 ha. Podkreślić należy, że jednym z warunków zatwierdzenia przez właściwych miejscowo nadleśniczych lub regionalnych dyrektorów Lasów Państwowych rocznych planów łowieckich jest to, czy zawarte w nich dane (a zatem również liczba zwierząt zaplanowanych do pozyskania) gwarantują osiągnięcie celów określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym. Jeżeli zatem w danym roku gospodarczym nastąpi maksymalne pozyskanie zwierzyny, to dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich powinni zaplanować do pozyskania w następnym roku gospodarczym lub w kolejnych latach taką liczbę zwierzyny, która umożliwi osiągnięcie założonych celów w wieloletnim planie hodowlanym. Obowiązek planowania gospodarki łowieckiej w danym roku gospodarczym w kontekście celów wieloletniego planu hodowlanego eliminuje zatem ryzyko nadmiernego

pozyskania zwierzyny. Zasada ta to swoisty mechanizm zabezpieczający niewielkie populacje zwierząt łownych przed nadmiernym pozyskaniem.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do konsultacji publicznych i opiniowania oraz uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji oraz jest zgodny z prawem UE.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu danych, które powinny zawierać roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody, tel. 22 579-2550, e-mail: anna.zornaczuk-luba@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 17 lutego 2015 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe zawarte w art. 8 ust. 23 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac leg. MŚ</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Regulacja określa szczegółowy zakres danych, które powinny zawierać roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane, uwzględniając zasadę optymalnego gospodarowania populacjami zwierząt łownych oraz ochrony lasów i użytków rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez te zwierzęta.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, zastępującego obecnie obowiązujące, wynika z faktu zmiany delegacji w ustawie – Prawo łowieckie, poprzez dostosowanie jej do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji, polegającej na określeniu wytycznych do wydania aktu wykonawczego oraz związane jest z przeniesieniem części jego treści do samej ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W wielu krajach UE gospodarka łowiecka nie podlega tak szczegółowemu planowaniu, jak w Polsce. Wieloletnie łowieckie plany hodowlane są stosowane tylko w RP, natomiast roczne plany łowieckie w ograniczonym zakresie obowiązują w innych krajach unijnych. Jednak ze względu na inny model łowiectwa w Europie, tj. związany z własnością gruntu, plany pozyskania nie są tak szczegółowe, z powodu np. braku dokładnej inwentaryzacji zwierzyny.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki	Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego – 116 tys.	Publikacje GUS	Określanie limitów pozyskania zwierzyny.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	430 nadleśnictw, 17 dyrekcji regionalnych	Publikacje GUS	Zatwierdzanie rocznych planów łowieckich, sporządzanie i zatwierdzanie planów wieloletnich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, instytucje naukowe, wojewodowie i marszałkowie oraz organizacje społeczne działające na rzecz ochrony przyrody. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0

budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Roczne i wieloletnie plany łowieckie regulują liczebność populacji zwierzyny, a więc pośrednio wpływają na stan środowiska jej bytowania.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wejście w życie rozporządzenia jest istotne ze względu na możliwość prowadzenia gospodarki łowieckiej, której podstawowym dokumentem planistycznym są roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Zawierają one dane dotyczące np. szkód łowieckich i liczebności populacji zwierzyny i oparty na nich poziom pozyskania.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie planuje się ewaluacji.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie określenia wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających
na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego**

Na podstawie art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się następujące wskaźniki liczebności zwierzyny:

- 1) średnie wyliczone z rocznych planów łowieckich z ostatnich trzech lat liczebności zwierzyny płowej, wyrażone w jednostkach jelenich, przyjmując, że 1 jeleni = 2 danieli = 5 saren, oraz muflonów i dzików, w przeliczeniu na 1 000 ha powierzchni obwodu;
- 2) średnie z ostatnich trzech lat pozyskania zwierzyny grubej i drobnej w przeliczeniu na 1 000 ha powierzchni obwodu, przyjmując, że 0,5 jelenia = 1 daniel = 1 muflon = 2 sarny = 4 dziki = 15 zajęcy = 10 dzikich gęsi = 30 bażantów = 30 dzikich kaczek = 30 kuropatw.

2. W przypadku dokonania przez dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego udokumentowanego zasiedlenia obwodu łowieckiego zwierzyną drobną, wskaźniki liczebności zwierzyny, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ocenia się na podstawie średniego pozyskania zwierzyny drobnej z ostatnich trzech lat przed dokonaniem zasiedleniem.

§ 2. Czynnikiem dodatkowo wpływającymi na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego są:

- 1) powierzchnia obwodu łowieckiego;
- 2) lesistość obwodu łowieckiego;
- 3) udział siedlisk boru świeżego, boru mieszanego świeżego i boru mieszanego;
- 4) łąki śródleśne i przyleśne;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r. ... .

- 5) obecność naturalnych wodopojów i terenów bagiennych;
- 6) obecność ostoi zwierząt.

§ 3. Czynnikiem ujemnie wpływającymi na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego są:

- 1) brak ciągłości obwodu łowieckiego;
- 2) wielkość sieci dróg publicznych o intensywnym ruchu samochodowym;
- 3) penetracja obwodu łowieckiego przez ludzi niezwiązana z prowadzeniem gospodarki leśnej lub rolnej;
- 4) powierzchnia pól uprawnych zagrożona szkodami łowieckimi.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie ... .

MINISTER ŚRODOWISKA

UZASADNIENIE

Konieczność wydania nowego rozporządzenia ministra właściwego ds. środowiska w sprawie określenia wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego wynika z nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie, która została przeprowadzona w celu zapewnienia jej zgodności z Konstytucją RP i wprowadziła nową delegację w art. 30 ust. 8.

Wcześniej obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (Dz. U. Nr 210, poz. 1791, z późn. zm.) utraciło moc z chwilą wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie.

W wyniku ww. nowelizacji zmianie uległ model kategoryzacji obwodów łowieckich. Dotychczasowe rozwiązania obowiązujące na gruncie ww. rozporządzenia zastąpiono kategoryzacją w drodze uchwały sejmiku województwa (art. 30 ust. 4).

Przedmiotowe rozporządzenie określa wskaźniki liczebności zwierzyny wyrażone w jednostkach jelenich oraz czynniki środowiskowe dodatnio i ujemnie wpływające na bytowanie zwierzyny. Regulacja ta bazuje na rozwiązaniach dotychczasowych, wynikających z rozporządzenia z 2002 r., które z powodzeniem były stosowane w praktyce.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie wymaga notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie określenia wskaźników liczebności zwierzyny oraz czynników wpływających na środowisko bytowania zwierzyny i walory łowieckie obwodu łowieckiego.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski– Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody, tel. 22 579-2550, e-mail: anna.zornaczuk-luba@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 17 lutego 2015 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe zawarte w art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac leg. MŚ:</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Regulacja określa wskaźniki i czynniki mające znaczenie przy kwalifikacji obwodu łowieckiego do określonej kategorii, co jest istotne przy ustalaniu czynszu dzierżawnego, płaconego przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich podmiotom wydzierżawiającym te obwody.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie, która określiła nową delegację do wydania rozporządzenia. Wcześniej obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2002 r. (Dz. U. Nr 210, poz. 1791, z późn. zm.) w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną utraciło moc z chwilą wejścia w życie ww. nowelizacji. Część ustaleń powyższego rozporządzenia znalazła się w ustawie – Prawo łowieckie, pozostałe stanowią materię do wydania rozporządzenia przez Ministra Środowiska.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kategoryzacja obwodów łowieckich wynika z przyjętego w Polsce modelu łowiectwa, innego niż w innych krajach Europy. Obwody wydzierżawia się kołom łowieckim, które prowadzą gospodarkę łowiecką. W UE dominuje model, w którym prawo do polowania związane jest z własnością gruntu. Właściciel terenu może sam wykonywać polowanie lub sprzedać taką możliwość zainteresowanym podmiotom.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki	Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego (ponad 2,5 tys. kół łowieckich)	Publikacje GUS	Regulacja wpływa na wysokość wypłacanego czynszu dzierżawnego.
Sejmiki województw	16		Konieczność dokonania kategoryzacji dla każdego obwodu łowieckiego.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	17 dyrekcji regionalnych		Regulacja wpływa na wysokość otrzymywanego czynszu dzierżawnego.
Starostwa powiatowe	380		Regulacja wpływa na wysokość rozliczanego czynszu dzierżawnego między gminami a nadleśnictwami.
Gminy	2479		Regulacja wpływa na wysokość otrzymywanego czynszu dzierżawnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, instytucje naukowe, wojewodowie i marszałkowie oraz wybrane organizacje społeczne działające na rzecz ochrony przyrody. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja nie będzie miała wpływu na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
W obecnie obowiązującym rozporządzeniu każdy istniejący obwód łowiecki jest zaliczony do jednej z kategorii, w oparciu o te same, co w proponowanej regulacji kryteria. Wejście w życie rozporządzenia spowoduje jedynie ich aktualizację. Ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości gospodarki łowieckiej, kategoryzacja musi zostać wykonana rozsądnym, w możliwie najszybszym terminie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się ewaluacji. Efektem wprowadzenia będzie zaliczenie każdego obwodu łowieckiego do danej kategorii, co umożliwi jego wydzierżawienie i prowadzenie gospodarki łowieckiej w ogóle.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie wskaźników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii obwodów
łowieckich oraz sposobu ustalania udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną**

Na podstawie art. 30 ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób ustalania udziału dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, poniesionych przez nadleśnictwo na terenie obwodu łowieckiego, w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania: łosi, jeleni, danieli i saren;
- 2) wysokość wskaźników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich stosowanych do ustalenia czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego.

§ 2. 1. Wysokość udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, poniesionych przez nadleśnictwo na terenie obwodu łowieckiego, jest następująca: za każdy 1% niezrealizowania planowanego w rocznym planie łowieckim pozyskania łosi, jeleni, danieli i saren – udział wynosi 1% poniesionych przez nadleśnictwo kosztów ochrony lasu przed zwierzyną, przyjmując, że jeden jeleń = 0,3 łosia = 2 danieli = 5 saren.

2. W przypadku zwiększenia czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego o udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, wydzierżawiający przedstawia dzierżawcy zestawienie poniesionych kosztów.

§ 3. Do ustalenia czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego stosuje się następujące wskaźniki przeliczeniowe:

- 1) 0,07 q/ha – dla obwodu bardzo dobrego;
- 2) 0,04 q/ha – dla obwodu dobrego;
- 3) 0,02 q/ha – dla obwodu średniego;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r. ... .

- 4) 0,01 q/ha – dla obwodu słabego;
- 5) 0,004 q/ha – dla obwodu bardzo słabego.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie ... .

MINISTER ŚRODOWISKA

UZASADNIENIE

Konieczność wydania nowego rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie wskaźników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich oraz sposobu ustalania udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną wynika z nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie, która została przeprowadzona w celu zapewnienia jej zgodności z Konstytucją RP i wprowadzenia nowej delegacji w art. 30 ust. 9. Wcześniej obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z 4 grudnia 2002 r. w sprawie zasad kategoryzacji obwodów łowieckich, szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (Dz. U. Nr 210, poz. 1791, z późn. zm.) utraciło moc z chwilą wejścia w życie ww. nowelizacji ustawy.

Zgodnie z art. 30 ust. 7 ustawy – Prawo łowieckie, czynsz za dzierżawę obwodu łowieckiego ustala się, w zależności od kategorii obwodu łowieckiego, mnożąc ilość hektarów obszaru dzierżawionego przez średnią cenę żyta ustalaną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego, stosując wskaźnik przeliczeniowy, który nie może być wyższy niż 0,07 q żyta za 1 hektar. Jednocześnie, w myśl art. 30 ust. 1 i 2, w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania łośi, jeleni, danieli i saren, w wysokości czynszu za dzierżawę albo – odpowiednio – ekwiwalentu uiszczanego przez zarządcę obwodu łowieckiego uwzględnia się udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, poniesionych przez nadleśnictwo na terenie obwodu łowieckiego, przy czym udział ten nie może przekroczyć 10% wartości wpływów ze sprzedaży tusz wymienionych gatunków w poprzednim roku gospodarczym. Minister właściwy do spraw środowiska został z kolei upoważniony na mocy art. 30 ust. 9 ustawy, do określenia sposobu ustalania ww. udziału w kosztach oraz wskaźników przeliczeniowych do obliczania czynszu za dzierżawę. Przedmiotowe rozporządzenie wprowadza w związku z tym przeliczniki określające udział poszczególnych gatunków zwierzyny płowej stosowane do ustalenia udziału dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną. Podstawą wyznaczenia przeliczników jest porównanie potrzeb żywieniowych 4 wymienionych gatunków zwierzyny przekładających się proporcjonalnie na wysokość szkód wyrządzanych w uprawach i drzewostanach leśnych.

Przedmiotowa regulacja powieła rozwiązania obowiązujące na gruncie rozporządzenia z 2002 r., które sprawdziły się w praktyce. Projekt zostanie rozesłany do konsultacji publicznych i zaopiniowania podmiotom zainteresowanym gospodarką łowiecką i ochroną zwierzyny.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wskaźników przeliczeniowych dla poszczególnych kategorii obwodów łowieckich oraz sposobu ustalania udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski– Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody, tel. 22 579-2550, e-mail: anna.zornaczuk-luba@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 11 lutego 2015 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe zawarte w art. 30 ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac leg. MŚ:</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Regulacja określa sposób ustalania udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną w przypadku nieusprawiedliwionego niezrealizowania rocznego planu łowieckiego przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego. Drugim elementem rozporządzenia jest określenie wskaźników przeliczeniowych opartych na równowartości pieniężnej żyta do ustalania czynszu dzierżawnego płaconego przez dzierżawców obwodów łowieckich podmiotom wydzierżawiającym te obwody.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z faktu zmiany delegacji w ustawie Prawo łowieckie oraz przeniesieniu części jego treści do samej ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wyliczanie czynszu za dzierżawę obwodów łowieckich oraz konieczność udziału w kosztach ochrony lasu, w przypadku nierealizowania rocznego planu łowieckiego wynika z przyjętego w Polsce modelu łowiectwa, innego niż w innych krajach Europy. Obwody wydzierżawia się kołom łowieckim, które prowadzą gospodarkę łowiecką. W UE dominuje model, w którym prawo do polowania związane jest z własnością gruntu. Właściciel terenu może sam wykonywać polowanie lub sprzedać taką możliwość zainteresowanym podmiotom.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki	Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego (ponad 2,5 tys. kół łowieckich)	Publikacje GUS	Regulacja wpływa na wysokość wypłacanego czynszu dzierżawnego.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	17 dyrekcji regionalnych		Regulacja wpływa na wysokość otrzymywanego czynszu dzierżawnego oraz wysokość udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.
Starostwa powiatowe	380		Regulacja wpływa na wysokość rozliczanego czynszu dzierżawnego między gminy i nadleśnictwa.

Gminy	2476		Regulacja wpływa na wysokość otrzymywanego czynszu dzierżawnego.
-------	------	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, instytucje naukowe, wojewodowie i marszałkowie oraz wybrane organizacje społeczne działające na rzecz ochrony przyrody. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Regulacja nie będzie miała wpływu na pozostałe obszary.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu obowiązują te same wskaźniki przeliczeniowe oraz w ten sam sposób obliczany jest udział w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, dla wydzierżawiających nic się nie zmienia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie planuje się ewaluacji. Proponowana regulacja powiela przepisy obecnego rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia

**w sprawie danych zawartych w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny
do punktu skupu oraz oznakowania tusz**

Na podstawie art. 42c ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) dane, które powinny być zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu;
- 2) wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny;
- 3) sposób oznakowania tusz zwierzyny.

§ 2. Dokument potwierdzający przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu zawiera:

- 1) pieczęć przedsiębiorcy prowadzącego punkt skupu;
- 2) określenie miejscowości punktu skupu;
- 3) numer dokumentu;
- 4) określenie dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, w którym pozyskano zwierzynę;
- 5) numer obwodu łowieckiego, w którym pozyskano zwierzynę;
- 6) województwo, w którym pozyskano zwierzynę;
- 7) imię i nazwisko myśliwego lub osoby dostarczającej tuszę;
- 8) adres myśliwego lub osoby dostarczającej tuszę;
- 9) datę, godzinę i miejsce pozyskania zwierzyny;
- 10) określenie gatunku pozyskanej zwierzyny oraz numer tuszy w upoważnieniu do wykonywania polowania indywidualnego albo w świadectwie pochodzenia zwierzyny;
- 11) numer znaku służącego do oznakowania tuszy;
- 12) określenie klasy jakości tuszy;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r.

- 13) wagę tuszy wyrażoną w kg;
- 14) cenę jednostkową za kg tuszy;
- 15) wartość tuszy;
- 16) numer upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego albo świadectwa pochodzenia zwierzyny;
- 17) oświadczenie myśliwego lub osoby dostarczającej tuszę o braku zastrzeżeń wagowych i jakościowych oraz o dołączeniu oświadczenia o przeprowadzeniu oględzin tuszy odstrzelonego zwierzęcia, którego wzór został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1577);
- 18) datę i godzinę przyjęcia tuszy potwierdzoną podpisem przyjmującego;
- 19) podpis myśliwego lub osoby dostarczającej tuszę.

§ 3. 1. Oznakowanie tusz odbywa się za pomocą znaku podlegającego ścisłemu zarachowaniu.

2. Znak składa się z dwóch części, z których jedna jest zakładana na nacięcie wykonane pomiędzy kością skokową a ścięgnem Achillesa, natomiast druga jest dołączana do narogów pozyskanej zwierzyny.

3. Konstrukcja znaku powinna uniemożliwić jego ponowne użycie.

4. Wzór oraz opis znaku służącego do oznakowania tusz zwierzyny stanowią załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

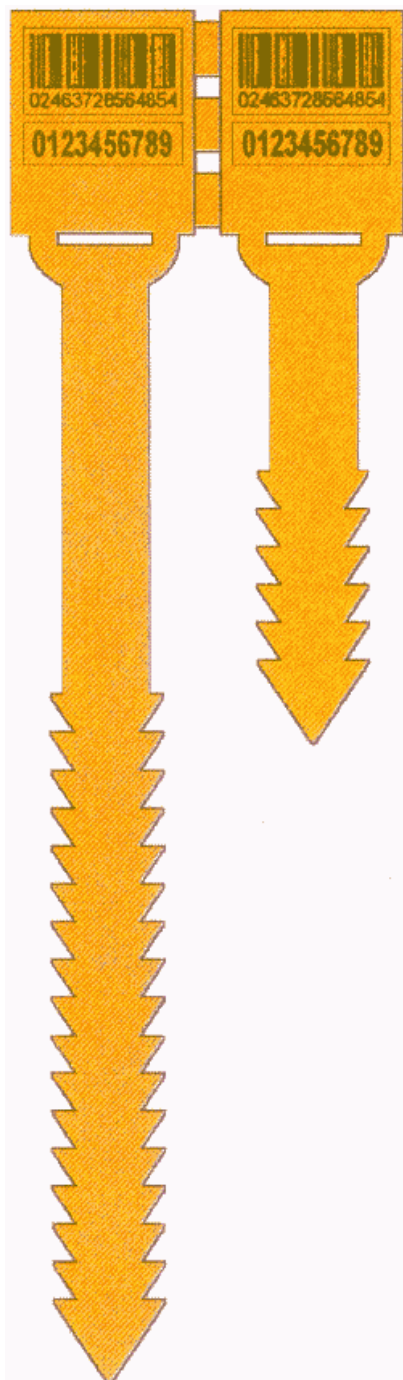
²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z 2010 r. Nr 186, poz. 1250, z 2011 r. Nr 257, poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 889), które zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. ...) traci moc w zakresie znakowania tusz zwierzyny z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR ORAZ OPIS ZNAKU SŁUŻĄCEGO DO OZNAKOWANIA TUSZ ZWIERZYNY

I. Wzór znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny

skala 1:1

II. Opis znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny

1. Znak jest wykonany w całości z tworzywa sztucznego koloru pomarańczowego.
2. Znak składa się z dwóch części połączonych ze sobą w sposób umożliwiający ich nieodwracalne rozdzielenie.
3. Każda część znaku jest zaopatrzona w:
  - 1) niepowtarzalny u dokonującego oznakowania numer znaku oraz kod kreskowy zawierający cechy identyfikujące znak;
  - 2) taśmę, którą przeplata się przez otwór umieszczony u nasady taśmy.

UZASADNIENIE

Delegacja zawarta w art. 42c ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.) zobowiązuje ministra właściwego do spraw środowiska do określenia danych, jakie powinny zostać zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie do skupu tuszy legalnie pozyskanego zwierzęcia łownego, wzoru i opisu znaku służącego do oznakowania tuszy zwierzyny oraz sposobu ich znakowania. Opis i wzór znaku służącego do znakowania tuszy jest przedstawiony w załączniku do ww. rozporządzenia.

Dotychczas skup i znakowanie tusz pozyskanej zwierzyny regulowane były rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z późn. zm.).

W wyniku nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie nastąpiło rozdzielenie treści delegacji zawartej dotychczas w art. 43 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie na dwie odrębne delegacje. Zakres regulacji odnoszącej się do znakowania tusz został wyartykułowany w delegacji zawartej w art. 42c ust. 5 znowelizowanej ustawy – Prawo łowieckie.

Głównym celem ww. rozporządzenia jest zapewnienie możliwości jednoznacznego zidentyfikowania tuszy zwierzyny pozyskanej w trakcie polowania dostarczonej do punktu skupu i oznaczonej przez osoby, o których mowa w art. 42c ust. 2, a w razie braku oznaczenia tuszy zgodnie z warunkami wymienionymi w rozporządzeniu przez założenie znaku służącego do znakowania tusz zwierzyny grubej, dokonanie tej czynności przez osobę prowadzącą punkt skupu.

Uszczegółowienie zasad wymienionych w ustawie oraz doprecyzowanie warunków identyfikacji tusz ma szczególnie istotne znaczenie w związku z ograniczaniem zagrożenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń, którego nosicielem są dziki. Począwszy od lutego 2014 r. stwierdzono 35 przypadków wystąpienia ASF wśród dzików na obszarze województwa podlaskiego i dlatego istnieje bezwzględna potrzeba identyfikacji każdej tuszy pozyskanej zwierzyny, a w szczególności dzików, przed wprowadzeniem ich do obrotu handlowego.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji. Zgodnie

z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do konsultacji publicznych i opiniowania oraz uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji oraz jest zgodny z prawem UE.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie zakresu danych zawartych w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu oraz oznakowania tusz.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody, tel. 22 579-2550, e-mail: anna.zornaczuk-luba@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 19 lutego 2015 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe zawarte w art. 42c ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac leg. MŚ:</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Regulacja określa dane, które powinny zostać zawarte w dokumencie potwierdzającym przyjęcie tuszy zwierzyny do punktu skupu, wzór i opis znaku służącego do oznakowania tusz oraz sposób oznakowania, mając na uwadze konieczność zapewnienia możliwości identyfikacji tusz.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, wynika z faktu rozdzielenia treści delegacji zawartej dotychczas w art. 43 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie na dwie odrębne delegacje – jedną dotyczącą tusz, drugą dotyczącą szczegółowych wymagań w zakresie wykonywania polowania, wymagań dotyczących postępowania z bronią myśliwską, trybu rozstrzygania spornych strzałów, wzoru upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego oraz wzoru i sposobu prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestię obrotu tuszami zwierząt łownych regulują przepisy unijne, tj. rozporządzenie (WE) 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego, które określa wymogi również dla mięsa zw. łownych oraz rozporządzenie (WE) 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych, którego przepisy zabraniają przyjęcie tuszy, jeżeli wiadomo, że produkt końcowy nie będzie się nadawał do spożycia. Znakowanie tuszy w punkcie skupu lub przez osoby przeszkolone zaświadcza, że tusza jest legalnie pozyskana, spełnia wymagania dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego oraz umożliwia pełną jej identyfikację.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki	Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego – 116 tys.	Publikacje GUS	Możliwość znakowania tuszy przez myśliwych.
Przedsiębiorstwa skupujące dziczyznę	Ze względu na sezonowość tego typu działalności, zamykanie punktów skupu i otwieranie nowych określenie liczby podmiotów jest niemożliwe		Znakowanie tuszy podczas jej przyjmowania do punktu skupu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Polskie Towarzystwo Leśne. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								0			
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								0			
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								0			
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
nie dotyczy												
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy						

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja nie wpływa na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie rozporządzenia jest istotne ze względu na konieczność uznania tuszy za legalnie pozyskaną i spełniającą wymagania dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

**w sprawie kryteriów uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości
kulturowej i przyrodniczej**

Na podstawie art. 42e ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za trofea o szczególnej wartości przyrodniczej uznaje się trofea łowieckie wycenione jako:

- 1) złotomedalowe;
- 2) srebrnomedalowe;
- 3) brązowomedalowe.

2. Wyceny, o której mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie kryteriów określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, i zgodnie z instrukcją wyceny, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Liczbę punktów niezbędną do zakwalifikowania trofeum łowieckiego jako złotomedalowe, srebrnomedalowe albo brązowomedalowe trofeum łowieckie określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 2. Za trofea o szczególnej wartości kulturowej uznaje się rekordowe trofea łowieckie, którymi są trofea łowieckie zwierzyny pozyskanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które uzyskało, w wyniku dokonanej wyceny, jedną z sześciu najwyższych dla danego gatunku punktacji, bez względu na rok pozyskania.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie . . . .

MINISTER ŚRODOWISKA

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r. . . . .

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia .... (poz. ...).

ZAŁĄCZNIK Nr 1

KRYTERIA UZNAWANIA TROFEÓW ŁOWIECKICH ZA TROFEA O SZCZEGÓLNEJ WARTOŚCI PRZYRODNICZEJ

Łoś (Alces alces)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja dla:	
							łopatacza	badylarza
1	2		3	4	5	6	7	8
I. Pomiary	1. Obwody tyk nośnych w cm	lewej			x	1,0		
		prawej						
	2. Rozłoga w cm			x	x	0,5		
	3. Długość rosoch w cm	lewej				1,0		
		prawej						
	4a. Szerokość łopat w cm dla łopatacza	lewej				2,0		x
		prawej						
	4b. Obwody odnóg w cm dla badylarza	lewej				0,65		x
		prawej						

	5. Średnia długość wszystkich odnóg	lewej			według instrukcji		
		prawej					
	6. Liczba wszystkich odnóg			według instrukcji			
Suma punktów pomiarowych							
II. Potrącenia	1. Za różnice długości odnóg			0–5 pkt			
	2. Za asymetrię rosoch			0–3 pkt			
	Suma punktów ujemnych						
Wycena ostateczna							
Trofeum zaliczono do grupy: lopataczy/badylarzy*							

Jeleń szlachetny (Cervus elaphus)	Elementy wyceny		Pomiar	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6
	1. Długość tyk w cm	lewej			0,5	
		prawej				
	2. Długość oczniaków w cm	lewego			0,25	
		prawego				
	3. Długość	lewego			0,25	

I. Pomiary	opieraków w cm					
		prawego				
	4. Obwody róż w cm	lewej			1,0	
		prawej				
	5. Obwody tyk pomiędzy oczniakiem i opierakiem w cm	lewej		x	1,0	
		prawej			1,0	
	6. Obwody tyk pomiędzy opierakiem i koroną w cm	lewej		x	1,0	
		prawej		x	1,0	
	7. Masa wieńca w kg (netto)			x	2,0	
	8. Rozłoga w cm			x	0–3 pkt	
9. Liczba odnóg			x	1,0		
Razem punktów pomiarowych						
II. Dodatki za piękno	1. Ubarwienie			0–2 pkt		
	2. Uperlenie			0–2 pkt		
	3. Zakończenie odnóg			0–2 pkt		

		4. Nadoczniaki	0–2 pkt
		5. Korony	0–10 pkt
		Razem dodatków	
	III. Potrącenia	Razem potrąceń	0–3 pkt
	Wycena ostateczna		

Jeleń sika (Cervus nippon)	Lp.	Elementy pomiarów	Rozłoga	Lewa strona	Prawa strona	Różnice
1	2	3	4	5	6	7
	1.	Rozłoga – zmierzona i zaliczona		x	x	x
		Różnica między zmierzoną i zaliczoną rozłogą	x	x	x	
	2.	Łączna długość odnóg anormalnych w cm	x	x	x	
	3.	Długość tyk w cm	x			
	4.	Długość oczniaków w cm	x			
	5.	Długość odnóg środkowych w cm	x			
	6.	Długość odnóg wewnętrznych w cm	x			
	7.	Długość pierwszych odnóg dodatkowych w cm	x			
	8.	Długość drugich odnóg dodatkowych w cm	x			
	9.	Długość trzecich odnóg dodatkowych w cm	x			

10.	Obwody dolne tyk w cm	x			
11.	Obwody górne tyk w cm	x			
	Razem w kolumnach				
	Suma punktów dodatnich i z kolumn 4, 5 i 6				
	Suma punktów ujemnych z kolumny 7				
	Wycena ostateczna				

Daniel (Dama dama)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja
1	2		3	4	5	6	7
I. Pomiar	1. Długość poroża w cm	lewa strona				0,5	
		prawa strona					
	2. Długość oczniaków w cm	lewego				0,25	
		prawego					
	3. Długość łopat w cm	lewej				1,0	
		prawej					
	4. Szerokość łopat w cm	lewej				1,5	
		prawej					
	5. Obwody róż w cm	lewej				1,0	
		prawej					

6.	Obwód dolny tyki lewej w cm		x	x	1,0	
	Obwód dolny tyki prawej w cm		x	x	1,0	
7.	Obwód górny tyki lewej w cm		x	x	1,0	
	Obwód górny tyki prawej w cm		x	x	1,0	
8.	Masa poroża w kg (netto)		x	x	2,0	
Suma punktów pomiarowych						
II. Dodatki	1. Ubarwienie				0-2 pkt	
	2. Sęki na łopatach				0-6 pkt	
	3. Moc, kształt, regularność				0-5 pkt	
	Suma punktów dodatkowych					
III. Potrącenia	1. Niedostateczna rozłoga				0-6 pkt	
	2. Wadliwe łopaty				0-10 pkt	
	3. Wadliwe krawędzie łopat				0-2 pkt	
	4. Niedostateczna równomierność				0-6 pkt	
	Suma punktów ujemnych					
Wycena ostateczna						

Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja	
1	2		3	4	5	6	7	
	I. Pomiary	1. Długość tyk w cm	lewej				0,5	
			prawej					
		2. Masa (netto) w g			x	x	0,1	
		3. Objętość w cm ³			x	x	0,3	
		4. Rozłoga w cm			x	x	0–4 pkt	
	Suma punktów pomiarowych							
	II. Dodatki	1. Ubarwienie			0–4 pkt			
		2. Uperlenie			0–4 pkt			
		3. Róże			0–4 pkt			
		4. Zakończenia odnóg			0–2 pkt			
		5. Rozwój odnóg			0–2 pkt			
		6. Ukształtowanie parostków			0–3 pkt			
	Suma punktów dodatkowych							
	III. Potrącenia	1. Niedorozwój odnóg			0–2 pkt			
		2. Usterki ukształtowania			0–3 pkt			
	Wycena ostateczna							

Muflon (Ovis aries musimon)	Elementy wyceny		Pomiar	Średnia	Czynnik	Punktacja	
1	2		3	4	5	6	
	I. Pomiary	1. Długość rogów w cm	lewego			1,0	
			prawego				
		2. Obwody dolne rogów w cm	lewego			1,0	
			prawego				
		3. Obwody środkowe rogów w cm	lewego			1,0	
			prawego				
		4. Obwody górne rogów w cm	lewego			1,0	
			prawego				
		5. Rozłoga w cm			x	1,0	
		Razem punktów pomiarowych					
	II. Dodatki	1. Ubarwienie				0–3 pkt	
		2. Karbowanie				0–3 pkt	
		3. Skręt				0–3 pkt	
		Razem punktów dodatkowych					
	III. Potrącenia	Za usterki w ukształtowaniu 0–5 pkt					
Wycena ostateczna							

Dzik (Sus scrofa)	Elementy wyceny		Pomiar	Suma	Średnia	Czynnik	Punktacja	
1	2		3	4	5	6	7	
	I. Pomiary	1. Długość szabel w cm	lewej			1,0		
			prawej					
		2. Szerokość szabel w mm	lewej			3,0		
			prawej					
		3. Obwody fajek w cm	lewej		x	1,0		
			prawej					
	Suma punktów pomiarowych							
	II. Dodatki	1. Za piękno szabel					0–2 pkt	
		2. Za piękno fajek					0–3 pkt	
		Suma punktów dodatkowych						
	III. Potrącenia	1. Za niedostateczne szlify					0–3 pkt	
		2. Za asymetrię szabel					0–3 pkt	
		3. Za asymetrię fajek					0–3 pkt	
		4. Za dysproporcję między szablami i fajkami					0–1 pkt	
		Suma punktów ujemnych						
	Wycena ostateczna							

Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Elementy wyceny	Punktacja
Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	1	2
Borsuk (<i>Meles meles</i>)	1. Długość czaszki w cm	
	2. Szerokość czaszki w cm	
	Wycena ostateczna	

INSTRUKCJA WYCENY TROFEÓW

Wycena poroża losia

- I.1. Obwód tyki nośnej mierzy się w największym miejscu powyżej róży.
- I.2. Rozłogę stanowi największa odległość pomiędzy czubkami najbardziej od siebie oddalonych i odpowiadających sobie odnóg.
- I.3. Długość poroża mierzy się po zewnętrznej krzywiznie rosoch, od czubka najdalej wystającej odnogi przedniej części rosoch do czubka najwyższej sterczącej odnogi górnej części rosoch.
- I.4.a. U łopataczy szerokość łopaty mierzy się po jej zewnętrznej krzywiznie w najszerszym miejscu zwartej łopaty (bez uwzględniania odnóg), prostopadłe do wewnętrznej krawędzi łopaty.
- I.4.b. U badylarzy obwody odnóg mierzy się dokładnie w połowie ich długości; do wyceny uwzględnia się obwody najwyżej pięciu dłuższych odnóg na każdej tyce.
- I.5. Średnią długość odnóg zalicza się następująco:
- a) u łopataczy poniżej 5 cm – 0 pkt, długość zaś od 5 cm wzwyż mnoży się przez 1, jednak maksymalna liczba punktów nie może przekraczać 15,
  - b) u badylarzy średnią długość odnóg mnoży się przez 1.
- I.6. Liczbę odnóg zalicza się łopataczom po 1 pkt za każdą odnogę powyżej 10, badylarzom po 1 pkt za każdą odnogę, lecz nie więcej niż za pięć odnóg na każdej tyce.
- II.1. Za znaczne różnice w długości odnóg potrąca się od 0 do 5 pkt.
- II.2. Za asymetrię rosoch potrąca się od 0 do 3 pkt.

Wycena poroża jelenia szlachetnego i jelenia sika

- I.1. Długość tyki mierzy się wzdłuż osi zewnętrznej strony tyki, od dolnej krawędzi róży do czubka tej odnogi w koronie, która zapewnia najdłuższy pomiar. Miarki taśmowej nie wolno wciskać w zagłębienie między różą a tyką.
- I.2. Długość oczniaka mierzy się od górnego brzegu róży do czubka odnogi.
- I.3. W porożu jelenia sika długości odnóg środkowych, wewnętrznych i dodatkowych mierzy się po zewnętrznych stronach odnóg. Wyznacza się podstawę odnogi, którą jest linia krawędzi tyki w miejscu odrastającej odnogi, a długość odnogi mierzy się wzdłuż osi odnogi od punktu jej przecięcia z podstawą odnogi do czubka odnogi.
- I.4. Długość opieraka mierzy się od miejsca na tyce, które wyznacza sieczna kąta powstałego między osiami tyki i opieraka aż do czubka odnogi.
- I.5 i I.6. Obwody na tykach mierzy się w najcieńszych miejscach.
- I.7. Pomiar masy wieńca z krótko przyciętą czaszką powinien nastąpić po upływie co najmniej trzech miesięcy od pozyskania. Wynik pomiaru należy ustalić z dokładnością do 10 gramów. W zależności od sposobu przycięcia czaszki od masy brutto odejmujemy do 700 g.
- I.8. Rozłogę wycenia się następująco:
- a) mniej niż 60% średniej długości tyki – 0 pkt,
  - b) 60,0 do 69,9% średniej długości tyki – 1 pkt,
  - c) 70,0 do 79,9% średniej długości tyki – 2 pkt,
  - d) 80,0% i powyżej średniej długości tyki – 3 pkt.
- I.9. Za odnogi uznaje się odrosty, których długość wynosi co najmniej 2 cm, a podstawa jest mniejsza od ich wysokości.
- II.1. Ubarwienie:
- a) jasnoszare, żółtawe lub sztucznie zabarwione – 0 pkt,
  - b) od szarego do średniobrazowego – 1 pkt,
  - c) ciemnobrazowe do czarnego – 2 pkt.
- II.2. Uperlenie:
- a) gładkie lub słabe – 0 pkt,
  - b) średnie – 1 pkt, dobre – 2 pkt.
- II.3. Zakończenia odnóg:
- a) tępe lub zmurszałe – 0 pkt,

- b) ostre, lecz ciemne – 1 pkt,
- c) ostre wyświecone białe polerowane – 2 pkt.

II.4. Nadoczniaki:

- a) krótkie – 2–10 cm – jednostronnie – 0 pkt, obustronnie – 0,5 pkt,
- b) średnie – 10,1–15 cm – jednostronnie – 0,5 pkt, obustronnie – 1,0 pkt,
- c) długie – 15,1 i więcej cm – jednostronnie – 1,0 pkt, obustronnie – 2 pkt.

II.5. Do korony zalicza się wszystkie odnogi osadzone powyżej opieraka (również odnogę wilczą). Nie dotyczy to tzw. podwójnego opieraka. Odnogi w koronie określa się jako krótkie, średnie lub długie, przy czym zakłada się następujące wymiary:

- a) dla krótkich – 2–10 cm,
- b) dla średnich – 10,1–15 cm,
- c) dla długich – powyżej 15 cm.

W zależności od liczby odnóg w koronie: krótkich, średnich i długich przyznaje się do 10 pkt.

III. Usterkami są: nierównomierne ustawienie tyk, wyraźne różnice w długości tyk, uderzające asymetrie wieńca oraz nierównomierności oczniaków, nadoczniaków i opieraków, jeżeli już raz ich wycenie nie uwzględniono.

Wycena poroża daniela

I.1. Długość poroża mierzy się od dolnej krawędzi róży do najwyższego punktu zwartej łopaty. Łopatowate wydłużenia uwzględnia się do pomiaru długości, jeżeli ich największa szerokość stanowi połowę pomiaru największej pełnej szerokości łopaty.

I.2. Długości oczniaków mierzy się od górnej krawędzi róży do czubka odnogi.

I.3. Długości łopat mierzy się po zewnętrznej krzywiznie od tego miejsca, w którym się tyki zaczynają poszerzać, do najwyższego punktu zwartej łopaty. Jeżeli górny obwód tyki jest mniejszy niż 130% wartości obwodu dolnego, przesuwamy miarkę ku łopacie tak, aby osiągnąć pomiar obwodu o 1 cm większy, i od tego miejsca rozpoczyna się pomiar długości łopaty. Jeżeli górny obwód przekracza 130% wartości obwodu dolnego, początek pomiaru długości łopat stanowi punkt przecięcia osi opieraka i tyki.

I.4. Szerokość łopat mierzy się w ten sposób, że zalicza się połowę pomiaru obwodu łopaty w najszerszym jej miejscu bez sęków i wyrostków.

I.5. Bez wyjaśnień.

I.6. Obwód dolny tyki mierzy się w najcieńszym miejscu pomiędzy oczniakiem a opierakiem.

I.7. Obwód górny tyki mierzy się w najcieńszym miejscu pomiędzy opierakiem i łopatą. Jeżeli wartość tego pomiaru mieści się w granicach do 130% wartości pomiaru dolnego obwodu tyki, to zalicza się ją w całości do wyceny. Jeżeli natomiast przekroczy ona 130% pomiaru dolnego obwodu tyki, to zalicza się do wyceny tylko 130% wartości dolnego obwodu tyki. Jeżeli na tyce brakuje opieraka, to pomiaru dokonuje się między oczniakiem a łopatą w najcieńszym miejscu, a wynik tego pomiaru przyjmuje się za dolny i za górny obwód tyki.

I.8. Ustalenie masy poroża z krótko przyciętą czaszką i kością nosową powinno nastąpić co najmniej trzy miesiące po pozyskaniu. Przy porożach z pełną czaszką bez żuchwy należy potrącić 250 g i odpowiednio mniej przy odcięciu części czaszki.

II.1. Ubarwienie:

- a) żółtawe lub sztucznie barwione 0 pkt,
- b) szare lub brązowe 1 pkt,
- c) brązowe do czarnego 2 pkt.

II.2. Sęki na łopatach. Uwzględnia się tylko sęki na łopatach, które osiągają co najmniej 2 cm.

Wyceny sęków dokonuje się w następujący sposób:

	Jednostronnie	Obustronnie
Krawędzie łopat ze skąpą ilością krótkich sęków	0 pkt	0 pkt
Sęki na 1/3 krawędzi łopaty	1 pkt	2 pkt

Sęki na 2/3 krawędzi łopaty	2 pkt	4 pkt
Sęki na całej dolnej krawędzi łopaty łącznie z ostrogą	3 pkt	6 pkt

II.3. Moc, kształt i regularność:

z przewidzianych 5 pkt, 3 pkt dotyczą mocy łopat, a 2 pkt – ich kształtu i regularności.

Liczba punktów za moc zależna jest od masy poroża:

- a) 2,75–3,00 kg – 1 pkt,
- b) 3,01–3,25 kg – 2 pkt,
- c) 3,26 kg i więcej – 3 pkt.

III.1. Potrącenia za niedostateczną rozłogę:

- a) poniżej 85% średniej długości poroża 1 pkt,
- b) poniżej 80% średniej długości poroża 2 pkt,
- c) poniżej 75% średniej długości poroża 3 pkt,
- d) poniżej 70% średniej długości poroża 4 pkt,
- e) poniżej 65% średniej długości poroża 5 pkt,
- f) poniżej 60% średniej długości poroża 6 pkt.

III.2. Wadliwe łopaty:

	Jednostronnie	Obustronnie
wyburzone, rombowe lub trójkątne	1–3 pkt	2–6 pkt
rozdwojone	2–4 pkt	4–8 pkt
rozstrzępione	3–5 pkt	6–10 pkt
szablaste	4–5 pkt	8–10 pkt

III.3. Wadliwe krawędzie łopat. Za wadliwe uznaje się np. gładkie albo zmurszałe krawędzie łopat.

III.4. Niedostateczna równomierność. Za niedostateczną równomierność uznaje się między innymi nierównomierne ustawienie tyk, nierównomierną długość poroża, różnice w długości oczniaków i opieraków.

Wycena poroża sarny

I.1. Długość tyki mierzy się po zewnętrznej jej stronie od dolnej krawędzi róży, uwzględniając krzywizny, aż do czubka grotu. Nie należy miarki taśmowej wciskać w załamanie, wytworzone między górną krawędzią róży a tyką.

I.2. Masę poroża ustala się po upływie co najmniej trzech miesięcy po pozyskaniu. Przy całej czaszce bez zuchwy należy od wyniku pomiaru brutto odjąć, zależnie od wielkości pozostawionej czaszki, do 90 g.

I.3. Objętość poroża mierzy się przez zważenie zanurzonego w wodzie poroża do dolnej krawędzi róż, bez zanurzenia mózdzieni i kości czaszki, i odjęcie od masy poroża zważonego w powietrzu. Wynik pomiaru podaje się w cm³.

I.4. Rozłogą jest największy odstęp wewnętrzny między tykami. Do tyk zalicza się również grot:

- a) bardzo wąska rozłoga (poniżej 30% średniej długości tyk) 0 pkt,
- b) wąska (30,0% do 34,9%) 1 pkt,
- c) średnia (35,0% do 39,9%) 2 pkt,
- d) dobra (40,0% do 44,9%) 3 pkt,
- e) bardzo dobra (45,0% do 75,0%) 4 pkt,
- f) przesadna (powyżej 75,0%) 0 pkt.

II.1. Ubarwienie:

- a) jasne lub sztucznie zabarwione 0 pkt,
- b) żółte lub jasnobrażowe 1 pkt,
- c) średniobrażowe 2 pkt,

- d) ciemnobrązowe 3 pkt,
- e) ciemne, prawie czarne 4 pkt.

II.2 Uperlenie:

- a) gładkie, prawie bez pereł 0 pkt,
- b) słabo uperlone 1 pkt,
- c) średnio uperlone (drobne, dosyć liczne perły) 2 pkt,
- d) dobrze uperlone (drobne perły na wszystkich częściach tyk) 3 pkt,
- e) bardzo dobre uperlenie (bogate perły na wszystkich częściach tyk) 4 pkt.

II.3. Róże:

- a) słabe (wąskie i niskie) 0 pkt,
- b) średnie (sznureczkowe, mało perlone) 1 pkt,
- c) dobre (wianuszkowe i dość wysokie) 2 pkt,
- d) mocne (szerokie i wysokie) 3 pkt,
- e) bardzo mocne 4 pkt.

II.4. Czubki odnóg:

- a) tępe, słabo wykształcone 0 pkt,
- b) tępe, średnio wykształcone 1 pkt,
- c) ostre, białopolerowane 2 pkt.

II.5. Regularność i jakość: 0–5 pkt.

Z przewidzianych 5 pkt 2 pkt przypadają na jakość odnóg, a 3 pkt – na regularność parostków.

Jakość odnóg:

- a) normalne odnogi 0 pkt,
- b) dobre odnogi 1 pkt,
- c) bardzo dobre odnogi 2 pkt.

III. Potrącenia (usterki): 0–5 pkt.

Z przewidzianych 5 pkt 2 pkt przypadają na jakość odnóg, a 3 pkt – na inne usterki.

Potrącenia za jakość odnóg:

- a) brak lub zupełnie krótkie odnogi 2 pkt,
- b) jednostronne lub mierne odnogi 1 pkt,
- c) normalne odnogi 0 pkt.

Stosuje się połówki punktów.

Wycena ślimów muflona

I.1. Długość ślimów mierzy się wzdłuż zewnętrznej krzywizny od dolnego brzegu pokrywy rogowej do jej czubka.

I.2, 3 i 4. Obwody pokryw mierzy się zawsze w najgrubszym miejscu na odcinkach 1/3 długości przy nasadzie, w środku i w części końcowej.

I.5. Rozłogę mierzy się w miejscu największego rozstępu zewnętrznych powierzchni pokryw rogowych.

II.1. Ubarwienie:

- a) jasne 1 pkt,
- b) brunatne 2 pkt,
- c) czarne 3 pkt.

II.2. Karbowanie:

- a) rzadkie 1 pkt,
- b) średnie 2 pkt,
- c) gęste 3 pkt.

II.3. Skręt ślimów: 0–5 pkt.

III. Usterki w ukształtowaniu: 0–5 pkt.

Z przewidzianych 5 pkt 0–3 pkt przypadają za wrastanie czubków ku głowie, 0–2 pkt za inne usterki.

Wycena oręza dzika

I.1. Długość szabel mierzy się wzdłuż ich zewnętrznej krzywizny w centymetrach z dokładnością do 1 mm. Jeżeli szabla jest obłamana, mierzy się tylko rzeczywiście występującą długość.

I.2. Szerokość szabli mierzy się w najszerszym miejscu suwmiarką w mm. Nie dokonuje się pomiaru w miejscach występujących narośli.

I.3. Obwody fajek mierzy się w najgrubszym miejscu w centymetrach z dokładnością do 1 mm bez wciskania miarki w nierówności. Nie dokonuje się pomiaru w miejscach występujących narośli. Nierówności powierzchni nie uwzględnia się przy pomiarze.

II.1. Dodatki za szable (do 2 pkt), uwzględniając:

- a) ubarwienie szlifów ciemnobrunatne do czerni,
- b) wykształcenie końców (czubków),
- c) równomierne wypukłe sklepienie powierzchni zewnętrznych,
- d) półkoliste wygięcia szabel,
- e) równomierną szerokość od nasady (korzenia) do szlifów.

Przyznane dodatki za szable nie mogą przekroczyć 2 pkt.

II.2. Dodatki za fajki (do 3 pkt), przy czym:

- a) za opalenia czubków do 1 pkt,
- b) za wygięcie, jeśli występuje obustronnie, do 2 pkt, a jeśli występuje jednostronnie – do 1 pkt.

Przyznane dodatki za fajki nie mogą przekroczyć łącznie 3 pkt.

III. Potrącenia za usterki (do 10 pkt):

- a) za niedostateczne zeszlifowanie końców do 3 pkt, przy czym:
  - jeśli długości szlifów obustronnie sięgają do 4 cm – 3 pkt,
  - jeśli długość szlifów po jednej stronie ma do 4 cm – 1,5 pkt,
  - jeśli długości szlifów obustronnie mają 4,1–5 cm – 1 pkt,
  - jeśli długość szlifów po jednej stronie ma 4,1–5 cm – 0,5 pkt,
- b) za asymetrię szabel w długości, szerokości i kształcie – do 3 pkt,
- c) za asymetrię fajek w długości, grubości i kształcie – do 3 pkt,
- d) za dysproporcję między szablami i fajkami – do 1 pkt.

Wycena czaszki lisa, jenota i borsuka

1. Długość czaszki mierzy się, ujmując ramionami suwmiarki albo klupy odległość pomiędzy przednią powierzchnią lub krawędzią środkowych siekaczy a najbardziej do tyłu wysuniętym punktem kości potylicznej.

2. Szerokość czaszki mierzy się, ujmując ramionami suwmiarki albo klupy odległość między łukami kości jarzmowych w miejscach dających najdłuższy pomiar przy prostopadłym ułożeniu do osi czaszki.

**LICZBA PUNKTÓW NIEZBĘDNA DO ZAKWALIFIKOWANIA TROFEUM
ŁOWIECKIEGO JAKO ŻŁOTOMEDALOWE, SREBRNOMEDALOWE ALBO
BRAŻOWOMEDALOWE**

GATUNEK	PUNKTY		
	BRAŻOWOMEDALOWE	SREBRNOMEDALOWE	ŻŁOTOMEDALOWE
Łoś (Alces alces)	250,00–274,99	275,00–299,99	300,00+
Jeleń szlachetny (Cervus elaphus)	170,00–189,99	199,00–209,99	210,00+
Jeleń sika (Cervus nippon)	225,00–239,99	240,00–254,99	255,00+
Daniel (Dama dama)	160,00–169,99	170,00–179,99	180,00+
Sarna (Capreolus capreolus)	105,00–114,99	115,00–129,99	130,00+
Muflon (Ovis musimon)	185,00–194,99	195,00–204,99	205,00+
Dzik (Sus scrofa)	110,00–114,99	115,00–119,99	120,00+
Lis (Vulpes vulpes)	24,00–24,49	24,50–24,99	25,00+
Jenot (Nyctereutes procyonoides)	20,50–20,99	21,00–21,49	21,50+
Borsuk (Meles meles)	22,00–22,49	22,50–22,99	23,00+

UZASADNIENIE

Konieczność wydania nowego rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie kryteriów uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości kulturowej i przyrodniczej wynika z nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie, która została przeprowadzona w celu zapewnienia jej zgodności z Konstytucją RP.

Wydanie rozporządzenia podyktowane jest wprowadzeniem na mocy wspomnianej nowelizacji nowych rozwiązań w zakresie wywozu trofeów łowieckich poza granice RP i tym samym zmianą delegacji ustawowej zawartej w art. 42e ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie. Regulacja określa kryteria uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości przyrodniczej i kulturowej. Zgodnie z nowelizacją Prawa łowieckiego, wywóz trofeum za granice RP jest możliwy, jeżeli nie stanowi szczególnej wartości przyrodniczej i kulturowej. Jeżeli w wyniku wyceny, zgodnej z kryteriami zawartymi w rozporządzeniu, trofeum uzyska notę kwalifikującą je jako trofeum o szczególnej wartości, zgodę na jego wywóz będzie musiał wydać minister właściwy do spraw środowiska.

Podstawą opracowania kryteriów były kryteria wyceny stosowane przez Międzynarodową Radę Łowiectwa i Ochrony Zwierzyny. Projektując nową regulację, posiłkowano się również sprawdzonymi w praktyce rozwiązaniami obowiązującymi na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 19 maja 2005 r. w sprawie wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich rozporządzenie (Dz. U. Nr 96 poz. 820), które utraciło moc z chwilą wejścia w życie ww. nowelizacji ustawy.

Projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom publicznym i opiniowaniu przez skierowanie go do wybranych podmiotów zainteresowanych gospodarką łowiecką, ochroną zwierzyny oraz ochroną szczególnych wartości kulturowych istotnych dla naszego kraju.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt

rozporządzenia, z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie kryteriów uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości kulturowej i przyrodniczej.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Otawski – Podsekretarz Stanu,</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Żornaczuk-Łuba – Z-ca Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Ochrony Przyrody, tel. 22 579-2550, e-mail: anna.zornaczuk-luba@mos.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 10 lutego 2015 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie ustawowe zawarte w art. 42e ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac leg. MŚ:</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Regulacja określa kryteria uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości przyrodniczej i kulturowej. Zgodnie z nowelizacją Prawa łowieckiego, wywóz trofeum za granice RP jest możliwy, jeżeli nie stanowi szczególnej wartości przyrodniczej i kulturowej. Jeżeli w wyniku wyceny zgodnej z kryteriami zawartymi w rozporządzeniu trofeum uzyska notę kwalifikującą je jako trofeum o szczególnej wartości, zgodę na jego wywóz będzie musiał wydać minister właściwy do spraw środowiska.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wcześniej obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 maja 2005 r. w sprawie sposobu wyceny oraz ewidencji trofeów łowieckich (Dz. U. Nr 96, poz. 820) utraciło moc z chwilą wejścia w życie nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie. Do ustawy zostały wprowadzone nowe rozwiązania, które znajdują odzwierciedlenie w projektowanym rozporządzeniu. Oczekuje się, że w wyniku wejścia w życie projektowanej regulacji nastąpi zwiększenie kontroli państwa nad przemieszczaniem się trofeów łowieckich posiadających szczególną wartość kulturową lub przyrodniczą.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kryteria uznawania trofeów łowieckich za trofea o szczególnej wartości kulturowej i przyrodniczej są zgodne z kryteriami określonymi przez Międzynarodową Radę Łowiectwa i Ochrony Zwierzyzny, do której należy Polska.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polski Związek Łowiecki	Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz zagraniczni myśliwi – klienci biur polowań	Publikacje GUS	Konieczność poddania trofeum łowieckiego wycenie przed jego wywozem z RP przez jednostki Polskiego Związku Łowieckiego. W obecnym rozporządzeniu każde trofeum podlega wycenie, nawet jeśli ma zostać w kraju.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymują: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Leśne, instytucje naukowe oraz wybrane organizacje społeczne działające na

rzecz ochrony przyrody. Projekt zostanie także umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							Łącznie (0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne	(dodaj/usuń)								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☒ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zwierzyna pozyskana legalnie stanowi własność dzierżawcy/zarządcy obwodu łowieckiego. Trofea o szczególnej wartości przyrodniczej i kulturowej powinny jednak pozostawać w kraju.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Jeżeli w wyniku wyceny zgodnej z kryteriami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska trofeum uzyska notę kwalifikującą je jako trofeum o szczególnej wartości, zgodę na jego wywóz będzie musiał wydać minister właściwy do spraw środowiska.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie planuje się ewaluacji. Pozytywny efekt regulacji będzie miał miejsce, gdy myśliwi będą wnioskowali do ministra właściwego ds. środowiska o wydanie zgody na wywóz trofeum.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia

w sprawie wykonywania polowania

Na podstawie art. 43m ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania w zakresie wykonywania polowania;
- 2) wymagania dotyczące postępowania z bronią myśliwską;
- 3) tryb rozstrzygnięcia spornych strzałów;
- 4) wzór upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego;
- 5) wzór i sposób prowadzenia książki ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) flance – rozumie się przez to skrzydło linii myśliwych zagięte w kierunku nadchodzącej naganki;
- 2) miocie – rozumie się przez to określony teren zawarty między naganką – przed rozpoczęciem pędzenia – a myśliwymi, z którego wypłaszana jest zwierzyna, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – teren wyznaczony przez organizatora polowania, na którym rozmieszczone są ambony i porusza się naganka;
- 3) nagance – rozumie się przez to jednego naganiacza lub grupę naganiaczy współpracujących ze sobą;
- 4) pędzeniu – rozumie się przez to naganianie zwierzyny przez nagankę w kierunku linii myśliwych stojących na stanowiskach, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – naganianie zwierzyny przez nagankę poruszającą się w miocie;

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1247, z 2014 r. poz. 228 i 951 oraz z 2015 r. ....

§ 3. 1. Przy przechodzeniu, przejeżdżaniu lub przebywaniu w obwodzie łowieckim, w którym myśliwy nie ma upoważnienia do wykonywania polowania, przy korzystaniu z publicznych środków lokomocji oraz w czasie przebywania na terenie miast i osiedli broń myśliwska musi być rozładowana i znajdować się w futerale.

2. Przy przechodzeniu lub przejeżdżaniu przez tereny zabudowane, albo poruszaniu się pojazdem, w obwodzie łowieckim, w którym myśliwy wykonuje polowanie, broń myśliwska powinna być rozładowana.

§ 4. 1. Podczas przechodzenia przez przeszkody terenowe, a w szczególności rowy, kładki, płoty, wchodzenia i schodzenia z ambony oraz podczas przerw w polowaniu, podczas których broń myśliwska nie jest odkładana, myśliwy musi usunąć naboje z komór nabojoych.

2. W czasie poruszania się w terenie nierównym, zakrzewionym, grząskim, śliskim, w głębokim śniegu, w momencie karcenia psa lub odbierania od niego aportu, troczenia ptactwa broń myśliwska musi być zabezpieczona przed możliwością oddania strzału.

3. Odłożona w czasie przerw w polowaniu broń myśliwska musi być rozładowana, znajdować się w pobliżu i w polu widzenia myśliwego oraz być zabezpieczona przed upadkiem.

§ 5. 1. Myśliwy jest obowiązany zachować szczególną ostrożność w posługiwaniu się bronią myśliwską:

- 1) w terenie o ograniczonej widoczności lub w warunkach zmniejszających widoczność;
- 2) przy nasilonych pracach w polu, pracach pielęgnacyjnych i eksploatacyjnych w lesie oraz przy zbiorze runa leśnego.

2. W sytuacji gdy myśliwemu towarzyszy osoba nieposiadająca uprawnień do wykonywania polowania, jest on obowiązany pouczyć ją o sposobie zachowania się na polowaniu.

§ 6. Myśliwy może oddać strzał do zwierzyny znajdującej się od niego w odległości nie większej niż:

- 1) 40 m – w razie strzału śrutem lub kulą z broni myśliwskiej o lufach gładkich;
- 2) 100 m – w razie strzału kulą z broni myśliwskiej o lufach gwintowanych, przy wykorzystaniu otwartych przyrządów celowniczych;
- 3) 200 m – w razie strzału kulą z broni myśliwskiej o lufach gwintowanych, przy wykorzystaniu urządzeń optycznych.

§ 7. Urządzenia zmniejszającego przy oddawaniu strzału siłę oporu języka spustowego (przyspiesznika) używa się jedynie na polowaniu indywidualnym, przy czym jego naciąganie może nastąpić dopiero po dokładnym rozpoznaniu zwierzyny i złożeniu się do strzału; jeżeli strzał nie nastąpił, broń myśliwską należy zabezpieczyć przed możliwością oddania strzału, a następnie zwolnić przyspiesznik.

§ 8. 1. Na polowaniu zbiorowym broń myśliwską wolno załadować dopiero po zajęciu stanowiska przed pierwszym pędzeniem.

2. Na polowaniu zbiorowym między pędzeniami myśliwy musi usunąć naboje z komór nabojoych przed zejściem ze stanowiska. Ponowne wprowadzenie nabojów do komór nabojoych może nastąpić dopiero po zajęciu stanowiska w następnym pędzeniu.

3. Po zakończeniu ostatniego pędzenia, przed zejściem ze stanowiska, myśliwy musi broń myśliwską rozładować.

4. Prowadzący polowanie powinien wyrywkowo sprawdzać w czasie przerw w polowaniu, czy myśliwi usunęli naboje z komór nabojoych, a po jego zakończeniu, czy myśliwi rozładowali broń myśliwską.

5. Urządzenie optyczne używane na polowaniu zbiorowym musi mieć ustawioną krotność nie większą niż trzy. Ograniczenie krotności nie dotyczy polowań zbiorowych z ambon.

§ 9. Na polowaniu zbiorowym:

- 1) nie wolno strzelać wzdłuż linii myśliwych; za strzał wzdłuż linii myśliwych uważa się strzał, przy którym pocisk kulowy lub skrajne śruty wiązki przechodzą lub w przedłużeniu przeszłyby w odległości mniejszej niż 10 m od stanowiska sąsiada;
- 2) nie wolno strzelać ze stanowiska na linii myśliwych w kierunku stanowisk na flankach i ze stanowisk na flankach w kierunku linii myśliwych, jeżeli odległość między tymi stanowiskami lub ukształtowanie terenu nie zapewnia bezpieczeństwa;
- 3) nie wolno zajmować stanowisk w rowach, wykopach i zagłębieniach terenu;
- 4) po zajęciu stanowiska myśliwy jest obowiązany przyjąć pozycję stojącą lub siedzącą;
- 5) oddanie strzału może nastąpić jedynie z pozycji stojącej; ograniczenie to nie dotyczy strzałów oddawanych z ambon;
- 6) strzał kulą do zwierzyny znajdującej się poza miotem jest dopuszczalny na odległość nie większą niż 100 m;

- 7) strzał kulą do zwierzyny znajdującej się w miocie jest dopuszczalny, z zachowaniem szczególnej ostrożności, na odległość nie większą niż 40 m, a w przypadku polowania zbiorowego z ambon – na odległość nie większą niż 80 m;
- 8) oddawanie strzału do zwierzyny płowej w miocie może nastąpić tylko za zgodą prowadzącego polowanie, w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo; zgoda taka nie jest wymagana podczas polowania zbiorowego z ambon;
- 9) nie wolno strzelać do zwierzyny znajdującej się w miocie, jeżeli naganka znajduje się od myśliwego w odległości mniejszej niż 150 m w terenie otwartym i w odległości mniejszej niż 100 m w terenie leśnym;
- 10) wolno strzelać do ptactwa w locie w kierunku naganki lub w kierunku innych myśliwych, jeżeli strzał oddaje się w górę pod kątem nie mniejszym niż 60°, a na linii strzału nie ma gałęzi lub innych przeszkód;
- 11) oddawanie strzału między poszczególnymi pędzeniami jest dopuszczalne, za zgodą prowadzącego polowanie, tylko do zwierzyny postrzelonej lub chorej.

§ 10. Podczas polowania z łodzi tylko jeden myśliwy w danym momencie może strzelać do zwierzyny, oddając strzał w kierunku innym niż osoby znajdujące się na łodzi.

§ 11. W razie nieszczęśliwego wypadku na polowaniu zbiorowym, prowadzący polowanie przerywa polowanie w celu natychmiastowego zorganizowania pomocy poszkodowanemu, a następnie:

- 1) udziela pierwszej pomocy poszkodowanemu;
- 2) organizuje transport poszkodowanego do placówki służby zdrowia lub wzywa lekarza;
- 3) zabezpiecza miejsce i ślady wypadku;
- 4) w miarę możliwości odtwarza okoliczności, w których zdarzył się wypadek, ustala jego świadków i sporządza odręczny szkic sytuacyjny;
- 5) sporządza protokół.

§ 12. 1. Jeżeli nieszczęśliwy wypadek na polowaniu zbiorowym powstał w związku z użyciem broni myśliwskiej, prowadzący polowanie, oprócz obowiązków określonych w § 11, jest obowiązany:

- 1) odebrać i zabezpieczyć broń sprawcy i poszkodowanego;
- 2) bezzwłocznie powiadomić o wypadku najbliższą jednostkę Policji;

3) ustalić numery stanowisk, jakie w momencie zaistnienia wypadku zajmowali myśliwi, i zabezpieczyć kartki z numerami stanowisk.

2. Protokół, o którym mowa w § 11 pkt 5, sporządza się w trzech egzemplarzach podpisanych przez prowadzącego polowanie oraz świadków wypadku.

3. Protokoły przekazuje się dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1, również Policji.

§ 13. Pierwsze pędzenie na polowaniu zbiorowym nie może rozpocząć się wcześniej niż o wschodzie słońca, a ostatnie pędzenie nie może zakończyć się później niż o zachodzie słońca.

§ 14. Prowadzący polowanie nie dopuszcza lub wyklucza z polowania zbiorowego osoby w stanie po użyciu alkoholu lub innych środków odurzających.

§ 15. 1. Prowadzący polowanie powinien przeprowadzać je w sposób niepowodujący szkód w uprawach.

2. Prowadzący polowanie może zlecić uczestnikom polowania zbiorowego wykonanie niektórych czynności związanych z polowaniem.

§ 16. 1. Prowadzący polowanie lub wyznaczony przez niego myśliwy przed rozpoczęciem polowania zbiorowego sporządza listę naganiaczy, dokonuje odprawy naganki, informuje o warunkach polowania, w szczególności o obowiązkach i sposobie zachowania się podczas polowania, w tym używania psów i poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny.

2. Osoby przyjęte do naganki należy otoczyć opieką, a w czasie polowania sprawdzać ich obecność.

3. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego oraz prowadzący polowanie są odpowiedzialni za zaopatrzenie naganiaczy w wierzchnie okrycie zapewniające ich dobrą widzialność przez myśliwych.

§ 17. 1. Prowadzący polowanie jest odpowiedzialny za sporządzenie listy myśliwych przed przystąpieniem do odprawy.

2. Polowanie zbiorowe uważa się za rozpoczęte z chwilą przystąpienia do odprawy myśliwych.

§ 18. 1. Prowadzący polowanie w trakcie odprawy myśliwych powinien:

1) poinformować, jaką zwierzynę, w jakiej ilości przewidziano do odstrzału;

- 2) poinformować, komu powierzono apteczkę;
- 3) omówić przewidziane sygnały i obowiązujące zasady bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnych warunków terenowych i atmosferycznych, oraz przekazać inne uwagi dotyczące polowania;
- 4) okazać myśliwym uczestniczącym w polowaniu wszystkie psy, które mogą brać udział w tym polowaniu;
- 5) sprawdzić dokumenty uprawniające do udziału w polowaniu.

2. Po odprawie dokonuje się losowania stanowisk; numeracja stanowisk zaczyna się od lewej flanki.

3. Prowadzący polowanie może nie brać udziału w losowaniu stanowisk; w takim przypadku po rozproszczeniu ma obowiązek zająć stanowisko za ostatnim z rozproszczonych myśliwych.

§ 19. 1. Na polowaniu zbiorowym używa się sygnałów dźwiękowych oznaczających:

- 1) ruszenie naganki;
- 2) zakaz strzału w miot;
- 3) koniec pędzenia i obowiązek usunięcia naboju z komór naboju.

2. Prowadzący polowanie:

- 1) ustala rodzaj sygnałów oznaczających czynności, o których mowa w ust. 1;
- 2) może zarządzić pominięcie pierwszego i drugiego sygnału jako niecelowych lub mogących wprowadzić w błąd uczestników polowania; naganka rusza wówczas o godzinie określonej przez prowadzącego polowanie;
- 3) jest obowiązany w przypadku, o którym mowa w pkt 2, poinformować wszystkich uczestników polowania o tych zmianach i o znaczeniu każdego sygnału;
- 4) jest odpowiedzialny za rozproszczenie myśliwych na stanowiska;
- 5) powinien każdorazowo, przed rozproszczeniem myśliwych na stanowiska, podać im miejsce lub kierunek zbiórki po zakończeniu pędzenia.

§ 20. Na polowaniu zbiorowym:

- 1) myśliwy zajmuje stanowisko w miejscu wskazanym mu przez rozproszającego, przy czym wolno mu przesunąć się nie więcej niż trzy metry w prawo lub w lewo wzdłuż linii myśliwych;

- 2) w czasie zajmowania stanowisk oraz na stanowisku myśliwy jest obowiązany zachowywać się cicho i spokojnie;
- 3) po zajęciu stanowiska myśliwy nawiązuje łączność wzrokową z myśliwymi na sąsiednich stanowiskach i w miarę możliwości potwierdza to widocznym ruchem ręki;
- 4) myśliwy pozostaje na stanowisku aż do sygnału oznajmiającego koniec pędzenia, z zastrzeżeniem pkt 5;
- 5) w sytuacji wymagającej niesienia w nagłych wypadkach pomocy innym osobom myśliwy, schodząc ze stanowiska, powinien w miarę możliwości powiadomić o tym swoich sąsiadów oraz rozładować broń myśliwską;
- 6) zejście ze stanowiska z bronią myśliwską załadowaną jest dopuszczalne tylko w razie konieczności udzielenia pomocy osobie zaatakowanej przez zwierzynę;
- 7) myśliwy jest obowiązany posiadać na wierzchnim okryciu jaskrawe elementy garderoby, zapewniające jego dobrą widzialność przez innych uczestników polowania.

§ 21. 1. Na polowaniu zbiorowym na zwierzynę grubą prowadzący polowanie może obsadzić myśliwymi stałe miejsca przechodzenia zwierzyny, w tym także z boków i z tyłu pędzenia.

2. Jeżeli myśliwy lub myśliwi spełniają w danym pędzeniu rolę naganki, obowiązuje ich bezwzględny zakaz strzelania, a broń myśliwską muszą mieć rozładowaną.

3. Jeżeli nagankę stanowią wyłącznie jeden lub dwaj myśliwi korzystający z psów, prowadzący polowanie może zezwolić jednemu lub obu na strzelanie podczas pędzenia wyłącznie do dzików.

4. Jeżeli w polowaniu na zwierzynę grubą dopuszcza się możliwość strzelania zajęcy, do naganiania zwierzyny nie wolno używać psów.

§ 22. Polowanie na zające odbywa się z uwzględnieniem następujących warunków:

- 1) myśliwi są rozstawieni na linii wzdłuż jednego z boków miotu i na flankach, a naganka jest rozstawiona naprzeciwko tej linii;
- 2) na flance nie może znajdować się więcej niż dwóch myśliwych.

§ 23. 1. Myśliwy po zajęciu stanowiska może strzelać do ukazującej się zwierzyny, pod warunkiem, że jego sąsiedzi zajęli już stanowiska.

2. Myśliwy może strzelać do zwierzyny znajdującej się co najwyżej w połowie odległości

między stanowiskami.

3. Do zwierzyny znajdującej się bliżej stanowiska sąsiada wolno strzelać dopiero po oddaniu przez niego dwóch nieskutecznych strzałów lub po wyraźnym zasygnalizowaniu przez niego rezygnacji z oddania strzałów lub drugiego strzału.

§ 24. W przypadku małych odległości między stanowiskami myśliwych prowadzący polowanie może zarządzić strzelanie tylko w lewą stronę; ograniczenie to nie dotyczy stojącego na prawej flance.

§ 25. Prowadzący polowanie może zarządzić oddanie pierwszego strzału do określonego gatunku zwierzyny lub zdecydować w danym pędzeniu o wyłączności strzału do określonego gatunku zwierzyny.

§ 26. Myśliwy może, za zgodą prowadzącego polowanie, zabrać ze sobą na stanowisko psa. W takim przypadku:

- 1) pies powinien być trzymany na otoku;
- 2) myśliwy może używać psa do poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny tylko po zakończeniu pędzenia i za zgodą prowadzącego polowanie.

§ 27. 1. Obowiązek poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny i jej dostrzeżenia spoczywa na myśliwym, który ją postrzelił.

2. Prowadzący polowanie obowiązany jest dopilnować spełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Prowadzący polowanie, na prośbę myśliwego, powinien udzielić mu pomocy podczas poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny grubej.

4. Myśliwy poszukujący zranionej w wyniku postrzału zwierzyny nie może wymagać przerwania polowania.

5. Myśliwy powracający z poszukiwania zranionej w wyniku postrzału zwierzyny jest obowiązany zatrzymać się w bezpiecznym miejscu; może włączyć się do polowania po zakończeniu pędzenia i zgłoszeniu powrotu prowadzącemu polowanie.

§ 28. 1. Myśliwy, który spóźnił się na polowanie zbiorowe, może wziąć w nim udział, za zgodą prowadzącego polowanie, nie wcześniej niż po zakończeniu rozpoczętego pędzenia; nie może żądać powtórzenia losowania stanowisk i zajmuje stanowisko według wskazań prowadzącego polowanie.

2. Uczestnik polowania, który zamierza opuścić polowanie przed jego zakończeniem, może to zrobić w przerwie między pędzeniami i po powiadomieniu prowadzącego polowanie.

3. Do obowiązków prowadzącego polowanie należy poinformowanie wszystkich uczestników o dołączeniu lub wycofaniu się uczestnika polowania.

§ 29. Wzór upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 30. 1. Wzór ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Ewidencja pobytu na polowaniu indywidualnym może mieć postać elektroniczną lub papierową.

§ 31. 1. Jeżeli dwóch lub więcej myśliwych strzelało do tej samej sztuki zwierzyny, w wyniku czego zwierzyna padła, strzelający uzgadniają między sobą, który z nich ją ustrzelił.

2. W przypadku braku porozumienia, któremu z nich należy przyznać strzeloną sztukę zwierzyny drobnej – prowadzący polowanie może rozstrzygnąć spór, stosując następujące kryteria:

- 1) po kolejnych strzałach – decydujący jest strzał, który unieruchomił zwierzynę;
- 2) po jednoczesnych strzałach – decydujący jest strzał oddany z bliższej odległości, a w razie równych odległości – strzał oddany w lewą stronę;
- 3) w razie dostrzelenia przez innego myśliwego zranionego ptaka – należy on do myśliwego, który go zranił.

§ 32. 1. Jeżeli zainteresowani myśliwi nie mogą porozumieć się, któremu z nich przyznać należy zwierzynę strzeloną kulą, każdy z nich wyznacza spośród myśliwych uczestniczących w polowaniu po jednym arbitrze, a ci z kolei wybierają superarbitra.

2. Zespół arbitrów wydaje decyzję, stosując następujące kryteria:

- 1) po 2 lub więcej kolejnych celnych strzałach kulowych – decydujący jest pierwszy strzał unieruchamiający zwierzynę lub uznany za śmiertelny;
- 2) po jednoczesnych strzałach – decyduje strzał uznany za śmiertelny;
- 3) po jednoczesnych strzałach uznanych za śmiertelne decyduje strzał dany z bliższej odległości, a w razie równych odległości – strzał dany w lewą stronę.

§ 33. 1. Rozstrzygnięcie sporu o strzeloną zwierzynę powinno nastąpić zaraz po podniesieniu sztuki spornej i zgłoszeniu o tym prowadzącemu polowanie.

2. Niezgłoszenie przez zainteresowanego myśliwego prowadzącemu polowanie swych roszczeń do spornej zwierzyny zaraz po podniesieniu sztuki spornej pozbawia go prawa do ubiegania się o jej przyznanie.

§ 34. Decyzje prowadzącego polowanie albo zespołu arbitrów w sprawie spornych strzałów są ostateczne i powinny być podane do wiadomości wszystkim myśliwym biorącym udział w polowaniu.

§ 35. 1. Polowanie przy pomocy ptaków łowczych może odbywać się indywidualnie lub zbiorowo.

2. Przy wykonywaniu polowania z użyciem ptaków łowczych stosuje się następujące metody:

- 1) łowy indywidualne – z ptakiem łowczym z rękawicy, z ptakiem łowczym z wolnego lotu, lotu towarzyszącego, z czatu, z konia albo z podjazdu;
- 2) łowy zbiorowe – z ruchomą linią sokolników.

3. Podczas łowów zbiorowych, w trakcie wykonywania pracy przez jednego ptaka łowczego, wszystkie pozostałe współuczestniczące w łowach ptaki powinny znajdować się na rękawicach sokolników i w tym czasie nie mogą być użyte do łowów.

§ 36. 1. Pokot to tradycyjny sposób ułożenia pozyskanej zwierzyny przed zakończeniem polowania zbiorowego.

2. Przy strzelonej zwierzynie, leżącej w określonym porządku według łowieckiej hierarchii i tradycji, zbierają się i ustawiają myśliwi oraz naganka.

§ 37. 1. Prowadzący polowanie podaje wyniki polowania, ogłasza króla polowania i wicekrólów oraz dokonuje dekoracji.

2. Pokot powinien być, w miarę możliwości, uświetniony tradycyjnymi sygnałami myśliwskimi.

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ŚRODOWISKA

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z 2010 r. Nr 186, poz. 1250, z 2011 r. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 889), które zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (Dz. U. ...) traci moc w zakresie szczegółowych warunków wykonywania polowania z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Środowiska
z dnia ... (poz. ...)**

ZALĄCZNIK Nr 1

WZÓR

UPOWAŻNIENIE DO WYKONYWANIA POLOWANIA INDYWIDUALNEGO

1. Nazwa i siedziba dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego	Upoważnienie do wykonywania polowania indywidualnego Druk ścisłego zarachowania nr .....
2. Dane dotyczące myśliwego: 2.1. Imię i nazwisko: ..... 2.2. Adres miejsca zamieszkania:	
3. Numer obwodu łowieckiego:	
4. Upoważnienie do odstrzału/polowania z ptakiem łowczym ^{*)} na następującą zwierzynę: 4.1. Gatunek/liczba sztuk (każdą sztukę zwierzyny grubej należy wpisać w odrębnej pozycji) oraz opis zwierzyny (zgodnie z terminologią rocznego planu łowieckiego) 1) ..... 2) ..... 3) ..... 4) ..... 5) ..... 6) ..... 7) ..... 8) ..... 9)	

- 10) .....
- 11) .....
- 12) .....
- 13) .....
- 14) .....
- 15) .....

5. Data wydania upoważnienia: .....

6. Upoważnienie jest ważne do dnia: .....
.....
(czytelny podpis osoby upoważnionej przez
zarządcę albo dzierżawcę obwodu łowieckiego)

8. Upoważnienie przedłuża się do dnia ...
.....
(czytelny podpis osoby upoważnionej przez
zarządcę albo dzierżawcę obwodu
łowieckiego)

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

EWIDENCJA

POBYTU MYŚLIWYCH NA POLOWANIU INDYWIDUALNYM*

Koło Łowieckie / Ośrodek Hodowli Zwierzyny

.....

w .....

Obwód łowiecki nr ..... w woj. ....

Okręg .....

Powiat .....

Nadleśnictwo .....

Miejsce wyłożenia ewidencji .....

Imię, nazwisko i adres osoby upoważnionej albo osób upoważnionych do dokonywania wpisów
w ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(miejscowość, data) (pieczęć Koła Łowieckiego
lub Ośrodka Hodowli Zwierzyny)

UZASADNIENIE

Delegacja zawarta w art. 43m ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.) zobowiązuje ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych wymagań w zakresie wykonywania polowania, wymagań dotyczących postępowania z bronią myśliwską, trybu rozstrzygania spornych strzałów, wzoru upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego oraz wzoru i sposobu prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym, kierując się troską o bezpieczeństwo osób i mienia oraz uwzględniając istniejące polskie zwyczaje łowieckie oraz możliwość prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym w postaci elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z przeniesienia dużej części unormowań zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548, z późn. zm.) w celu wyeliminowania ich niezgodności z wymogami art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Proponowane uregulowania powielają w przeważającej mierze dotychczasowe rozwiązania zawarte w tzw. Regulaminie polowań, a nieprzeniesione do ustawy. Zmiany dotyczą przede wszystkim możliwości prowadzenia ewidencji pobytu na polowaniu indywidualnym pod postacią elektroniczną. Zachowane zostały przepisy odnoszące się do rozstrzygania spornych strzałów oraz wykonywania polowania z ptakami łowczymi, a także odnoszące się do pokotu stanowiącego tradycyjny sposób ułożenia zwierzyny przed zakończeniem polowania oraz stosowania tradycyjnego rytuału kończącego polowanie.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia, z chwilą przekazania do konsultacji publicznych i opiniowania oraz uzgodnień międzyresortowych, zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji oraz jest zgodny z prawem UE.

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na finanse publiczne.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki, rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Regulacja dopuszcza możliwość elektronicznej ewidencji myśliwych na polowaniu indywidualnym. Konieczne będzie opracowanie łatwego w obsłudze programu lub aplikacji.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie rozporządzenia jest istotne ze względu na zdrowie i życie myśliwych. Określa bowiem warunki, których spełnianie gwarantuje bezpieczeństwo wykonywania polowania. Dotyczy to zarówno kwestii posługiwania się bronią, jak i aspektów samej organizacji polowania w łowisku.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie planuje się ewaluacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		